

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Ceturtais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 13 k-5, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017510, 67017505, fakss 67017673, e-pasts: ceturtais@lrvk.gov.lv

Satiksmes ministrijas
valsts sekretāram
a.god. N.Freivalda kungam
Gogoļa ielā 3, Rīgā, LV - 1743

VAS “Latvijas Valsts radio un
televīzijas centrs”
valdes priekšsēdētājam
a.god. J.Boktas kungam
Ērgļu ielā 7, Rīgā, LV - 1012

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS

Rīgā

2009.gada 9.novembrī

Nr.5.1-2-2/2009

**VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” ieņēmumu izlietojuma likumība un
atbilstība VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” darbības mērķiem**

Saturs

Saturs	2
Revīzijas juridiskais pamatojums	4
Revīzijas mērķis	4
Valsts kontroles revidentu atbildība	4
Revidējamās vienības atbildība	4
Revīzijas apjoms	4
Kopsavilkums	6
Revidējamās jomas īss raksturojums	12
Elektronisko sakaru nozares raksturojums	12
LVRTC juridiskais statuss	14
LVRTC darbības raksturojums	15
Investīciju projekti	16
Daļība zemes ciparu televīzijas ieviešanas projektā	16
Sertifikācijas pakalpojumu sniegšana	18
Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi	20
1. LVRTC saimnieciskā darbība	20
1.2. LVRTC ieņēmumi	21
1.2.1. LVRTC ieņēmumi no pamatdarbības	21
1.2.2. LVRTC ieņēmumi no dividendēm un procentu ieņēmumi	23
1.3. LVRTC darbības izmaksas	26
1.3.1. Darba samaksa	27
1.3.2. Transporta izdevumi	31
1.3.2.1. Transporta uzturēšanas izdevumi	31
1.3.2.2. Automašīnu noma	34
1.3.3. Pakalpojumu līgumi	35
2. LVRTC sniegto pakalpojumu tarifi	36
3. Zemes ciparu televīzijas ieviešana	38
3.1. Satiksmes ministrijas rīkotā konkursa par zemes ciparu televīzijas ieviešanu atbilstība projekta mērķiem, politikas plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem	38
3.1.1. Konceptijas „Par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā” (turpmāk – Konceptija) atbilstība tās īstenošanu reglamentējošajiem tiesību aktiem	38
3.1.2. Satiksmes ministrijas rīkotā konkursa par zemes ciparu televīzijas ieviešanu nosacījumu atbilstība Eiropas Savienības un Latvijas Republikas tiesību aktiem, projekta mērķim un LVRTC saimnieciskās darbības interesēm	43
3.1.3. Zemes ciparu televīzijas ieviešanai noslēgto līgumu atbilstība tiesību aktiem	60
3.1.3.1. LVRTC līgumi ar SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital”	62
3.1.3.2. SIA „Lattelecom” līgums ar SIA „Hannu Digital”	64
3.1.3.3. SIA „Hannu Digital” iesaistes zemes ciparu televīzijas nodrošināšanā atbilstība tiesību aktu prasībām un LVRTC saimnieciskās darbības interesēm	66
3.2. SIA „Hannu-Pro” iekārtu piegādes LVRTC	68
4. Sertifikācijas pakalpojumi	71
4.1. Satiksmes ministrijas lēmuma par sertifikācijas pakalpojumu nodošanu LVRTC pamatojums un izsekojamība	71
4.2. LVRTC darbības sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanā	75
4.2.1. Sertifikācijas pakalpojumu pārņemšana no VAS „Latvijas Pasts”	75
4.2.2. LVRTC akreditācija par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju	76
4.2.3. Stratēģiskā partnera piesaiste	77
4.3. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšana	79
4.3.1. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības dinamika	79
4.3.2. Droša e-paraksta viedkaršu izsniegšana valsts pārvaldes iestāžu darbiniekiem	82

4.4. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības prognozes.....	84
4.4.1. Sertifikācijas pamatpakalpojumu attīstības risinājumi.....	84
4.4.2. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības finanšu prognozes.....	87

Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2.pantu un Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 23.02.2009. revīzijas uzdevumu Nr.5.1-2-2/2009 ir veikta likumības revīzija par VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" (turpmāk tekstā – LVRTC) (vienotais reģistrācijas Nr. 40003011203) ieņēmumu izlietojuma likumību un atbilstību LVRTC darbības mērķiem.
2. Revīziju veica vecākais valsts revidents Sandijs Māliņš un valsts revidente Liene Trapenciere.

Revīzijas mērķis

3. Izvērtēt LVRTC ieņēmumu izlietojuma likumību, tajā skaitā ar sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu un zemes ciparu televīzijas ieviešanu saistīto LVRTC investīciju lietderību un atbilstību LVRTC darbības mērķiem.

Valsts kontroles revidentu atbildība

4. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojumu, kas balstīts uz revīzijas laikā gūtiem revīzijas pierādījumiem.

Revidējamās vienības atbildība

5. Satiksmes ministrijas un LVRTC vadība ir atbildīgas par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms

6. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija ir plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka LVRTC ieņēmumu izlietojums atbilst normatīvo aktu prasībām un LVRTC darbības mērķiem.
7. Normatīvais akts¹ nosaka, ka Satiksmes ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde transporta un sakaru nozarē. Sakaru nozare ietver elektronisko sakaru (arī sakaru un datu pārraides kanālus valsts pārvaldes jomā) apakšnozari. Ņemot vērā, ka Satiksmes ministrija izstrādā nozari reglamentējošo tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus, nodrošina politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās tā ir kapitāla daļu turētāja, tad tika pārbaudīta arī Satiksmes ministrijas darbība, nodrošinot minēto funkciju veikšanu.
8. Revīzijas detalizētās procedūras Satiksmes ministrijas un LVRTC darbību pārbaudei aptvēra laika posmu no 01.01.2007. līdz 30.06.2009. bet sertifikācijas pakalpojumu darbības virziena pārņemšanas no valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” (vienotais reģistrācijas Nr. 40003052790) pamatojuma pārbaudei izmantoti arī 2005.gada dati.
9. Revīzijā tika veiktas pārbaudes šādās jomās:
 - 9.1. LVRTC ieņēmumi;
 - 9.2. LVRTC saimnieciskās darbības izdevumi;
 - 9.3. LVRTC sniegto pakalpojumu tarifi;
 - 9.4. LVRTC investīciju plāni.
10. Revīzijā izlases veidā tika pārbaudīta LVRTC ieņēmumu gūšanas kārtība:
 - 10.1. pārbaudot ar klientiem noslēgtajos piecos pakalpojumu sniegšanas līgumos noteikto pakalpojumu cenu atbilstību LVRTC apstiprinātajam cenrādim, kā arī LVRTC izrakstīto rēķinu atbilstību līgumiem;

¹ MK 29.04.2003. noteikumu Nr. 242 „Satiksmes ministrijas nolikums” 1.punkts, 6.1. un 6.4.apakšpunkts.

- 10.2. veicot lielāko debitoru parādu (kas veido 82% no kopējiem LVRTC debitoru parādiem) struktūras un izmaiņu analīzi;
- 10.3. veicot 100%-īgu LVRTC 67 depozīta līgumu noslēgšanas kārtības, pamatojuma un līgumu nosacījumu pārbaudi;
11. Revīzijā izlases veidā tika veikta LVRTC izdevumu pamatojuma un atbilstības LVRTC darbības mērķiem pārbaude, tajā skaitā:
 - 11.1. darba samaksas piešķiršanas kārtības pārbaude:
 - 11.1.1. izlases veidā pārbaudot darbiniekiem aprēķinātās amatalgas atbilstību štatū sarakstā noteiktajai;
 - 11.1.2. veicot visu revidējamajā laika posmā piešķirto prēmiju pamatotības 100%-īgu pārbaudi;
 - 11.1.3. veicot kopējās darba samaksas apmēra pa gadiem un tā izmaiņu revidējamajā laika posmā dalījumā pa struktūrvienībām analīzi;
 - 11.1.4. pārbaudot kopējā darba samaksas fonda samazināšanas atbilstību normatīvā akta² prasībām;
 - 11.2. komandējumu uzskaites pārbaude, veicot visu ārvalstu komandējumu (36) pamatojuma, dalībnieku skaita un atskaišu pārbaudi;
 - 11.3. transporta izdevumu pamatotības un uzskaites atbilstības LVRTC iekšējiem normatīvajiem aktiem pārbaude:
 - 11.3.1. pārbaudot visu (38) LVRTC noslēgto līgumu par transporta izmantošanu noslēgšanas kārtību, satura un pamatojuma atbilstību LVRTC iekšējiem normatīvajiem aktiem;
 - 11.3.2. pārbaudot LVRTC izdevumus degvielai un autotransporta remontam, tajā skaitā:
 - 11.3.2.1. degvielas izdevumu uzskaites kārtību;
 - 11.3.2.2. patērētās degvielas apjomu un nobraukumu 2009.gada divos mēnešos visām LVRTC automašīnām (61);
 - 11.3.2.3. 32 no 277 lielāko automašīnu remonta izdevumu darījumiem;
 - 11.3.2.4. 21 no 74 automašīnu riepu iegādes darījumiem, to apjomu pa gadiem un pamatotību;
 - 11.3.2.5. veicot kopējā automašīnu remonta izdevumu apjoma pa gadiem un tā pamatotības analīzi;
 - 11.3.3. pārbaudot iepirkuma procedūru par 25 jaunu automašīnu nomu;
 - 11.4. izdevumu līgumu par saņemtajiem pakalpojumiem pārbaude, veicot 14 LVRTC noslēgto pakalpojumu līgumu par kopējo summu Ls 276 373 pamatotības un atbilstības LVRTC darbības mērķiem izvērtējumu.
12. Revīzijā izlases veidā tika pārbaudīta LVRTC pēc apjoma lielāko ieņēmumu veidu – radio un televīzijas apraides (kas nodrošina 76,5% no LVRTC neto apgrozījuma) – tarifu aprēķināšanas kārtība, pārbaudot izmaksu dalījuma pa pakalpojumu veidiem un pārraides

² Likuma „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” 4.panta otrā daļa, 5.panta otrā daļa.

stacijām, un izmaksu attiecināšanas uz raidorganizācijām procesa atbilstību LVRTC iekšējiem normatīvajiem aktiem³.

13. Ņemot vērā revidējamajā laika posmā īstenoto LVRTC darbības virzienu:

- 13.1. sertifikācijas pakalpojumu sniegšana un
- 13.2. daļība zemes ciparu televīzijas ieviešanas projektā

ietekmi uz LVRTC saimnieciskās darbības rezultātiem, revīzijā tika pārbaudīta atbildīgo institūciju darbības likumība, uzsākot un īstenojot minētos darbības virzienus.

14. Normatīvais akts⁴ nosaka, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde elektroniskās pārvaldes, informācijas sabiedrības un informācijas tehnoloģiju jomā. Ņemot vērā, ka Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija izstrādā politiku un koordinē tās īstenošanu minētajā jomā, ar ministriju tika saskaņota revīzijas ziņojumā iekļautā informācija par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu.
15. Revīzijas pierādījumu iegūšanai tika veikta dokumentu pārbaude, izvērtēšana un analīze, intervētas Satiksmes ministrijas un LVRTC vadība, un atbildīgās amatpersonas.
16. Revīzijas laikā ir iegūti pietiekami un atbilstoši revīzijas pierādījumi, pamatojoties uz kuriem ir sagatavots revīzijas ziņojums.

Kopsavilkums

LVRTC ieņēmumu no SIA „Latvijas mobilais telefons” kapitāla daļām pārvaldība

17. Revidējamajā laika posmā vairāk kā 70% LVRTC ieņēmumu jeb aptuveni Ls 17 milj. gadā veidoja LVRTC īpašumā esošo SIA „Latvijas mobilais telefons” kapitāla daļu dividendes un procentu maksājumi par dividendēs saņemto finanšu līdzekļu noguldīšanu komercbankās, noguldījumiem komercbankās uz 30.06.2009. sasniedzot Ls 63,3 milj.
18. LVRTC nav izstrādāta brīvo finanšu līdzekļu pārvaldības politika, kas nodrošinātu pamatotu un mērķtiecīgu rīcību ar brīvajiem finanšu resursiem, jo politikas izstrādi un rīcību ar finanšu resursiem ierobežoja arī Satiksmes ministrijas lēmumi par jaunu, tajā skaitā nerentablu un LVRTC specifikai neatbilstošu darbības virzienu uzdošanu savai kapitālsabiedrībai.
19. Revidējamajā laika posmā LVRTC no dividendēm iegūtos līdzekļus aptuveni **[Ierobežotas pieejamības informācija]** apmērā ir izmantojusi, kā arī turpmākajos gados plāno izmantot šādiem pasākumiem:
 - 19.1. Ls 13,80 milj. - investīcijām zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanai līdz 2012.gadam;
 - 19.2. **[Ierobežotas pieejamības informācija]** - saskaņā ar Satiksmes ministrijas lēmumu⁵ no VAS „Latvijas Pasts” pārņemtā nerentablā darbības veida – sertifikācijas pakalpojumu – zaudējumu segšanai;
 - 19.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

³ LVRTC valdes 19.09.2005. sēdē apstiprinātā „Radio un televīzijas programmu pārraidīšanas tarifu noteikšanas kārtība”.

⁴ MK 16.10.2007. noteikumu Nr.698 „Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas nolikums” 1.punkts, 4.2.6.apakšpunkts.

⁵ Satiksmes ministrijas 10.05.2008. vēstule LVRTC Nr. 10-06/402 „Par e-paraksta tehnoloģisko risinājumu pārņemšanu”.

LVRTC pamatdarbība

20. LVRTC pamatdarbības ieņēmumi 2008. – 2009. gados nesedz darbības izmaksas, zaudējumiem pieaugot no Ls 14,4 tūkst. 2008.gadā līdz plānotiem Ls 733,9 tūkst. 2009. gadā.
21. LVRTC pamatdarbības rentabilitātes līmeni 2007. – 2008. gadā ietekmēja arī nepietiekama LVRTC izdevumu kontrole un nepamatotu izdevumu veikšana, tajā skaitā:
 - 21.1. pieļaujot prēmiju necaurskatāmu izmaksu darbiniekiem Ls 1 048 006 apmērā, tajā skaitā Ls 92 900 izmaksājot 2009.gadā, neievēroja likumā⁶ noteikto aizliegumu izmaksāt prēmijas, likuma interpretācijas rezultātā uzskatot, ka likuma mērķis ir sasniegts, samazinot 2009.gada atlīdzības izmaksai paredzēto finansējumu par 15 procentiem⁷, un likums neattiecas uz prēmiju izmaksu par 2008.gada rezultātiem;
 - 21.2. nepamatoti palielinot autotransporta izmaksas vismaz par Ls 14 087, tajā skaitā nomājot automašīnas valdes priekšsēdētāja vajadzībām situācijā, kad LVRTC rīcībā bija vairāk kā 60 automašīnu, no kurām vairāk kā 10 netika izmantotas vai tika izmantotas ierobežotā apjomā;
 - 21.3. pieļaujot ar pamatdarbību nesaistītas izmaksas vismaz Ls 50 674 apmērā, tajā skaitā apmaksājot darbiniekiem tūrisma braucienus uz ārvalstīm.

LVRTC investīciju projekti

Zemes ciparu televīzijas apraides ieviešana

22. Satiksmes ministrijas organizētā zemes ciparu televīzijas apraides konkursa norise un rezultāti, kas pretēji Ministru kabineta apstiprinātajā koncepcijā⁸ noteiktajam nenodrošināja valstij 100% piederošas kapitālsabiedrības īpašuma efektīvu izmantošanu, jo konkursa rezultātā LVRTC kļuva par konkursa uzvarētāja uzdevumu izpildītāju tādā apjomā, kā to izvēlējās konkursa uzvarētājs – SIA „Lattelekom”, un daļēji zaudēja infrastruktūras nodrošināšanas tiesības Rīgā un Rīgas reģionā par labu SIA „Hannu Digital”, **[Ierobežotas pieejamības informācija]**.
Lai gan zemes ciparu televīzijas apraide ir izmaksu ziņā efektīvāka par analogo apraidi, **[Ierobežotas pieejamības informācija]** sadārdzina tarifus raidorganizācijām un galalietotājiem – televīzijas programmu skatītājiem.
23. Satiksmes ministrijas organizētais zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanas process neatbilst Ministru kabineta apstiprinātajai koncepcijai⁹ par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā¹⁰ (turpmāk tekstā – Koncepcija), jo:
 - 23.1. Satiksmes ministrija pretēji Koncepcijā noteiktajam neizveidoja nozares ekspertu darba grupu zemes ciparu televīzijas projekta juridisko un finansiālo jautājumu definēšanai un neizstrādāja zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanas projekta īstenošanas plānu;

⁶ Likuma „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” 5.panta otrās daļas 1.punkts (redakcijā līdz 2009.gada 29.jūnijam).

⁷ Likums „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā”, 4.panta otrā daļa (redakcijā līdz 2009.gada 29.jūnijam).

⁸ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātā Koncepcija par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā.

⁹ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātā Koncepcija par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā.

¹⁰ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātā Koncepcija par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā.

- 23.2. Satiksmes ministrija izstrādāja Ministru kabineta atbalstītajam zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanas variantam neatbilstošu normatīvā akta¹¹ projektu par kārtību, kādā tiek ieviesta zemes ciparu televīzijas apraide, tajā skaitā:
- 23.2.1. paredzēja iespēju izmantot arī kompresijas iespēju maksimumu sasniegušo un radiofrekvenču efektīvu izmantošanu nenodrošinošo videosignāla kompresijas formātu *MPEG-2*, pretēji Eiropas Savienības dalībvalstu praksei *MPEG-4* tehnoloģiju izmantošanā un direktīvu¹² nostādņēm, kas nosaka nepieciešamību veikt efektīvas investīcijas infrastruktūrā un veicināt novitātes, vienlaikus vēlamības izteiksmē uzliekot valsts pārvaldes iestādēm pienākumu padarīt noteikumus tehnoloģiski neitrālus;
- 23.2.2. noteica, ka Satiksmes ministrija pretendentu atlasē izvēlas komersantu, kurš nodrošinās zemes ciparu televīzijas apraidi, pretēji Konceptijai¹³, kas paredz:
- ka zemes ciparu televīziju Latvijas Republikā ievieš LVRTC sadarbībā ar privāto kapitālsabiedrību, tādējādi norādot uz LVRTC vadošo lomu zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanā;
 - privātais komersants nodrošina klientu apkalpošanas struktūru un zemes ciparu televīzijas pakalpojumu attīstību, bet LVRTC nodrošina infrastruktūru;
 - pirmā programmu izplatīšanas tīkla, kas iekļauj visas esošās nacionālās programmas, kuras iedzīvotājiem jāpārraida bez samaksas, izveidi un paketēšanu nodrošina LVRTC;
- 23.2.3. nerisināja jautājumu par nacionālo televīzijas programmu nodrošināšanu maznodrošinātajiem iedzīvotājiem situācijā, kad ir iespējami *tehnoloģisko neitralitāti* neietekmējoši atbalsta mehānismi, tādējādi:
- liedzot iespējamu atbalstu sabiedrības maznodrošinātajai daļai;
 - radot risku nepamatoti ilgām pārejas posmam no analogās televīzijas raidīšanas uz ciparu televīzijas raidīšanu, attiecīgi sadārdzinot raidorganizāciju izmaksas, kā arī
 - radot risku, ka lielai mazturīgo iedzīvotāju daļai pēc analogās televīzijas izslēgšanas līdzekļu trūkuma dekoderu iegādei dēļ tiks liegta pieeja nacionālajām televīzijas programmām.
24. Lai gan radiofrekvenču spektrs ir limitēts valsts resurss, un izvēlētajam komersantam tiek nodotas ekskluzīvas tiesības šo resursu lietot līdz 31.12.2013., Satiksmes ministrijas izstrādātais normatīvā akta¹⁴ projekts neatbilda Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām par caurskatāmības un vienādas attieksmes principu īstenošanu, jo neizmantoja iespēju komersanta atlasē piemērot daļu Publisko iepirkumu likuma procedūru, veicinot caurskatāmības un vienādas attieksmes principu īstenošanu, kā arī piemērot Koncesiju likuma nosacījumus, tajā skaitā:

¹¹ MK 02.09.2008. noteikumi Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. direktīva 2002/21/EK „Par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem”.

¹³ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās Konceptijas par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā 6.1.apakšpunkts.

¹⁴ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

- 24.1. nenoteica valsts resursu piešķiršanas juridiskos un finansiālos noteikumus, tajā skaitā par minimālo ieguldījumu apjomu, LVRTC infrastruktūras apmaksu, kā arī nosacījumus samaksas saņemšanai no patērētāja;
 - 24.2. kārtību, kādā valsts resursi tiks nodoti atpakaļ valstij līguma izbeigšanas vai izbeigšanās gadījumā.
25. Lai gan komersanta izvēles konkursu organizēja Satiksmes ministrija, televīzijas programmu zemes apraide ciparformātā reglamentējošie tiesību akti un konkursa nolikums¹⁵ neparedzēja līguma slēgšanu starp izvēlēto komersantu un Satiksmes ministriju, radot situāciju, ka:
- 25.1. pasūtītājs un / vai rīkotājs projektam par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību valstī nav valsts vai tās kapitālsabiedrība, bet konkursa uzvarētājs – komersants, kuram valsts organizēta konkursa rezultātā būtu bijis jāuzņemas *saistības* ieviest projektu, savukārt valsts kapitālsabiedrība LVRTC ir kļuvusi par konkursa dalībnieka uzdevumu izpildītāju;
 - 25.2. konkursa uzvarētāja juridiskās saistības pret valsti ir vērtējamās kā minimālas un vienīgā likumīgā sankcija, ko var piemērot komersantam saistību neizpildes vai nepilnīgas izpildes gadījumā, ir tiesības anulēt pirms termiņa piešķirtās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības,
- tādējādi nav nodrošināta valsts interešu aizstāvība un zaudējumu kompensēšana, ja televīzijas programmu zemes apraide ciparformātā netiek ieviesta vai netiek ieviesta atbilstošā apjomā un kvalitātē.
26. Satiksmes ministrijas izveidotā¹⁶ konkursa komisija komersanta izvēlei nenodrošināja iespēju konkursā izvēlēties tehniski kvalitatīvāko un finansiāli izdevīgāko piedāvājumu zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanai, un revidentiem ir pamats uzskatīt, ka konkursa izsekojamas, caurskatāmas un profesionālas organizēšanas gadījumā konkursa rezultāti būtu varējuši atšķirties, jo:
- 26.1. konkursa nolikuma tehniskajā specifikācijā tika iekļautas vispārējas prasības, nenorādot iesniedzamās informācijas formātu un izmērāmus vērtēšanas kritērijus;
 - 26.2. konkursa nolikumā netika iekļauts uzvarētāja un LVRTC līguma projekts, kas paredzētu sadarbības finanšu un komerciālos nosacījumus, un pušu tiesības un pienākumus;
 - 26.3. konkursa komisija noteica nepietiekamu termiņu starptautiska konkursa piedāvājumu iesniegšanai, kas nav samērojams ar Publisko iepirkumu likumā iekļautajiem termiņiem, kas uzskatāmi par aprobētu labo praksi, tādējādi būtiski ierobežojot īpaši ārvalstu pretendentu iespējas;
 - 26.4. konkursa komisija neievēroja godīgas konkurences principus, jo aicināja pretendētus uzdot neskaidros jautājumus institūcijām, kuras nav pārstāvētas konkursa komisijā un kurām nav saistošas konkursa nolikuma prasības par atbildi uz saņemtajiem jautājumiem nosūtīšanu visiem interesentiem, tādējādi radot situāciju, ka pretendenti saņem atšķirīgu informācijas apjomu;
 - 26.5. konkursa komisija īstenoja necaurskatāmu un neizsekojamu konkursa pretendentu piedāvājumu vērtēšanu, kas nesniedz pārliecību par objektīvu, uz piedāvājumu profesionālu analīzi balstītu vērtējumu, jo:

¹⁵ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

¹⁶ Satiksmes ministrijas 30.09.2008. rīkojums nr. 01.01-03/188 „Par konkursa komisijas izveidi komersanta izvēlei televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā”.

- neievēroja konkursa nolikuma prasības, kas noteica komisijas rīcību gadījumā, ja par dalību konkursā interesi ir izteikuši saistīti pretendenti, tādējādi būtiski ietekmējot konkursa gala rezultātu;
- pretendentu piedāvājumus vērtēja, pamatojoties uz kļūdu skaitu un nepilnīgi iesniegtas informācijas apjomu, kuru konkursa komisijai saskaņā ar konkursa nolikuma prasībām bija tiesības pieprasīt un precizēt, tādējādi ierobežojot piedāvājumu izvērtēšanu pēc būtības;
- konkursa vērtēšanas ziņojumā norādīja tikai pretendentiem piešķirto punktu skaitu, nesniedzot pamatojumu konkursa komisijas lēmumiem, kuri dažos gadījumos nav izskaidrojami.

26.6. konkursa nolikumā iekļāva vērtēšanas kritērijus par ciparu televīzijas apraides termiņiem ar būtisku – 28% īpatsvaru kopējā vērtējumā, kuri sniedz priekšrocības noteiktam pretendentam vai kuru izpilde nav pilnībā atkarīga no pretendenta, tajā skaitā:

- kritēriju *piedāvātie televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi Rīgā un Rīgas plānošanas reģionā*, kas radīja būtiskas priekšrocības pretendentam, kura rīcībā ir funkcionējoša tehniskā platforma apraides nodrošināšanai Rīgā un tās reģionā, savukārt šādas iekārtas uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi piederēja vienīgi SIA „Hannu Digital”¹⁷ (vienotais reģistrācijas Nr. 40003615677), kurš digitālās virszemes televīzijas pārraidīšanu testa režīmā uzsāka 20.09.2007., izmantojot kompānijas „Kempmayer Media Latvia” savulaik iepirkto tehniku¹⁸.
- kritēriju *piedāvātie televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi visā Latvijas teritorijā*, jo tā izpildi ietekmē LVRTC spēja nodrošināt zemes apraides ciparformātā infrastruktūru noteiktā termiņā.

26.7. konkursa komisija par uzvarētāju atzina SIA „Lattelecom” piedāvājumu, kas paredz izmantot SIA „Hannu Digital” infrastruktūru apraidei Rīgas pilsētā un Rīgas reģionā, pretēji Konceptijai¹⁹ un konkursa nolikuma²⁰ prasībai projekta īstenošanā izmantot LVRTC infrastruktūru, tādējādi radot nosacījumus:

26.7.1. **[Ierobežotas pieejamības informācija]**, kas salīdzinot ar modeli, ja konkursa uzvarētājs izmantotu tikai LVRTC infrastruktūru, līdz 2013. gadam sadārdzina zemes ciparu televīzijas apraides izmaksas vismaz par **[Ierobežotas pieejamības informācija]**, tajā skaitā:

- **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;
- **[Ierobežotas pieejamības informācija]**, lai gan SIA „Hannu Digital” saskaņā ar līgumu sniegs pakalpojumus tikai Rīgā un Rīgas reģionā;
- **(Ierobežotas pieejamības informācija)**,

¹⁷ 28.10.2009. Satiksmes ministrijas vēstule Nr. 02-07.2/25IP „Par viedokļa par revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr. 5.1-2-2/2009 iesniegšanu”.

¹⁸ LETA 21.09.2007. ziņa.

¹⁹ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātā Konceptija par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā.

²⁰ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. apstiprinātā nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 50.punkts; Konkursa komisijas 23.10.2008. protokola Nr. 3 skaidrojums Nr. 2; Konkursa komisijas 03.12.2008. protokola Nr. 5 skaidrojums Nr. 4.

kas izraisa [Ierobežotas pieejamības informācija] un tālāku nepamatotu tarifu sadārdzināšanu raidorganizācijām un galalietotājiem – televīzijas programmu skatītājiem.

26.7.2. *MPEG-2* video signāla kompresijas formāta izmantošanai zemes ciparu apraidē, kuru nodrošina SIA „*Hannu Digital*” rīcībā esošās iekārtas;

26.7.3. tālākai līguma noslēgšanai starp LVRTC un SIA „*Hannu Digital*”, ar kuru SIA „*Hannu Digital*” uzdod LVRTC [Ierobežotas pieejamības informācija].

27. Uzņēmumu reģistra dati liecina, ka SIA „*Hannu Digital*” reģistrēts 15.01.2003., tās īpašnieki ir vairākkārt mainījušies:

27.1. laika posmā no 29.06.2004. līdz 22.05.2007. 100% daļu īpašnieks bija sabiedrība „*Kempmayer Media Limited*”;

27.2. laika posmā no 22.05.2007. līdz 29.10.2008. 100% daļu īpašnieks bija SIA „*Hannu-pro*” (vienotais reģistrācijas numurs 50003329341);

27.3. laika posmā no 29.10.2008. 100% daļu īpašnieks ir SIA „*Hannu Investīcijas*” (vienotais reģistrācijas numurs 40103197073).

Sertifikācijas pakalpojumu sniegšana

28. Revidējamajā laika posmā LVRTC darbības rezultātus ietekmēja Satiksmes ministrijas lēmums pārņemt no VAS „*Latvijas Pasts*” nerentablu un LVRTC darbības mērķiem neatbilstošu darbības virzienu - *sertifikācijas pakalpojumu sniegšana*, pārņemot ne tikai funkciju, bet arī uz 31.05.2009. uzkrātos VAS „*Latvijas Pasts*” zaudējumus [Ierobežotas pieejamības informācija] un uzņemoties ar pakalpojumu pārņemšanu saistītus papildu izdevumus aptuveni Ls 619 000 apmērā.

29. (Ierobežotas pieejamības informācija).

30. Vienīgais sertifikācijas pakalpojumu atsavināšanas mērķis bija ar zaudējumiem strādājošās VAS „*Latvijas Pasts*” finansiālās situācijas uzlabošana, nododot nerentablu sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virzienu citai kapitālsabiedrībai - LVRTC, kā arī uzdodot LVRTC samaksāt visus minētā darbības virziena iepriekšējā laika posmā radušos zaudējumus – uz 31.05.2009. [Ierobežotas pieejamības informācija].

31. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas nodošana no vienas kapitālsabiedrības citai nenovērsa Satiksmes ministrijas ziņojumā Ministru kabinetam²¹ norādītās problēmas - [Ierobežotas pieejamības informācija], kas rada zaudējumus no sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas nelielā minēto pakalpojumu pieprasījuma dēļ.

32. Nododot sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu LVRTC, kuram nebija sertifikācijas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras, tika radīti papildu zaudējumi aptuveni Ls 619 000 apmērā, tajā skaitā:

32.1.1. Ls 379 515 – LVRTC infrastruktūras izveidošanai un akreditācijai par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju;

32.1.2. aptuveni Ls 240 000 – saistībā ar nepieciešamību LVRTC divus gadus uzturēt papildu datubāzi.

33. Situācija, ka LVRTC nav nepieciešamās klientu apkalpošanas struktūras, radīja LVRTC nepieciešamību slēgt līgumu ar iepriekšējo sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju VAS „*Latvijas Pasts*”, kā rezultātā VAS „*Latvijas Pasts*” turpina sniegt daļu no sertifikācijas pakalpojumiem, saņemot par to samaksu no LVRTC.

²¹ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „*Latvijas Pasts*” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

34. Pastāv augsts risks, ka sertifikācijas pakalpojumu sniegšana arī turpmākos gadus būs nerentabla un veidos uzkrātos zaudējumus aptuveni [Ierobežotas pieejamības informācija], jo:
- 34.1. ar e-parakstu parakstīto dokumentu juridiskā spēka saglabāšanai obligāts nosacījums ir sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas turpmāka nodrošināšana;
 - 34.2. valsts iestādēm, uzņēmumiem un iedzīvotājiem nav intereses e-paraksta pakalpojumu izmantošanā, par ko liecina nelielais sertifikācijas pamatpakalpojumu e-parakstu nodrošinošo viedkaršu īpašnieku skaits (prognoze uz 2009.gada beigām – 15 125), kas trīs gadu laikā nav sasniedzis 4% no projektu uzsākot prognozētā²² e-paraksta lietotāju skaita (400 000);
35. Galveno sertifikācijas pakalpojumu pielietojuma virzienu attīstība ir aizkavēta, jo:
- 35.1. lai gan sertifikācijas pakalpojumu aktīvas izmantošanas un elektroniskās vides attīstības būtiskākais priekšnoteikums ir valsts iniciatīva un atbalsts²³, par sakaru un elektronisko pakalpojumu attīstību atbildīgās valsts pārvaldes iestādes – Satiksmes ministrija un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteikto atbildības sadalījumu, norobežojas no atbildības par valsts pārvaldes iestāžu ierosinātā sertifikācijas pakalpojuma – e-paraksta – sniegšanas attīstību;
 - 35.2. e-paraksta kā vienota autentifikācijas līdzekļa noteikšana jaunveidojamās valsts informācijas sistēmās ir atlikta līdz droša e-paraksta sertifikāta iestrādāšanai identifikācijas kartēs;
 - 35.3. jautājums par e-paraksta sertifikāta iestrādi identifikācijas kartēs, juridisko personu, kura to veiks, kā arī par finansējuma avotu nav atrisināts, jo, lai gan valsts iestādes jautājumu par identifikācijas karšu ieviešanu sāka risināt 1999.gadā, koncepcija par identifikācijas karšu ieviešanu joprojām ir izstrādes procesā.
36. Pasūtot izgatavot un apmaksājot no valsts budžeta līdzekļiem 2240 droša e-paraksta nesējus – viedkartes valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem, kuras noteiktajā termiņā nav izņemtas, bet iznīcinātas, laika posmā no 01.10.2006. līdz 01.07.2009. radīti zaudējumi Ls 62 749 apmērā.
37. LVRTC nav veicis detalizētu no VAS „Latvijas Pasts” pārņemamo kreditoru saistību pārbaudi un nav uzrādījis saistības pret pasūtītāju (ĪUMEPLS vai tā funkciju pārņēmēju RAPLM) par neizgatavotajām 9 257 viedkartēm Ls 259 317 vērtībā, kas apmaksātas no valsts budžeta līdzekļiem.

Revidējamās jomas īss raksturojums

Elektronisko sakaru nozares raksturojums

- 38. Normatīvais akts²⁴ nosaka, ka LVRTC darbojas kā valsts akciju sabiedrība elektronisko sakaru jomā un nav privatizējams ne kopumā, ne tajā daļā, kas nodrošina televīzijas un radio programmu izplatīšanu.
- 39. LVRTC īpašumā ir specializēts elektronisko sakaru tīkls, kas sastāv no 12 kompleksām radio un televīzijas raidstacijām.
- 40. Normatīvais akts²⁵ nosaka, ka:

²² MK 19.04.2005 sēdes protokols Nr.21, 29.§. - ĪUMEPLS iesniegtais ziņojums.

²³ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

²⁴ Radio un televīzijas likuma 58.panta otrā daļa.

²⁵ Radio un televīzijas likuma 2.panta 1., 3., 6.punkts.

- 40.1. elektroniskie sabiedrības saziņas līdzekļi ir radio, televīzija, kabeļtelevīzija, kabeļradio (radiotranslācija), satelītradio, satelīttelevīzija, datortelelevīzija, teleteksts, radio datu sistēma un citas apraides sistēmas.
- 40.2. apraide ir programmu veidošana (komplektēšana) un sākotnējā izplatīšana publiskai uztveršanai;
- 40.3. programmu izplatīšana ir signālu pārraide (programmu novadīšana no avota līdz raidīšanas tehniskajiem līdzekļiem) un raidīšana.
41. Normatīvais akts²⁶ nosaka, ka:
- 41.1. elektronisko sakaru pakalpojums ir pakalpojums, kurš pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas un raidīšanas elektronisko sakaru tīklos;
- 41.2. elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējs ir elektronisko sakaru komersants, kas sniedz publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot publisko elektronisko sakaru tīklu;
- 41.3. elektronisko sakaru tīkls ir pārraides sistēmas, komutācijas un maršrutēšanas iekārtas un citi resursi, kas neatkarīgi no pārraidītās informācijas veida ļauj pārraidīt signālus, izmantojot vadus, radioviļņus, optiskos vai citus elektromagnētiskos līdzekļus tīklos, tajā skaitā:
- 41.3.1. satelītu tīklos, fiksētos tīklos (kanālu un pakešu komutācijas tīklos, ieskaitot internetu) un mobilos zemes elektronisko sakaru tīklos;
- 41.3.2. tīklos, kurus izmanto radio un televīzijas signāla izplatīšanai;
- 41.3.3. kabeļtelevīzijas un kabeļradio tīklos, elektrības kabeļu sistēmās, ciktāl tās ir izmantotas, lai pārraidītu signālus.
42. Televīzijas signāls tiek izplatīts:
- 42.1. analogajā formātā, katru televīzijas programmu izplatot zemes raidītāju tīklā atsevišķā frekvencē;
- 42.2. ciparu formātā, kas atkarībā no signāla kodēšanas veida ļauj kompresēt vienā frekvencē no četrām līdz 10 programmām. Televīzijas programmu pārraidi ciparu formātā nodrošina:
- 42.2.1. satelītu tīkli (nodrošina signāla pārraidi visā valsts teritorijā, bet klientam ir visdārgākie);
- 42.2.2. kabeļtelevīzijas tīkli (ekonomiski izdevīgi ir nodrošināt signāla pārraidi tikai blīvi apdzīvotās vietās);
- 42.2.3. zemes raidītāju tīkli (šobrīd testa režīmā nodrošina signāla pārraidi ierobežotā valsts teritorijā, bet pēc zemes ciparu televīzijas projekta ieviešanas nodrošinās signāla pārraidi visā valsts teritorijā, nodrošinot klientam ekonomiski izdevīgāku piedāvājumu);
- 42.2.4. internettelevīzijas tīkli.
43. Satiksmes ministrija ir izstrādājusi elektronisko sakaru nozares politikas plānošanas dokumentu²⁷ 2004.-2008.gadam, bet nav aktualizējusi to nākamajam laika posmam. Satiksmes ministrijas politikas plānošanas dokumentā²⁸ uzskaitītas elektronisko sakaru

²⁶ Elektronisko sakaru likuma 1.panta 9., 10. un 11.apakšpunkts.

²⁷ Ar MK 09.03.2004. rīkojumu Nr.154 apstiprinātās „Latvijas Republikas elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādnes 2004.-2008.gadam”.

²⁸ Ar MK 09.03.2004. rīkojumu Nr.154 apstiprināto „Latvijas Republikas elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādņu 2004.-2008.gadam” 2.punkta 4.apakšpunkts.

nozāres problēmas, kuru risināšanai nepieciešams īstenot noteiktu valdības politiku, tajā skaitā:

- 43.1. elektronisko pakalpojumu nodrošināšanai katrs operators būvē savu elektronisko sakaru tīkla infrastruktūru;
- 43.2. ierobežoto nacionālo resursu (radiofrekvenču, numerācijas telpas un adresācijas) neefektīva piešķiršana, izmantošana un pārvaldīšana;
- 43.3. skaidri noteikta universālā pakalpojuma regulējuma trūkums.

LVRTC juridiskais statuss

44. Saskaņā ar normatīvo aktu²⁹ valstij pieder 100% LVRTC kapitāla daļu, un valsts kapitāla daļas turētājs ir Satiksmes ministrija.
45. Normatīvais akts³⁰ nosaka, ka, ja valsts kapitāla daļu turētājs ir ministrija, šajā likumā paredzētos kapitāla daļu turētāja lēmumus pieņem ministrijas valsts sekretārs vai ar valsts sekretāra rīkojumu noteikta cita ministrijas amatpersona, kurai ir visas normatīvajos aktos paredzētās kapitāla daļu turētāja pārstāvja tiesības, pienākumi un atbildība. Akcionāru sapulces kompetencē esošos lēmumus pieņem akciju turētāja pārstāvis.
46. Normatīvais akts³¹ noteica akcionāru sapulces kompetenci, tajā skaitā, tikai akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumu par padomes locekļu iecelšanu un kapitālsabiedrības statūtu apstiprināšanu.
47. Saskaņā ar normatīvo aktu³² gan valsts, gan pašvaldības kapitālsabiedrība darbojas, pamatojoties uz statūtiem, kurus izstrādā saskaņā ar valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrības tipveida statūtiem. Normatīvais akts³³ nosaka, ka valsts akciju sabiedrības statūtos ir norādāmi komercdarbības veidi.
48. Normatīvais akts³⁴ nosaka arī, ka LVRTC padomē iekļaujams viens Nacionālās radio un televīzijas padomes (turpmāk – NRTVP) loceklis, kuram ir tiesības uz padomes sēdēm uzaicināt raidorganizāciju pārstāvjus ar padomdevēja tiesībām. Ar raidorganizāciju darbību saistītajos jautājumos LVRTC padome nevar pieņemt lēmumu, ja tam nepiekrīt NRTVP pārstāvis.
49. Līdz 15.04.2009. LVRTC padomē bija septiņi locekļi. Saskaņā ar normatīvo aktu³⁵ un akcionāru sapulces lēmumu³⁶ LVRTC padomes locekļu skaits no 01.05.2009. tika samazināts līdz trim locekļiem. Saskaņā ar normatīvā akta³⁷ grozījumiem no 01.07.2009. LVRTC padome ir likvidēta.

²⁹ MK 29.04.2003. noteikumu Nr. 242 „Satiksmes ministrijas nolikums” 25.16.apakšpunkts.

³⁰ Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 12.panta pirmā daļa, 75.panta otrā daļa.

³¹ Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 76.panta pirmās daļas 3. un 6.apakšpunkts, redakcija spēkā līdz 30.06.2009.

³² Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 28.panta pirmā daļa.

³³ MK 30.06.2009 noteikumu Nr.705 „Noteikumi par valsts un pašvaldības akciju sabiedrību tipveida statūtiem” 1.pielikuma 2.punkts.

³⁴ Radio un televīzijas likuma 8.panta devītā daļa.

³⁵ MK 05.05.2009. noteikumu Nr.411 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa atlīdzību, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību” 2., 3.punkts.

³⁶ LVRTC akcionāru 15.04.2009. sapulces lēmums Nr.2.1.

³⁷ 16.06.2009. Grozījumi likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”.

50. Saskaņā ar normatīvo aktu³⁸ valde pieņem lēmumus visos kapitālsabiedrības darbības jautājumos, izņemot tos, kuros lēmumus saskaņā ar likumu vai kapitālsabiedrības statūtiem pieņem akcionāru sapulce.
51. Saskaņā ar LVRTC tiesību aktu³⁹ valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi, valde pieņem lēmumus ar klātesošo locekļu vienkāršu balsu vairākumu un valdes locekļi var pilnvarot no valdes locekļu vidus vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus. Valdes sastāvā ir četri locekļi un tos ievēlē amatā uz trim gadiem. Valdei revidējamajā laika posmā bija nepieciešama iepriekšēja padomes piekrišana tādu darījumu slēgšanai, kas pārsniedz Ls 250 000 viena darījuma ietvaros.
52. Normatīvais akts⁴⁰ nosaka, ka komersants ir komercreģistrā ierakstīta kapitālsabiedrība, savukārt komercdarbība ir atklāta saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants. Saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību. LVRTC ir reģistrēta Komercreģistrā⁴¹ 01.11.2004., tās pamatkapitāls ir Ls 4 672 781, ko veido 4 672 781 akcija ar katras akcijas nominālvērtību viens lats.

LVRTC darbības raksturojums

53. LVRTC ir viens no vadošajiem elektronisko sakaru sniedzējiem Latvijā, nodrošinot telekomunikāciju risinājumus nozīmīgākajiem Latvijā pārstāvētajiem mobilo sakaru, interneta un telekomunikāciju operatoriem, kā arī valsts institūcijām. LVRTC ir Latvijā vienīgais elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējs zemes raidītāju tīklā, kas nodrošina pakalpojumu visā valsts teritorijā.
54. LVRTC pieder 23% SIA „Latvijas mobilais telefons” (vienotais reģistrācijas numurs 50003050931) kapitāla daļas⁴². LVRTC saņem dividendes par minētajām kapitāla daļām.
55. LVRTC ieņēmumus veido divas galvenās ieņēmumu grupas:
 - 55.1. ieņēmumi no saimnieciskās darbības – 30% no kopējās ieņēmumu summas;
 - 55.2. ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto sabiedrību kapitālā un attiecīgi procentu ieņēmumi no šo līdzekļu uzglabāšanas komercbankās – 70% no kopējās ieņēmumu summas.
56. Galvenie LVRTC saimnieciskās darbības veidi ir:
 - 56.1. televīzijas un radio programmu izplatīšana zemes raidītāju tīklā, tajā skaitā:
 - 56.1.1. programmas pārraidot no studijām līdz raidītājiem;
 - 56.1.2. programmas raidot ēterā;
 - 56.2. savas infrastruktūras iznomāšana raidorganizācijām, lai tās varētu veikt radio vai televīzijas programmu pārraidīšanu patstāvīgi;
 - 56.3. citu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšana (datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, interneta piekļuves pakalpojumi u.c.);
57. LVRTC tehniski var nodrošināt radio un televīzijas programmu uztveršanu 99% Latvijas iedzīvotāju 96% Latvijas teritorijas. Pēc LVRTC speciālistu aplēsēm⁴³:

³⁸ Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 98.panta pirmā daļa.

³⁹ LVRTC akcionāru 08.07.2009. ārkārtas sapulcē (protokols Nr.3) apstiprināto LVRTC statūtu 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18.punkts.

⁴⁰ Komerclikuma 1.panta pirmā, otrā un trešā daļa.

⁴¹ Komercreģistra dati.

⁴² Komercreģistra dati.

⁴³ 07.05.2009. intervijas protokols ar LVRTC valdes locekļiem.

- 57.1. LVRTC šobrīd sniedz televīzijas signāla raidīšanas ēterā pakalpojumus, izmantojot zemes izplatīšanas tīklu, aptuveni 40% mājsaimniecību, lai gan pirms vairākiem gadiem sniedza minētos pakalpojumus aptuveni 80% mājsaimniecību;
- 57.2. pārējās raidorganizācijas (aptuveni 60%) signāla raidīšanai ēterā izmanto satelīta, vai kabeļu tīklus.
58. Normatīvais akts⁴⁴ nosaka, ka:
- 58.1. LVRTC nav tiesīgs atteikties no raidīšanas zemes izplatīšanas tīklā, ja raidorganizācijai ir NRTVP izdota apraides atļauja vai retranslācijas atļauja;
- 58.2. LVTRC pilnībā nodrošina valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Radio” (vienotais reģistrācijas numurs 40003080614) un valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Televīzija” (vienotais reģistrācijas numurs 40003080597) nacionālās sabiedriskās apraides uzdevuma (programmas veidošanas un izplatīšanas noteiktā raidlaikā un teritorijā) programmu izplatīšanu auditorijai visā valsts teritorijā, kā arī mērķauditorijai ārpus valsts robežām;
- 58.3. LVRTC nedrīkst tieši vai ar trešo personu starpniecību veidot programmas un ar savu ieguldījumu piedalīties citās raidorganizācijās.
59. LVRTC sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus elektronisko sakaru komersantiem, slēdzot līgumus uz noteiktu laika posmu, līgumcenu nosakot atbilstoši LVRTC apstiprinātiem⁴⁵ tarifiem.

Investīciju projekti

60. Revidējamajā laika posmā LVRTC ir uzsākusi divu funkcionāli savstarpēji nesaistītu investīciju projektu attīstību:
- 60.1. zemes ciparu televīzijas ieviešanu;
- 60.2. sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu.

Dalība zemes ciparu televīzijas ieviešanas projektā

61. LVRTC revidējamajā laika posmā nodrošina televīzijas pārraidīšanu zemes izplatīšanas tīklā Latvijas teritorijā analogajā formātā.
62. 11.10.2006. Satiksmes ministrija izstrādāja televīzijas pārraidīšanas attīstības politikas plānošanas dokumentu⁴⁶, kurā identificēja būtiskākās televīzijas analogās pārraidīšanas nepilnības, tajā skaitā:
- 62.1. radiofrekvenču diapazoni, kuri ir atvēlēti televīzijas programmu raidīšanai un jaunu raidīšanas tīklu izveidei Latvijas valstī, ir praktiski aizpildīti, līdz ar to jaunu televīzijas programmu raidīšanas tīklu izveide ir apgrūtināta;
- 62.2. televīzijas analogās zemes raidīšanas tehnoloģijas īpatnību dēļ esošais radiofrekvenču spektrs netiek efektīvi izmantots, jo, lai pārraidītu vienu televīzijas vai skaņas programmu PAL-D/K standartā, ir jāizmanto viens radiofrekvenču kanāls, nepastāv iespēja pārraidīt vairākas programmas vienā radiofrekvenču kanālā;

⁴⁴ Radio un televīzijas likuma 3.panta piektā daļa, 58.panta pirmā, otrā un trešā daļa.

⁴⁵ Ar LVRTC valdes 19.12.2005. lēmumu apstiprinātais „Radio un televīzijas programmu pārraidīšanas tarifu cenrādis”, kas ir spēkā kopš 01.01.2006., ar LVRTC valdes 19.12.2005. lēmumu apstiprinātais „Elektronisko sakaru pakalpojumu cenrādis”, kas ir spēkā kopš 01.01.2006.

⁴⁶ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās koncepcijas par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā 2.punkts.

- 62.3. uztveramo programmu pieejamības ziņā to sadalījums Latvijas reģionos nav vienmērīgs, 95% teritorijas pārklājums ir LTV1 programmai – pārējām nacionālās televīzijas programmām (LTV7, LNT, TV3) pārklājums ir mazāks. Nepietiekošā pārklājuma dēļ visvairāk cieš pierobežu iedzīvotāji, kuriem piekļuve nacionālām interesēm atbilstoši veidotajām televīzijas programmām ir ierobežota visvairāk.
63. Iepriekš minētās televīzijas analogās pārraidīšanas trūkumus novērš citu televīzijas tīklu, tajā skaitā zemes ciparu apraides tīklu izmantošana, kas tehniski spēj nodrošināt vēlamo teritorijas pārklājumu.
64. Ciparu televīzijas ieviešanu rekomendē⁴⁷ arī Eiropas Komisija, lai līdz 2012.gada beigām nodrošinātu pilnīgu analogās televīzijas izslēgšanu visās dalībvalstīs.
65. Satiksmes ministrija politikas plānošanas dokumentā⁴⁸ piedāvāja trīs iespējamus risinājuma variantus ciparu televīzijas raidīšanas attīstībai Latvijā:
- 65.1. ciparu televīzijas raidīšanu Latvijā attīsta valsts kapitālsabiedrība LVRTC un privātās kapitālsabiedrības, izmantojot zemes raidīšanas (DVB-T) sistēmas un video signālu apstrādē izmantojot jaunāko MPEG-4 AVC tehnoloģiju;
- 65.2. ciparu televīzijas raidīšanu attīsta tikai valsts kapitālsabiedrība - LVRTC, kas šajā gadījumā ievieš Latvijā ciparu televīziju un turpmāk sniedz raidīšanas pakalpojumus valsts un komerciālajām raidorganizācijām uz savstarpēju līgumu pamata;
- 65.3. ciparu televīzijas raidīšanas attīstība notiek brīvā tirgus ietvaros. Valsts neizvirza prasības pret raidīšanas tehnoloģiju, kā arī pret nepieciešamo raidīšanas teritoriālo pārklājumu. DVB-T tehnoloģijai atbilstošās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības tiek piešķirtas saskaņā ar normatīvajos aktos⁴⁹ noteikto.
66. Ministru kabinets atbalstīja⁵⁰ Satiksmes ministrijas ieteikto ciparu televīzijas ieviešanas pirmo variantu: ciparu televīzijas raidīšanu Latvijā attīsta LVRTC un privātās kapitālsabiedrības.
67. Pamatojoties uz apstiprināto ciparu televīzijas ieviešanas modeli, LVRTC izstrādāja⁵¹ ciparu televīzijas tehnisko un finanšu plānu⁵², paredzot:
- 67.1. laika posmā no 2007.gada līdz 2010.gadam ieviest ciparu televīziju un līdz 2012.gadam pārtraukt analogās televīzijas pārraides visā Latvijas teritorijā;
- 67.2. kopējās ciparu televīzijas ieviešanas izmaksas Ls 13 804 400 apmērā, tajā skaitā:
- 67.2.1. līdz analogās televīzijas izslēgšanai – Ls 8 578 600;
- 67.2.2. pēc analogās televīzijas izslēgšanas – Ls 5 225 800.
68. Normatīvais akts⁵³ nosaka, ka Satiksmes ministrija līdz 15.12.2008. pretendentu atlasē izvēlas komersantu, kurš nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidi (programmu komplektēšanu un sākotnējo izplatīšanu – programmu novadīšanu no to rašanās avota līdz

⁴⁷ Eiropas Komisijas 24.05.2005. dokuments „Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social committee and the Committee of the Regions on accelerating the transition from analogue to digital broadcasting”, {SEC(2005)661}.

⁴⁸ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās Konceptijas par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā 6.punkts.

⁴⁹ Elektronisko sakaru likuma 6.pants.

⁵⁰ MK 11.10.2006. rīkojuma Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā” 1.punkts.

⁵¹ LVRTC valdes 14.05.2007. sēdes protokols Nr.11.

⁵² LVRTC valdes 15.05.2007. sēdē apstiprinātais plāns „Par LVRTC stratēģisko attīstību un papildus investīcijām 2007.gadā”.

⁵³ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 6.punkts.

raidīšanas tehniskajiem līdzekļiem un raidīšanu ēterā⁵⁴) ciparu formātā. Minētajā normatīvajā aktā nav noteikts LVRTC uzdevums zemes ciparu televīzijas ieviešanā, lai gan iepriekš Ministru kabinets⁵⁵ bija apstiprinājis koncepciju, kas paredzēja LVRTC un privāta komersanta sadarbību šā projekta ieviešanā.

Sertifikācijas pakalpojumu sniegšana

69. Normatīvais akts⁵⁶ nosaka, ka:

- 69.1. sertifikāts ir elektronisks apliecinājums, kas saista elektroniskā paraksta (turpmāk – e-paraksta) pārbaudes datus ar parakstītāju un kalpo parakstītāja identitātes noteikšanai;
- 69.2. sertifikācijas pakalpojumi ir sertifikātu izsniegšana, anulēšana, sertifikātu darbības apturēšana un atjaunošana, sertifikātu reģistrēšana, e-paraksta pārbaudes datu reģistra uzturēšana, elektroniskā dokumenta iezīmēšana ar laika zīmogu, kā arī ar e-parakstiem saistītu konsultāciju sniegšana.

70. Izskatot ziņojumu, kurā Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāts (turpmāk tekstā – ĪUMEPLS) informēja, ka tas ar 01.01.2005. ir pārņēmis uzdevumu koordinēt droša e-paraksta ieviešanu valsts institūcijās un nodrošināt tā pieejamību iedzīvotājiem, Ministru kabinets pieņēma lēmumu⁵⁷ ieviest Latvijas Republikā e-parakstu.

71. Ministru kabinetam iesniegtajā ziņojumā⁵⁸ ĪUMEPLS sniedza informāciju, ka seši uzņēmumi (SIA „Lattelecom” (vienotais reģistrācijas Nr. 40003052786), AS SEB banka (vienotais reģistrācijas Nr. 40003151743), AS Swedbank (vienotais reģistrācijas Nr. 40003074764), SIA LURSOFT IT (vienotais reģistrācijas Nr. 40003170000), SIA „Latvijas mobilais telefons”, AS Parex banka (vienotais reģistrācijas Nr. 40003074590)) ir izveidojuši iniciatīvas grupu (turpmāk tekstā – iniciatīvas grupa), kas izanalizēja e-paraksta ieviešanas iespējas Latvijas Republikā un izdarīja secinājumus, tajā skaitā:

- 71.1. e-paraksta tirgus Latvijas Republikā tuvākajā nākotnē balstīsies galvenokārt uz finanšu un telekomunikāciju industrijas uzņēmumiem un valsts institūcijām;
- 71.2. maksimālais iespējamais e-paraksta lietotāju skaits Latvijas Republikā varētu būt apmēram 400 tūkst. cilvēku;
- 71.3. sekmīga e-paraksta ieviešana Latvijas Republikā nav iespējama bez cieši koordinētas valsts un privātā sektora sadarbības;
- 71.4. e-paraksta ieviešana un e-vides izveide Latvijas Republikā ir atkarīga no elektroniskā paraksta aplikācijas ieviešanas identifikācijas kartē. Ja tas netiek izdarīts, neviens no potenciālajiem sertifikācijas pakalpojumu sniedzējiem (valsti ieskaitot) nebūs veiksmīgs.

Iniciatīvas grupa secināja, ka riska pakāpe šādam biznesam ir pārāk augsta, un pārtrauca savu darbību.

72. Ministru kabinets atbalstīja⁵⁹ līguma noslēgšanu starp ĪUMEPLS un konkursa par droša e-paraksta ieviešanas pasākumu īstenošanu uzvarētājiem VAS „Latvijas Pasts” un SIA „Lattelecom”. Saskaņā ar ĪUMEPLS sagatavoto un Ministru kabineta atbalstīto līguma projektu:

⁵⁴ Radio un televīzijas likuma 2.panta 1. un 6.apakšpunkts.

⁵⁵ MK 11.10.2006. rīkojums Nr.789 „Par Koncepciju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

⁵⁶ Elektronisko dokumentu likuma 1.panta 10. un 11.apakšpunkts.

⁵⁷ MK 19.04.2005 sēdes protokola Nr.21, 29.§.

⁵⁸ MK 19.04.2005 sēdes protokola Nr.21, 29.§.

⁵⁹ MK 14.06.2005. sēdes protokola Nr.35, 30.§ 1.punkts.

- 72.1. ĪUMEPLS koordinē e-pakalpojumu ieviešanu valsts pārvaldē un nodrošina 50 000 e-paraksta nesēju iepirkumu valsts un pašvaldību iestādēs nodarbinātajiem;
- 72.2. VAS „Latvijas Pasts” kļūst par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju;
- 72.3. SIA „Lattelecom” kļūst par tehnoloģijas partneri;
- 72.4. par e-pakalpojumu ieviešanas uzsākšanu, izmantojot drošu e-parakstu, atbildība noteikta ministrijām, citām valsts pārvaldes iestādēm.
73. Ministru kabineta atbalstītajā⁶⁰ ziņojumā un līguma projektā ĪUMEPLS norādīja, ka tas ir atbildīgs un koordinē e-paraksta un e-pakalpojumu ieviešanu, bet nenorādīja atbildīgo institūciju par e-paraksta attīstību pēc tā ieviešanas.
74. Politikas plānošanas dokumentā⁶¹ par droša e-paraksta ieviešanu ĪUMEPLS:
- 74.1. sniedza informāciju, ka, saskaņā ar aptaujas datiem, gatavību e-pakalpojumus sniegt vienlaicīgi ar droša e-paraksta ieviešanas uzsākšanu izteikušas vismaz sešas iestādes: Valsts ieņēmumu dienests, Valsts kase, Valsts kanceleja, Vides ministrija, Latvijas Banka, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra;
- 74.2. ierosināja par droša e-paraksta radīšanas rīku nesēju izvēlēties viedkarti, kuras derīguma termiņš būs divi gadi;
- 74.3. norādīja, ka, izmantojot viedkaršu izsniegšanā gūto pieredzi, tiks atbalstīti risinājumi turpmākai droša e-paraksta radīšanas rīku iestrādei identifikācijas kartēs.
75. VAS „Latvijas Pasts” droša e-paraksta pakalpojumus ieviesa ar 01.10.2006. Papildus droša e-paraksta pakalpojumiem VAS „Latvijas Pasts” attīstīja un sniedza šādus sertifikācijas pakalpojumus:
- 75.1. autentifikācijas sertifikāta un stingrās autentificēšanas pakalpojumu, kas ir neatņemama e-paraksta pakalpojuma daļa, bet tiek sniegta ar citu sertifikātu;
- 75.2. laika zīmoga pakalpojumu, kas atbilstoši normatīvā akta⁶² prasībām nav obligāts;
- 75.3. citus sertifikācijas pakalpojumus (piemēram, SSL sertifikātu, kas nodrošina drošas komunikācijas kanālu izmantošanu, lietotājam piekļūstot pie informācijas sistēmas, domēna kontroliera sertifikātu u.c.);
- 75.4. citus saistītos pakalpojumus (piemēram, viedkaršu lasītāju tirdzniecība).
76. Sertifikācijas pakalpojumu, tajā skaitā e-paraksta nodrošināšanai VAS „Latvijas Pasts” izveidoja nepieciešamo informāciju sistēmas infrastruktūru, kuras uzturēšanas izmaksas 2008.gadā bija vidēji Ls 55 000 mēnesī.
77. Satiksmes ministrija 26.05.2008. iesniedza Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu⁶³ par VAS „Latvijas Pasts”, kurā:
- 77.1. norādīja problēmas sertifikācijas pakalpojumu attīstībā (tajā skaitā mazs e-paraksta lietotāju skaits), kā rezultātā sertifikācijas pakalpojumu sniegšana VAS „Latvijas Pasts” rada būtiskus zaudējumus;
- 77.2. ierosināja risinājumu – nodot sertifikācijas pakalpojumu darbības virzienu citai juridiskai personai.

⁶⁰ MK 19.04.2005 sēdes protokola Nr.21, 29.§., MK 14.06.2005. sēdes protokola Nr.35, 30.§.

⁶¹ Ar MK 07.11.2005. rīkojumu Nr. 714 apstiprinātā „Konceptija par droša elektroniskā paraksta nesēja izvēli un droša elektroniskā paraksta ieviešanu Latvijas Republikā”.

⁶² Elektronisko dokumentu likuma 3.panta trešā daļa.

⁶³ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

78. Ministru kabinets 28.05.2008. akceptēja⁶⁴ Satiksmes ministrijas priekšlikumu par sertifikācijas pakalpojumu atsavināšanu no VAS „Latvijas Pasts” un nodošanu LVRTC.
79. LVRTC 17.09.2008. noslēdza līgumu⁶⁵ ar VAS „Latvijas Pasts” par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu un sākot ar 31.05.2009 uzsāka sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu.

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

1. LVRTC saimnieciskā darbība

Konstatējumi

80. LVRTC izstrādātais 2009.gada budžets⁶⁶ tika grozīts, jo sākotnēji tas tika izstrādāts, pamatojoties uz plānoto pakalpojumu apjomu 2009.gadam un ieņēmumiem saskaņā ar 20.08.2008. apstiprinātajiem tarifiem⁶⁷, kuriem bija jāstājas spēkā 01.01.2009. 20.08.2008. apstiprinātie tarifi netika piemēroti, jo raidorganizācijas neparakstīja vienošanos ar LVRTC par jauniem tarifiem.
81. Ar 14.05.2009. grozījumiem⁶⁸ LVRTC samazināja 2009.gada saimnieciskās darbības ieņēmumus par 2,9% jeb Ls 208,1 tūkst, tādējādi plānojot tos par 1,8% mazākus nekā 2008.gadā.
82. LVRTC 2007. un 2008.gada ieņēmumi un izdevumi, kā arī 2009.gada prognoze, tajā skaitā peļņas/zaudējumu izmaiņas, neiekļaujot dividendes no līdzdalības SIA „Latvijas mobilais telefons” kapitālā un procentu ieņēmumus par LVRTC finanšu līdzekļu (galvenokārt SIA „Latvijas mobilais telefons” dividenžu) noguldīšanu komercbankās, parādītas 1. tabulā.

⁶⁴ Satiksmes ministrijas 28.05.2008. Informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par VAS „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanai citai institūcijai”.

⁶⁵ VAS „Latvijas Pasts” un LVRTC 17.09.2008. līgums Nr.8-13.07.7/774/2008 par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziena nodošanu.

⁶⁶ LVRTC Pamatdarbības budžets un darbības plāns 2009.gadam, apstiprināts LVRTC valdes 03.02.2009. sēdē, protokols Nr.3

⁶⁷ LVRTC valdes 20.08.2008. sēdes protokols Nr.19.

⁶⁸ LVRTC Pamatdarbības budžets un darbības plāns 2009.gadam ar grozījumiem, apstiprināts LVRTC valdes 14.05.2009. sēdē, protokols Nr.15.

LVRTC budžeta 2007.un 2008.gada izpildes rezultāti un 2009.gada prognoze, tūkst. Ls

Rādītājs	2007.gada izpilde	2008.gada izpilde	2009*	2009**
Ieņēmumi kopā, tajā skaitā:	23 062,1	24 417,7	20 994,2	19 503,4
Neto apgrozījums	6 301,6	6 991,3	7 073,8	6 865,7
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	41,6	57,8	16,6	16,6
Dividendes, procentu u.tml. ieņēmumi	16 718,9	17 368,6	13 903,8	12 621,1
t.sk. dividendes no SIA „LMT”	14 387,5	13 525,1	11 000,0	9 717,3
Izdevumi kopā, tajā skaitā:	6 632,6	7 616,5	7 859,7	7 953,4
Ražošanas un administrācijas izdevumi	6 110,5	6 932,0	7 353,2	7 500,2
Pārdošanas izdevumi	27,9	21,3	8,7	8,7
Pārējie saimnieciskās darbības izdevumi	61,9	69,2	56,0	56,0
Citi izdevumi	432,3	626,7	441,8	388,5
Peļņa	16 429,5	16 773,4	13 134,5	11 550,0
Peļņa, neiekļaujot SIA „LMT” dividendes	2 041,9	3 248,3	2 134,5	1 832,7
Peļņa, neiekļaujot SIA „LMT” dividendes, procentu u.tml. ieņēmumus	90,4	-14,4	-378,8	-733,9

* LVRTC sākotnējais 2009.gada budžets

** LVRTC 2009.gada budžets ar grozījumiem

83. 2008.gadā LVRTC darbība:

- 83.1. ir bijusi rentabla, nodrošinot kapitālsabiedrībai peļņu vairāk kā Ls 16 milj. apmērā, kuru pamatā nodrošina saņemtās dividendes par SIA „Latvijas mobilais telefons” kapitāla daļām un procentu ieņēmumi par LVRTC dividenžu ieņēmumu noguldīšanu komercbankās;
- 83.2. būtu radījusi zaudējumus Ls 14,4 tūkst. apmērā, ja LVRTC ieņēmumu sastāvā nebūtu ieņēmumu no SIA „Latvijas mobilais telefons” dividendēm un procentu ieņēmumi.

Secinājums

84. Lai gan LVRTC kopējie darbības rezultāti revidējamajā laika posmā nodrošina kapitālsabiedrībai būtisku peļņu, kas 2007. - 2008. gadā kopā sasniedz Ls 33,23 milj., tomēr peļņu nodrošina ieņēmumi no LVRTC īpašumā esošajām SIA „Latvijas mobilais telefons” dividendēm un ieņēmumi par LVRTC dividenžu ieņēmumu noguldīšanu komercbankās, savukārt LVRTC pamatdarbības ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem laika posmā no 2008.gada līdz 2009.gadam nesedza LVRTC darbības izmaksas, un 2009.gadā prognozētie zaudējumi sasniedz Ls 733,9 tūkst.

Ieteikums

85. LVRTC izvērtēt iespēju organizēt darbību tā, lai ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem pilnā apmērā segtu kapitālsabiedrības darbības izmaksas.

1.2. LVRTC ieņēmumi

1.2.1. LVRTC ieņēmumi no pamatdarbības

Konstatējumi

86. LVRTC slēdz līgumus ar klientiem par pakalpojumu sniegšanu. Līgumos par programmu pārraidi noteikts:

- 86.1. līgumu darbības termiņš un tā automātiskas pagarināšanas nosacījumi uz katru nākošo gadu;
- 86.2. pakalpojumu apmaksas nosacījumi, radio un televīzijas programmu pārraidei norādot tarifa apmēru, tajā skaitā summas nemainīgo daļu un mainīgās daļas maksu par katru raidstundu.
87. 2009.gada pirmajā pusgadā LVRTC bija spēkā 202 līgumi ar klientiem par pakalpojumu sniegšanu, pieci finansiāli ietilpīgākie no tiem nodrošināja 61% no LVRTC pamatdarbības ieņēmumiem:
- 87.1. Valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Televīzija” – 27% no apgrozījuma;
- 87.2. Valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Radio” – 15% no apgrozījuma;
- 87.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 87.4. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
88. Revīzijas laikā izlases kārtā pārbaudot norēķinu atbilstību līgumiem un līgumos noteiktās samaksas atbilstību LVRTC apstiprinātajiem tarifiem, revidenti konstatēja, ka:
- 88.1. līgumos norādītā maksa atbilst tarifiem;
- 88.2. rēķini izrakstīti, pamatojoties uz līgumā norādīto summu;
- 88.3. rēķini iegrāmatoti savlaicīgi.
89. 2008.gadā un 2009.gada pirmajā pusgadā pieauga LVRTC līgumpartneru parādi par sniegtajiem pakalpojumiem, uz 30.06.2009. sasniedzot Ls 2 465 128, tajā skaitā valsts bezpeļņas SIA „Latvijas radio” un valsts bezpeļņas SIA „Latvijas televīzija” parāds kopā sasniedza Ls 1 696 013.
90. Saskaņā ar Ministru kabineta 08.05.2009. lēmumu⁶⁹ LVRTC jāieskaita valsts budžetā papildu maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu Ls 1 400 000 apmērā, ko Ministru kabinets plānoja novirzīt NRTVP pārskaitīšanai valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Televīzija” (Ls 1 000 000) un valsts bezpeļņas SIA „Latvijas Radio” (Ls 400 000), lai segtu apraides parādus LVRTC, bet Valsts kase nolēma⁷⁰ pagarināt LVRTC dividenžu iemaksas termiņu valsts budžetā līdz 20.12.2009. Revīzijas laikā valsts bezpeļņas SIA „Latvijas radio” un valsts bezpeļņas SIA „Latvijas televīzija” parādi ir dzēsti.

2. tabula

Pamatdarbības debitoru parādu dinamika 2008.– 2009.gadā, Ls

Debitors	Parāds uz 01.07.2008	Parāds uz 01.01.2009.	Parāds uz 30.04.2009	Parāds uz 30.06.2009	Parāds uz 11.08.2009.
VB SIA „Latvijas radio”	166 171	215 907	546574	873 876	0
VBSIA „Latvijas televīzija”	395 590	267 147	562793	822 137	0
Pārējie	592 007	659 378	699 548	769 115	404 473
Kopā	1 153 768	1 142 432	1 808 915	2 465 128	404 473

91. Veicot darbu ar pārējiem debitoriem, LVRTC pret diviem parādniekiem **[Ierobežotas pieejamības informācija]** ir uzsācis tiesvedības procesu un ar citiem lielākajiem parādniekiem ir panācis vienošanos par parāda dzēšanas grafiku ar nosacījumu, ka parāds tiek dzēsts 6 mēnešu laikā, neaizkavējot kārtējos maksājumus.

⁶⁹ MK 08.05.2009. sēdes protokola Nr.30, 3.§, 4.punkts.

⁷⁰ Valsts kases 10.08.2009. lēmums Nr.5 „Par dividenžu iemaksas valsts budžetā termiņa pagarināšanu valsts akciju sabiedrībai „Latvijas valsts radio un televīzijas centrs””.

Secinājums

92. Revīzijas laikā izlases veidā pārbaudot noslēgtos līgumus ar raidorganizācijām un izrakstītos rēķinus par sniegtajiem pakalpojumiem, rēķinu sagatavošanā un ieņēmumu uzskaitē neatbilstības netika konstatētas.

1.2.2. LVRTC ieņēmumi no dividendēm un procentu ieņēmumi

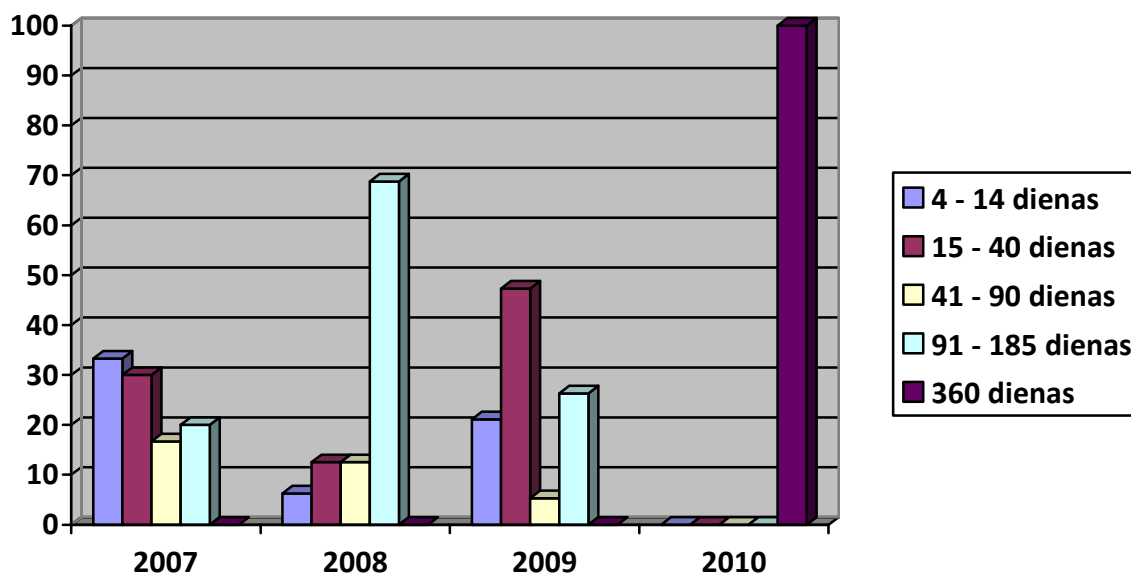
Konstatējumi

93. LVRTC pieder 23% SIA „Latvijas mobilais telefons” kapitāla daļas⁷¹, par kurām revidējamajā laika posmā ir saņemtas dividendes Ls 39 863 836 apmērā, tajā skaitā:
- 93.1. par 2006.gada darbības rezultātiem 10.05.2007. saņemti Ls 13 972 804;
 - 93.2. par 2007.gada darbības rezultātiem 16.05.2008. saņemti Ls 14 365 954;
 - 93.3. par 2008.gada darbības rezultātiem 18.05.2009. saņemti Ls 13 525 078.
94. Normatīvais akts⁷² nosaka, ka prokūra ir komercpilnvara, kas piešķir prokūristam tiesības komersanta vārdā slēgt darījumus un veikt citas ar jebkuru komercdarbību saistītās tiesiskās darbības. Kapitālsabiedrības statūtos var noteikt, ka prokūrists pārstāv kapitālsabiedrību kopā ar vienu vai vairākiem valdes locekļiem.
95. Ar LVRTC valdes priekšsēdētāju un vienu valdes locekli revidējamajā laika posmā bija noslēgti prokūru līgumi un izdotas prokūras, kas paredzēja tiesības slēgt vienpersoniski vai diviem kopā darījumus LVRTC vārdā. Brīvos finanšu līdzekļus, ko veido galvenokārt ieņēmumi no dividendēm, LVRTC nogulda komercbankās depozītos, slēdzot ar komercbankām depozīta līgumus.
96. Revidējamajā laika posmā LVRTC bija noslēdzis 67 depozīta līgumus ar termiņu no četrām dienām līdz 12 mēnešiem (1.pielikums).
97. Revidējamajā laika posmā LVRTC īstermiņa un ilgtermiņa finanšu ieguldījumi veidoja:
- 97.1. 01.01.2007. - Ls 19 200 000;
 - 97.2. 01.01.2008. - Ls 39 337 161;
 - 97.3. 01.01.2009. - Ls 49 505 402.
 - 97.4. 30.06.2009. – Ls 63 349 000, kas izvietoti trīs komercbankās **[Ierobežotas pieejamības informācija]**.

⁷¹ Komercreģistra dati.

⁷² Komerclikuma 34.panta pirmā un trešā daļa.

Spēkā esošo noguldījumu termiņu dalījums 2007. -2010.gadā, % no kopējiem gada noguldījumiem

LVRTC iekšējos normatīvajos aktos revidējamajā laika posmā nebija noteikta noguldījumu izvietojanas kredītiestādēs politika un kārtība, kurā, cita starpā, būtu noteikts:

- 97.5. lēmumu pieņemšanas process un atbildīgās amatpersonas par noguldījuma summas un kredītiestādes izvēli;
- 97.6. rīcība ar naudas līdzekļiem līgumu termiņa beigās.
98. LVRTC 30.04.2009. noslēgtais Prokūru līgums⁷³ noteica, ka pirmā un otrā prokūrista kopīgās tiesības ir slēgt darījumus ar kredītiestādēm par LVRTC finanšu līdzekļu noguldīšanu. Viens prokūrists ir tiesīgs LVRTC vārdā slēgt līgumus, kuru apjoms pārsniedz ar prokūru līgumu noteiktos aprobežojumus ar nosacījumu, ka LVRTC valde ir iepriekš pieņēmusi lēmumu par attiecīgā darījuma slēgšanu.
99. LVRTC noslēgtos depozītu noguldījuma prokūru līgumus:
 - 99.1. 29 gadījumos ir parakstījis viens prokūrists ar valdes pilnvarojumu;
 - 99.2. vienā gadījumā parakstījuši pieci valdes locekļi;
 - 99.3. 37 gadījumos ir parakstījis viens prokūrists bez valdes sēdē apstiprināta pilnvarojuma.
100. LVRTC 01.10.2009. noslēgtais Prokūru līgums⁷⁴ nosaka, ka:
 - 100.1. pirmajam prokūristam ir tiesības slēgt darījumus ar kredītiestādēm par LVRTC finanšu līdzekļu noguldījumiem, kuru termiņš nav garāks par vienu mēnesi ar likmi, kas nav zemāka par atbilstošā termiņa naudas tirgus indeksa RIGIBID likmi;
 - 100.2. otram prokūristam ir tiesības slēgt minētos darījumus ar kredītiestādēm pirmā prokūrista ilgstošas prombūtnes gadījumā;
 - 100.3. pirmajam un otrajam prokūristam ir kopīgas tiesības slēgt darījumus ar kredītiestādēm par LVRTC finanšu līdzekļu noguldīšanu.

⁷³ LVRTC 30.04.2009. noslēgtā Prokūru līguma 2.6., 2.9. apakšpunkts.

⁷⁴ LVRTC 01.10.2009. noslēgtā Prokūru līguma 2.6. 12. 2.8., 2.9.3. apakšpunkts.

101. Saskaņā ar LVRTC vadības revidentiem sniegto mutisko informāciju pirms kredītiestādes izvēles depozītu noguldījuma izvietojumam LVRTC rīko cenu aptauju par noguldījumu procentu likmēm.
102. Pārbaudot revidējamajā laika posmā veiktos depozītu noguldījumus, 17 gadījumos no 67 LVRTC ir rīkojusi un dokumentējusi cenu aptaujas par noguldījumu procentu likmēm un izvēlēta kredītiestāde ir tikusi apstiprināta ar valdes lēmumu. Pārējos 50 gadījumos revidenti neieguva pierādījumus par cenu aptauju veikšanu.
103. Slēdzot depozītu noguldījuma līgumus, LVRTC visos gadījumos ir izvirzījis nosacījumu iekļaut līgumos tiesības lauzt noguldījuma līgumu pirms termiņa, tajā skaitā:
 - 103.1. 22 līgumos jeb 32,8% gadījumu noteikts, ka, laužot depozīta līgumu pirms termiņa, tiek samazināta gada procentu likme par 0,55% - 5,25% no līgumā noteiktās procentu likmes;
 - 103.2. 45 līgumos jeb 67,2% gadījumu nav paredzēts gada procentu likmes samazinājums līguma pirmstermiņa laušanas gadījumā.
104. LVRTC noslēgto depozītu noguldījumu līgumu procentu likmes vienāda termiņa noguldījumiem ir svārstīgas atkarībā no līguma slēgšanas datuma. Vidējā gada procentu likme par revidējamajā laika posmā noslēgtajiem līgumiem pēc līgumu darbības termiņa beigām⁷⁵ ir:
 - 104.1. 2007.gadā – 5,74%;
 - 104.2. 2008.gadā – 7,80%;
 - 104.3. 2009.gadā – 9,28%;
 - 104.4. 2010.gadā – 11,35%.
105. Revidējamā laika posmā LVRTC noslēdzis 15 depozīta līgumus uz termiņu līdz 14 dienām, šādu termiņu likmes ir zemākas nekā gada vidējā likme:
 - 105.1. 18.06.2007. noguldot Ls 600 000 uz 7 dienām gada procentu likme bija [Ierobežotas pieejamības informācija] (gada vidējā likme - 5,74%);
 - 105.2. 06.05.2009. noguldot Ls 400 000 uz 4 dienām gada procentu likme bija [Ierobežotas pieejamības informācija] (gada vidējā likme - 9,28%);
 - 105.3. 22.05.2009. noguldot Ls 1 000 000 uz 7 dienām gada procentu likme bija [Ierobežotas pieejamības informācija] (gada vidējā likme bija 9,28%);
 - 105.4. 01.06.2009. noguldot Ls 1 000 000 uz 4 dienām gada procentu likme bija [Ierobežotas pieejamības informācija] (gada vidējā likme - 9,28%).
106. LVRTC sniedza skaidrojumu⁷⁶, ka galvenais nosacījums naudas līdzekļu noguldījumiem uz termiņiem, kas nepārsniedza sešus mēnešus, bija neskaidrība par LVRTC investīciju politiku. Tādējādi bija apgrūtināta naudas plūsmas plānošana ilgtermiņā. 2008.gada otrajā pusē saistībā ar akcionāra pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz ciparu televīzijas ieviešanas projektu un e-paraksta biznesa virziena pārņemšanu kļuva iespējams plānot naudas līdzekļu izvietojumu ilgākā termiņā.
107. LVRTC revidējamajā laika posmā nebija dokumentēts pamatojums īstermiņa noguldījumiem (no 4 līdz 40 dienām).
108. (Ierobežotas pieejamības informācija).

⁷⁵ Depozītu noguldījumu gada vidējās likmes aprēķinātas, ņemot vērā gadu, kurā beidzas noslēgtais depozīta līgums.

⁷⁶ LVRTC 22.09.2009. elektroniskā vēstule Valsts kontrolei.

Secinājumi

- 109.37 no 67 revidējamajā laika posmā LVRTC noslēgtajiem depozītu noguldījuma līgumiem ir parakstījis viens prokūrists bez valdes pilnvarojuma, tādējādi pārkāpjot savas pilnvaras un prokūru līgumu, kas nosaka ierobežojumus vienpersoniskai depozītu izvietojumam.
110. LVRTC amatpersonu lēmumu par noguldījumu izvietojumu pamatotība nav izsekojama un pierādāma, jo:
- 110.1. LVRTC iekšējie normatīvie dokumenti nenosaka noguldījumu izvietojuma kredītiestādēs politiku un kārtību, atbildīgās amatpersonas par noguldījuma summas un kredītiestādes izvēli un rīcību ar naudas līdzekļiem līgumu termiņa beigās, tādējādi lēmumi par depozītu izvietojumu tiek pieņemti, neievērojot vienotu pieeju, kas nodrošinātu maksimāli iespējamo ieņēmumu no termiņnoguldījumiem gūšanu;
- 110.2. revidējamajā laika posmā 74% gadījumos netika organizētas cenu aptaujas par depozītu noguldījumu izvietojumu, kas rada risku, ka netika izvēlēts izdevīgākais piedāvājums.
111. Revidējamajā laika posmā LVRTC nav nodrošinājusi optimālu brīvo naudas līdzekļu izvietojumu, jo:
- 111.1. kopumā 52 % gadījumu veikti īstermiņa ieguldījumi (22,4% - no četrām līdz 14 dienām; 29,9% – no 15 līdz 40 dienām), kas ir izraisījis zemāku procentu likmju iekļaušanu depozītu līgumos;
- 111.2. vairākumā depozītu līgumos ir iekļauta iespēja līgumu lauzt pirms termiņa beigām, nezaudējot uzkrātos procentus, kā rezultātā īstermiņa noguldījumiem nav pamatojuma.
112. Revidējamajā laika posmā LVRTC noguldījumu apjomi kredītiestādēs ir pieauguši par Ls 30 305 402, uz 30.06.2009. sasniedzot Ls 63 349 000, kas liecina, ka LVRTC rīcībā ir ievērojami brīvie naudas līdzekļi, kuri nav nepieciešami saimnieciskās darbības veikšanai, kā arī investīciju projektu finansēšanai.

Ieteikumi

113. Lai nodrošinātu caurskatāmu un izsekojama brīvo naudas līdzekļu izvietojumu, LVRTC izstrādāt noguldījumu izvietojuma kredītiestādēs politiku un kārtību.
114. Satiksmes ministrijai izvērtēt iespēju palielināt LVRTC valsts budžetā pārskaitāmo dividendi par valsts kapitāla daļu izmantošanu, ņemot vērā:
- 114.1. iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas apjomu;
- 114.2. LVRTC investīciju projektiem nepieciešamā finansējuma apjomu.

1.3. LVRTC darbības izmaksas

115. LVRTC darbības izmaksas 2008.gadā, salīdzinot ar 2007.gadu, ir pieaugušas par Ls 1011,7 tūkst., savukārt 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu LVRTC plāno izmaksu pieaugumu par Ls 309,1 tūkst. (3. tabula).

LVRTC darbības izmaksu laika periodā no 2007. – 2009. gadam salīdzinājums, tūkst. Ls

Rādītājs	2007.gada izpilde	2008.gada izpilde	Izmaksu pieaugums 3 - 2	2009*	2009**
1	2	3	4	5	6
Ražošanas un administrācijas izdevumi, tajā skaitā:	6 110,5	6 932,0	821,5	7 353,2	7 500,2
elektroenerģijas iegāde	504,0	709,6	205,6	768,9	915,9
pamatlīdzekļu nolietojums	1 536,2	1 664,7	128,5	1 775,4	1 775,4
darba samaksa	2 417,7	2 615,8	198,1	2 353,2	2 353,2
sociālās apdrošināšanas iemaksas	541,4	588,3	46,9	566,3	566,3
rezerves daļas un materiāli	270,3	362,3	92,0	200,5	200,5
elektronisko sakaru pakalpojumi	145,6	168,8	23,2	170,5	170,5
transporta uzturēšanas izdevumi	116,9	114,2	-2,7	197,3	197,3
pārējie izdevumi	578,4	708,3	129,9	1 321,1	1 321,1
Pārdošanas izdevumi	27,8	21,3	-6,5	8,7	8,7
Pārējie saimnieciskās darbības izdevumi	62,1	69,2	7,1	56,0	56,0
Citi izdevumi	432,2	621,8	189,6	441,8	388,5
Kopā izdevumi	6 632,6	7 644,3	1 011,7	7 859,7	7 953,4

* sākotnējais 2009.gada budžets

** 2009.gada budžets ar grozījumiem

116. 2008.gadā, salīdzinot ar 2007.gadu, lielākais izmaksu pieaugums ir šādos izdevumu posteņos:

116.1. maksa par elektroenerģiju – Ls 205,6 tūkst.;

116.2. pamatlīdzekļu nolietojums – Ls 128,5 tūkst.;

116.3. darba samaksa un sociālās apdrošināšanas iemaksas – Ls 198,1 tūkst.;

116.4. pārējie administrācijas un citi izdevumi – Ls 129,9 tūkst.;

116.5. citi izdevumi – Ls 189,6 tūkst (uzņēmuma ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, u.c.).

1.3.1. Darba samaksa

Konstatējumi

117.LVRTC iekšējais normatīvais akts⁷⁷ nosaka, ka darbinieku darba samaksu veido amatalga un piemaksas, kā arī prēmijas. Darba samaksas noteikšanai pielieto:

117.1. premiālo laika algas sistēmu - visu darba veidu apmaksai, izņemot celtniecības un remontu darbu apmaksu;

117.2. premiālo akorda algas sistēmu - celtniecības un remontu darbu apmaksai, kura ir atcelta ar 15.04.2009.⁷⁸;

118.Normatīvais akts⁷⁹ nosaka LVRTC valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu darba samaksas kārtību, kā arī maksimāli pieļaujamo mēneša atlīdzības apmēru, pamatojoties uz

⁷⁷ LVRTC darbinieku konferencē 16.05.2008. parakstītā Darba koplīguma Pielikums Nr.1 „Noteikumi par VAS LVRTC darbinieku darba samaksu”.

⁷⁸ LVRTC valdes 15.04.2009. sēdes protokols Nr.10.

kapitālsabiedrību daļījumu grupās saskaņā ar minētajā normatīvajā aktā noteiktiem kritērijiem. LVRTC valdes locekļu atlīdzības apmēru apstiprināja LVRTC padome⁸⁰.

4. tabula

LVRTC izmaksātās darba samaksas struktūra

	2007.gads	2008.gads	2009.gada 6 mēneši
Darbinieku skaits	285	271	252
Amatalga un piemaksas, Ls	1 785 883	2 156 712	927 650
Vidējā 1 darbinieka mēneša amatalga un piemaksas, Ls	522	663	613
Prēmijas, Ls	599 525	390 681	92 900
Vidējā 1 darbinieka mēneša darba samaksa, Ls	697	783	675
Citas izmaksas (atlaišanas pabalsti u.c.), Ls	32 339	68 431	50 937
Kopā	2 417 747	2 615 824	1 071 487

119. Normatīvais akts⁸¹ nosaka, ka kapitālsabiedrības valdes priekšsēdētājs un valdes loceklis var saņemt prēmiju, ja nav nodokļu parādu valsts un pašvaldību budžetam un ir bijusi peļņa vai peļņa nav bijusi, bet zaudējumi plānoti, lai īstenotu kapitālsabiedrības attīstības (investīciju) programmu, un tie nav radušies valdes prettiesiskas darbības vai bezdarbības dēļ. Prēmiju izmaksā reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas, un tā nedrīkst pārsniegt attiecīgi kapitālsabiedrības valdes priekšsēdētāja un valdes locekļa triju mēnešu atlīdzības apmēru.
120. LVRTC valdes priekšsēdētājs uzsāka darbu 2007.gada augustā⁸², bet trīs valdes locekļi – 2006.gada oktobrī⁸³. Pēc LVRTC 2006.gada darbības rezultātu apstiprināšanas, pamatojoties uz LVRTC padomes 15.11.2007. lēmumu valdei 05.12.2007. tika piešķirtas prēmijas trīs mēnešalgu apmērā par 2006.gada rezultātiem, kopumā Ls 42 480 apmērā.
121. LVRTC iekšējais normatīvais akts⁸⁴ nosaka, ka darbiniekus atbilstoši darba ieguldījumam ik ceturksni var prēmēt par sekmīgu darbu:
- 121.1. apstiprinot kopējo prēmiju fondu procentos no LVRTC apstiprinātā štatu saraksta mēneša amatalgu kopsummas;
 - 121.2. nosakot katram darbiniekam prēmijas apmēra fiksēto daļu atbilstoši noteiktajam procentam;
 - 121.3. palielinot prēmijas darbiniekiem uz apstiprinātā prēmiju fonda neizmantotā atlikuma, kas rodas brīvo štata vietu dēļ, rēķina.
122. LVRTC valde, izskatot ceturkšņa darbības rezultātus, pieņem lēmumu par ceturkšņa prēmiju fonda apmēru.
123. Revidējamajā laika posmā prēmiju fonds bija noteikts no 50% līdz 200% apmērā no LVRTC darbinieku amatalgu kopsummas.

⁷⁹ MK 05.05.2009. noteikumu Nr.411 "Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa atlīdzību, valsts vai pašvaldību kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību" 2., 3., 6., 7., 8.punkts.

⁸⁰ LVRTC padomes 19.05.2009. sēdes protokols Nr.5.

⁸¹ MK 16.12.2003. noteikumu Nr.704 "Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa atlīdzību, valsts vai pašvaldību kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību" 10.punkts, redakcija spēkā no 06.12.2006. līdz 29.12.2008.

⁸² LVRTC Padomes 31.07.2007. sēdes protokols Nr.8.

⁸³ LVRTC Padomes 22.09.2006. sēdes lēmums Nr.1.

⁸⁴ LVRTC darbinieku 16.05.2008. konferencē parakstītā Darba koplīguma Pielikums Nr.1 „Noteikumi par VAS LVRTC darbinieku darba samaksu”.

124.LVRTC iekšējā normatīvajā aktā nav noteikti kritēriji prēmiju par darbinieka ceturkšņa darba rezultātiem apmēra noteikšanai.

125.LVRTC darbinieku ceturkšņa prēmija tiek noteikta:

125.1. atbilstoši LVRTC valdes apstiprinātajam procentam aprēķinot prēmijas pamatsummu;

125.2. piešķirot papildu prēmiju, kuras pamatojums nav dokumentēts. Papildu prēmiju apmēru nosaka valdes priekšsēdētājs, apstiprinot kopējo prēmiju fondu par ceturksni. Revīzijā analizējot piešķirto prēmiju apmērus par 2008.gada 4.ceturksni, konstatēts, ka LVRTC katram administrācijas darbiniekam papildu prēmijas apmērs ir aptuveni 10 reizes lielāks nekā pārējiem darbiniekiem.

5. tabula

LVRTC apstiprinātās papildus prēmijas 2007.gada 4.ceturksnim – 2008.gada 4.ceturksnim

	Papildu prēmijas, Ls	Papildu prēmiju diapazons darbiniekiem		Papildu prēmiju diapazons administrācijai	
		Ls	% no amatalgas	Ls	% no amatalgas
2007.gada 4.ceturksnis	4 639	12 – 123	1,6 – 32,2	35 – 600	5,4 – 400
2008.gada 1.ceturksnis	10 434	28 – 1528	2,5 – 101,9	30 – 132	1,6 – 33,1
2008.gada 2.ceturksnis	12 233	285	50	100 – 8500	8,3 – 367,2
2008.gada 3.ceturksnis	30 596	87 – 250	11,5 – 135,3	117 – 500	6 – 277,3
2008.gada 4.ceturksnis	27 977	56 – 556	5,1 – 97,6	56 – 956	3 – 136,6

126.Kopējais papildu prēmiju apmērs revidējamā laika posmā ir Ls 85 876, svārstoties robežās no Ls 4 639 līdz 30 596 par ceturksni.

127.Ņemot vērā valstī pastāvošo ekonomisko situāciju, Saeima 12.12.2008. pieņēma normatīvo aktu⁸⁵, kura mērķis ir ierobežot visu valsts un pašvaldību institūciju, tajā skaitā kapitālsabiedrību, izdevumus amatpersonu (darbinieku) atlīdzībai 2009. gadā, paredzot, ka:

127.1. valsts un pašvaldību institūcijas, kurām pieejamo finansējumu atlīdzības izmaksai nenosaka saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2009.gadam”, ne vēlāk kā līdz 2009.gada 1.martam, grozot vai pieņemot 2009.gada budžetu, 2009.gada atlīdzības izmaksai paredzētā finansējuma apjomu samazina par 15 procentiem no kopējā institūcijai 2009.gadā šim pašam mērķim noteiktā vai plānotā finansējuma apjoma⁸⁶;

127.2. valsts institūcijās, tajā skaitā kapitālsabiedrībās 2009.gadā nedrīkst izmaksāt prēmijas un naudas balvas⁸⁷.

128.Normatīvā akta⁸⁸ anotācijā ir noteikts, ka 2009.gadā plānots neizmaksāt prēmijas, naudas balvas un atvaļinājuma pabalstus.

129.Pamatojoties uz LVRTC valdes lēmumu⁸⁹ 2009.gada februārī tika izmaksātas prēmijas darbiniekiem Ls 92 900 apmērā par 2008.gada 4.ceturkšņa rezultātiem.

⁸⁵ Likums „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā”.

⁸⁶ Likums „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā”, 4.panta otrā daļa (redakcijā līdz 2009.gada 29.jūnijam).

⁸⁷ Likuma „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” 5.panta otrās daļas 1.apakšpunkts (redakcijā līdz 2009.gada 29.jūnijam).

⁸⁸ Likumprojekta „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” anotācija: <http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/66D4FEACAB6AB9FAC225751C0038313A?OpenDocument>.

⁸⁹ LVRTC valdes 23.02.2009. sēdes protokols Nr.5.

Secinājumi

130. Revidējamajā laika posmā prēmiju piešķiršanas process LVRTC nav bijis izsekojams un caurskatāms, jo LVRTC nav:
- 130.1. noteicis kritērijus prēmiju par darbinieka darba rezultātiem apmēra noteikšanai;
 - 130.2. veicis katra darbinieka ieguldījuma izvērtējumu LVRTC finansiālo rezultātu sasniegšanā.
131. Piešķirot prēmijas, LVRTC amatpersonas piemēro nevienlīdzīgu attieksmi pret uzņēmuma darbiniekiem, jo:
- 131.1. LVRTC administrācijas darbiniekiem ir paredzēts prēmiju izmaksu diapazons līdz 367% no amatalgas salīdzinājumā ar darbiniekiem piemēroto prēmiju izmaksu diapazonu līdz 135% no amatalgas;
 - 131.2. piemēram, 2008. gada otrajā ceturksnī kā maksimālais administrācijas darbiniekam izmaksājama prēmijas apmērs ir noteikti Ls 8 500 salīdzinājumā ar darbiniekiem noteiktajiem Ls 285.
132. 2009.gadā izmaksājot prēmijas darbiniekiem Ls 92 900 apmērā par 2008.gada ceturkā ceturkšņa rezultātiem, LVRTC nav ievērojis likumā⁹⁰ noteikto aizliegumu izmaksāt prēmijas, likuma interpretācijas rezultātā uzskatot, ka likuma mērķis ir sasniegts, samazinot 2009.gada atlīdzības izmaksai paredzēto finansējumu par 15 procentiem⁹¹, un likums neattiecas uz prēmiju izmaksu par 2008. gada rezultātiem.
133. Pēc LVRTC 2006.gada pārskata rezultātu izvērtēšanas 15.11.2007. pieņemot lēmumu par valdes locekļu prēmēšanu Ls 42 480 apmērā, LVRTC padome neievēroja normatīvajā aktā⁹² noteikto, ka valdes loceklis var saņemt prēmiju par paveikto, ja kapitālsabiedrībai ir bijusi peļņa un nav nodokļu parādu valsts un pašvaldības budžetam, jo:
- 133.1. valdes priekšsēdētājs uzsāka strādāt LVRTC 2007.gada augustā un nebija darba attiecībās ar LVRTC laika posmā, par kuru izmaksāta minētā prēmija, tādējādi prēmijas izmaksa nebija pamatota.
 - 133.2. valdes locekļi bija darba attiecībās ar LVRTC trīs mēnešus laika posmā, par kuru izmaksāta prēmija, tādējādi prēmijas izmaksa maksimāli pieļautajā apjomā nebija pamatota.

Ieteikums

134. Ja kapitālsabiedrību amatpersonu un darbinieku atlīdzību reglamentējošie normatīvie akti un LVRTC Koplīgums paredzēs prēmiju izmaksas iespēju, LVRTC izstrādāt vērtēšanas kritērijus un kārtību darbinieku prēmēšanai, lai nodrošinātu caurskatāmas un izsekojamas atalgojuma sistēmas piemērošanu.

⁹⁰ Likuma „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” 5.panta otrās daļas 1.punkts (redakcijā līdz 2009.gada 29.jūnijam).

⁹¹ Likums „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā”, 4.panta otrā daļa (redakcijā līdz 2009.gada 29.jūnijam).

⁹² MK 16.12.2003. noteikumu Nr.704 “Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa atlīdzību, valsts vai pašvaldību kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību” 9.punkts, spēkā līdz 13.05.2009.

1.3.2. Transporta izdevumi

1.3.2.1. Transporta uzturēšanas izdevumi

Konstatējumi

- 135.Revidējamā laika posmā LVRTC darbinieki saskaņā ar līgumiem par transporta līdzekļa lietošanu un par privātā transporta līdzekļa izmantošanu LVRTC saimnieciskās darbības nodrošināšanai, izmantoja vidēji 61 automašīnu jeb vienu automašīnu uz četriem darbiniekiem. Administrācijas vajadzībām izmantotas 5 - 8 automašīnas.
- 136.LVRTC iekšējais normatīvais akts⁹³ nosaka transportlīdzekļu izmantošanas kārtību, tajā skaitā nosaka, ka LVRTC noslēdz līgumu ar darbinieku par LVRTC transporta līdzekļa nodošanu lietošanā darbiniekam. Pārbaudot līgumu slēgšanas kārtību, konstatēts, ka revidējamajā laika posmā LVRTC nebija noslēgti līgumi ar 23 automašīnu lietotājiem. Revīzijas noslēguma periodā LVRTC ir noslēdzis līgumus ar visiem automašīnu lietotājiem⁹⁴.
- 137.LVRTC revidējamajā laika posmā nomāja divas automašīnas no [Ierobežotas pieejamības informācija] valdes priekšsēdētāja vajadzībām. Līgums tika slēgts uz vienu mēnesi un turpmāk katru mēnesi tika atjaunots. Nomas maksa par mēnesi, iekļaujot arī automašīnas apdrošināšanu, noteikta Ls 791 apmērā.
- 138.Minēto automašīnu nomas nosacījumi ietvēra automašīnas apdrošināšanas polises OCTA un KASKO ar noteiktu atbildības apmēru jeb pašrisku – Ls 350 par apdrošināšanas gadījumiem, kas pieteikti policijā. Nomas līgumā nebija noteikts, uz cik apdrošināšanas gadījumiem līguma darbības laikā pašrīks attiecas. Līgumā minēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem par papildu izdevumiem, kas radušies, maksā automašīnas nomnieks:
- 138.1. summu, kas kā atbildības apmērs noteikta līgumā;
- 138.2. par automašīnas izmantošanu ārpus apkalpes zonas (Latvija, Lietuva, Igaunija);
- 138.3. par bojājumiem automašīnai, kas radušies nomnieka neuzmanīgas uzvedības vai rīcības dēļ.
- 139.LVRTC valdes priekšsēdētāja vajadzībām nomātās automašīnas revidējamajā laika posmā vairākkārt tika remontētas un LVRTC saņēma šādus rēķinus no [Ierobežotas pieejamības informācija]:
- 139.1. 03.12.2008. rēķins no [Ierobežotas pieejamības informācija] par Ls 350 – papildu pakalpojumi - pašrīks; automašīnas remonts par kopējo summu Ls 1018,28 (priekšējais pagriezienu lukturis, priekšējais stikls, jumta remonts un krāsošana u.c.);
- 139.2. 12.12.2008. rēķins no [Ierobežotas pieejamības informācija] par Ls 886,23 – apdrošināšana pret automašīnas bojājumiem saskaņā ar sastādīto tāmi; automašīnas remonts par Ls 886,23 (priekšējais stikls, aizmugurējo durvju krāsošana u.c.);
- 139.3. 23.03.2009. rēķins no [Ierobežotas pieejamības informācija] par Ls 243,43 - apdrošināšana pret automašīnas bojājumiem; automašīnas remonts - vējstikls, drošības spilvenu uzlīme, durvju, sānu paneļa krāsošana, [Ierobežotas pieejamības informācija] remonta kalkulācija Nr.529 - Ls 807,40.
- 140.Iepriekš minētie izdevumi rēķinos nav norādīti kā automašīnu remonta izmaksas, bet kā papildu maksājumi par apdrošināšanu.

⁹³ LVRTC Valdes 27.03.2009. sēdē apstiprinātie „Noteikumi par transporta līdzekļu lietošanu un privāto transporta līdzekļu izmantošanu LVRTC saimnieciskās darbības nodrošināšanai”.

⁹⁴ LVRTC 26.10.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr. 30AD05.05/1186.

141. Izlases veidā pārbaudot LVRTC autotransporta maršruta kartēs norādīto degvielas patēriņu par 2009.gada februāri un martu konstatēts, ka:

141.1. 2009.gada februārī:

141.1.1. piecas automašīnas netika izmantotas;

141.1.2. sešām automašīnām degvielas patēriņš nepārsniedza 20 litrus;

141.1.3. septiņām automašīnām degvielas patēriņš pārsniedza 200 litrus;

141.2. 2009.gada martā:

141.2.1. astoņas automašīnas netika izmantotas;

141.2.2. piecām automašīnām degvielas patēriņš nepārsniedza 20 litrus;

141.3. vairākos gadījumos katram braucienam atsevišķi nav norādīts nobraukto km skaits, bet tas ir apkopots par vairākiem braucieniem kopā;

141.4. vairākos gadījumos kā maršruti tiek norādīti braucieni bez izsekojama atšifrējuma, piemēram, „pa pilsētu”, „dienesta pienākumu pildīšana”, „darba uzdevums”. No 01.10.2009. ir spēkā iekšējā normatīvā akta⁹⁵ grozījumi, kas papildina prasības maršruta kartes aizpildīšanai, tādējādi izslēdzot maršruta karšu aizpildīšanas nepilnības⁹⁶.

6. tabula

LVRTC autotransporta degvielas izdevumi

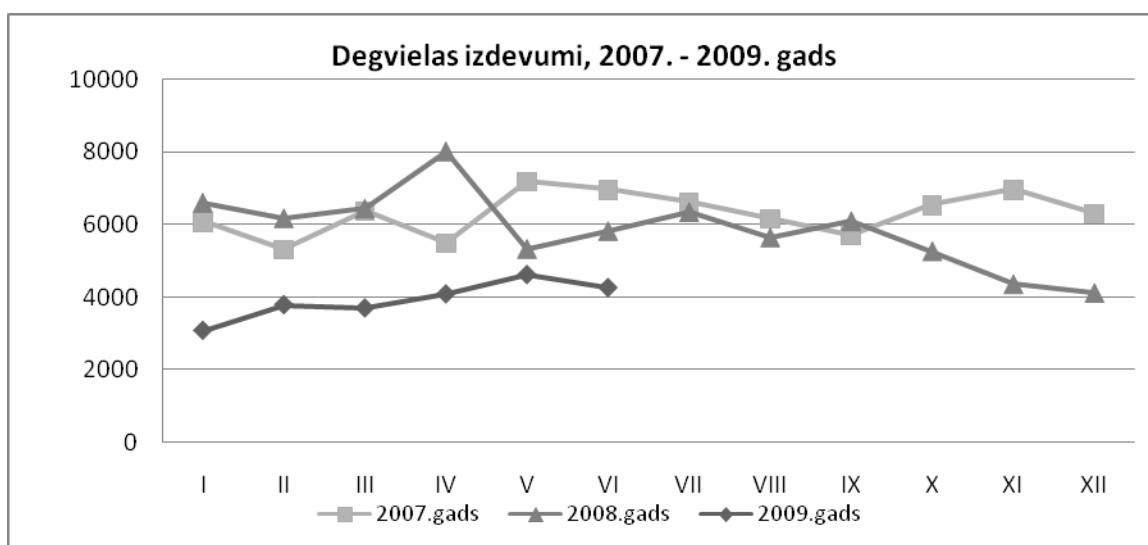
Rādītājs	Mērvien.	2007. gads	2008. gads	2008.gada 1.pusgads	2009.gada 1.pusgads
Automašīnu skaits	Gab.	64	61	61	60
Kopējais degvielas patēriņš	Ls	75 700	70 140	38 355	23 509
Vidējais degvielas patēriņš uz 1 automašīnu mēnesī	Ls	98,50	95,75	104,80	65,30
Degvielas patēriņš vidēji 1 mēnesī	Ls	6308	5845	6393	3918
Kopējais iespējamais degvielas patēriņš, pieņemot 2009.gada 1 mēneša patēriņa normu	Ls	47 016	47 016	23 508	n/a
Degvielas pātēriņš	Ls	28 684	23 124	14 847	n/a

142. 6. tabulas dati liecina, ka 2009.gada sešos mēnešos LVRTC izdevumi par degvielu autotransportam vidēji ir 61% no 2008.gada 1. pusgada vidējā degvielas patēriņa.

⁹⁵ LVRTC Valdes 27.03.2009. sēdē apstiprinātie „Noteikumi par transporta līdzekļu lietošanu un privāto transporta līdzekļu izmantošanu LVRTC saimnieciskās darbības nodrošināšanai”.

⁹⁶ LVRTC 26.10.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr. 30AD05.05/1186.

Degvielas izdevumu dienesta automašīnām izlietojuma dinamika (Ls / periodā)

143. 2009.gadā degvielas izdevumi ir samazinājušies: 2009.gada pirmajos sešos mēnešos degvielas izdevumi ir 50-74% apmērā no 2007.gada degvielas izdevumiem un 47-87% apmērā no 2008. gada degvielas izdevumiem.

Secinājumi

- 144.LVRTC revidējamajā laika posmā nebija ievērots iekšējais normatīvais akts⁹⁷, kas nosaka, ka transporta līdzeklis tiek nodots lietošanā darbiniekam noslēdzot līgumu par transporta līdzekļu lietošanu kā galveno vai papildu lietotāju, jo ar 23 automašīnu galvenajiem lietotājiem nav noslēgti līgumi par transporta līdzekļu lietošanu kā galvenajiem lietotājiem, tādējādi LVRTC nenodrošina kontroli un darbinieku atbildību par autotransportu. Revīzijas laikā minētā nepilnība ir novērsta.
- 145.Revidējamā laika posmā nomājot automašīnu valdes priekšsēdētāja vajadzībām (ar nomas maksu Ls 791 mēnesī jeb Ls 9 492 gadā), lai gan LVRTC rīcībā bija vairāk kā 60 automašīnas, no kurām vairāk kā 10 netika izmantotas vai tika izmantotas ierobežotā apjomā, LVRTC ir pieļāvis nepamatotu līdzekļu izlietojumu vismaz Ls 12 617 apmērā.
- 146.Apmaksājot no kapitālsabiedrības līdzekļiem LVRTC valdes priekšsēdētāja vajadzībām nomāto automašīnu remonta izmaksas, ko saskaņā ar līguma nosacījumiem nesedz apdrošinātājs, LVRTC ir pieļāvis nepamatotu līdzekļu izlietojumu Ls 1 479,66 apmērā, jo nav izvērtējis iespēju atgūt līdzekļus no personas, kas ir atbildīga par satiksmes incidenta izraisīšanu.
- 147.LVRTC autoparka izmantošana bija neefektīva, jo:
- 147.1. 2009.gada februārī - martā vismaz 11 automašīnas ilgstoši netika izmantotas vai tika izmantotas, nobraukumam nepārsniedzot degvielas izlietojumu 20 l mēnesī, kas liecina par automašīnu piespiedu dīkstāvi un iespēju samazināt automašīnu skaitu;
 - 147.2. vairākos gadījumos automašīnu atskaitēs uzrādītie brauciena mērķi neatspoguļo brauciena mērķi un tā atbilstību saimnieciskās darbības veikšanai, kā rezultātā revidenti neguva pārliecību, ka automašīnas netiktu izmantotas privātām vajadzībām.

⁹⁷ LVRTC Valdes 27.03.2009. sēdē apstiprināto „Noteikumu par transporta līdzekļu lietošanu un privāto transporta līdzekļu izmantošanu LVRTC saimnieciskās darbības nodrošināšanai” 3.punkts.

Ieteikumi

- 148.LVRTC izvērtēt iespēju samazināt automašīnu skaitu, atsakoties no automašīnām, kuras ir dīkstāvē vai kuras netiek intensīvi izmantotas saimnieciskajām vajadzībām.
- 149.LVRTC izvērtēt iespēju atgūt par nomāto automašīnu remontu samaksātos līdzekļus Ls 1 470 apmērā no personas, kura ir bijusi atbildīga par satiksmes incidentu izraisīšanu.

1.3.2.2. Automašīnu noma

Konstatējumi

- 150.LVRTC 11.03.2008. pieņēma lēmumu⁹⁸ izstrādāt autoparka optimizācijas plānu. Saistībā ar to tika nolemts organizēt publiskā iepirkuma konkursu par jaunu dienesta automobiļu nomu un apdrošināšanu, samaksas daļai pieņemot LVTRC lietoto automobiļu ieskaitu.
- 151.LVRTC izstrādātais konkursa nolikums⁹⁹ paredzēja, ka pretendents jā sagatavo piedāvājums par šādu pakalpojumu sniegšanu:
- 151.1. 24 LVTRC īpašumā esošo lietoto automašīnu atpirkšanu, par to izdarot attiecīgu ieskaitu kopējā līgumcena;
 - 151.2. 25 jaunu automašīnas iznomāšanu, kurām jāatbilst pielikumā norādītajiem tehniskās specifikācijas tehnisko datu un garantijas saistību prasībām;
 - 151.3. apdrošināšanas piedāvājumu jaunajām automašīnām, tajā skaitā OCTA, apdrošināšanu bojājumu riskam, apdrošināšanu zādzību riskam un apdrošināšanas gadījumu administrēšanu.
- 152.Saskaņā ar konkursa nolikuma¹⁰⁰ nosacījumiem, iepirkuma komisija neizskata pretendenta piedāvājumu un izslēdz no turpmākās dalības jebkurā piedāvājuma izvērtēšanas stadijā, ja pretendents neatbilst kādai no nolikumā minētajām prasībām.
- 153.LVRTC 07.07.2008. publicēja Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā sludinājumu atklātajam konkursam "Nelietotu un jaunu dienesta automobiļu noma (operatīvais līzings) ar Nomnieka lietoto automobiļu ieskaitu" ar mērķi – pēc pasūtītāja prasībām un jaunākajiem autobūves sasniegumiem izgatavotu jaunu, dinamisku, ekonomisku, ekoloģisku automobiļu noma ar pasūtītāja lietotu automobiļu ieskaitu līgumcena.
- 154.Konkursā pieteicās trīs dalībnieki:
- 154.1. SIA „Baltijas autolīzings”;
 - 154.2. SIA „Transporent” (vienotais reģistrācijas Nr. 40003722171);
 - 154.3. SIA „ALD Automotive” (vienotais reģistrācijas Nr. 50003825931).
- 155.Divu pretendentu – SIA „Baltijas autolīzings” un SIA „Transporent” – piedāvājumi tika noraidīti pirms finanšu piedāvājuma izskatīšanas, kā pamatojumu minot piedāvājuma neatbilstību automašīnu apdrošināšanas nosacījumiem.
- 156.LVRTC konkursa komisija 22.09.2008. pieņēma lēmumu¹⁰¹ iegādāties no trešā pretendenta SIA „ALD Automotive” 25 jaunas dienesta automašīnas kā daļu no maksājuma piedāvājot 24 LVTRC īpašumā esošās lietotās automašīnas.

⁹⁸ LVRTC 07.09.2009. elektroniskā vēstule Valsts kontrolei.

⁹⁹ LVRTC atklātā konkursa nolikuma „Nelietotu un jaunu dienesta automobiļu noma (operatīvais līzings) ar pasūtītāja lietotu automobiļu ieskaitu”, ID Nr.LVRTC-2008/90, 2.1. un 2.7. apakšpunkts.

¹⁰⁰ LVRTC atklātā konkursa nolikuma „Nelietotu un jaunu dienesta automobiļu noma (operatīvais līzings) ar pasūtītāja lietotu automobiļu ieskaitu”, ID Nr.LVRTC-2008/90, 3.6.apakšpunkts.

¹⁰¹ LVRTC Iepirkumu komisijas 22.09.2008. sēdes lēmums.

157.LVRTC valde 22.10.2008. akceptēja¹⁰² darījumu un 06.11.2008. noslēdza līgumu par 25 nelietotu jaunu dienesta automašīnu nomu no SIA „ALD Automotive” par summu EUR 579 576 uz pieciem gadiem, nododot kā ieskaitu nomas maksā 24 lietotus LVRTC vieglos automobiļus EUR 40 600 vērtībā, kas veido cenu starpību EUR 539 156.

Secinājums

158.Apvienojot trīs atsevišķus pakalpojumus (25 jaunu automašīnu nomu, iznomāto automašīnu apdrošināšanu un 24 lietotu automašīnu pārdošanu) vienā kompleksā iepirkumā, LVRTC, iespējams, sašaurināja pretendentu loku, tādējādi negūstot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, jo atsevišķus pakalpojumus spētu piedāvāt ievērojami vairāk pretendentu.

1.3.3. Pakalpojumu līgumi

Konstatējumi

159.LVRTC iekšējais normatīvais akts¹⁰³ nosaka, ka LVRTC daļēji apmaksā izdevumus par LVRTC organizētajām darbinieku un viņu ģimenes locekļu ekskursijām, izbraukumiem un atpūtas vakariem, kā arī darbinieku sporta un atveseļošanās pasākumus. Pārbaudot LVRTC noslēgtos pakalpojumu līgumus, konstatēts, ka revidējamajā laika posmā saskaņā ar minēto iekšējo normatīvo aktu noslēgti vairāki līgumi, tajā skaitā:

159.1. 2007.gadā:

159.1.1. pieci līgumi par kopējo summu Ls 14 330 par tūrisma pakalpojumu sniegšanu ceļojumiem uz Portugāli, Spāniju, Kipru, Turciju un Slovākiju. LVRTC veica minēto līgumu apmaksu 50% jeb Ls 7165 apmērā;

159.1.2. trīs līgumi par kopējo summu Ls 26 316 par atpūtas un sporta pasākumu organizēšanu;

159.2. 2008.gadā:

159.2.1. trīs līgumi par kopējo summu Ls 12 628 par atpūtas un sporta pasākumu organizēšanu;

159.2.2. viens līgums par summu Ls 1964 par sporta zāles izmantošanu laika posmā no 01.09.2008. līdz 31.05.2009;

159.3. 2009.gadā noslēgts viens līgums par Ls 2 601 par pasākuma organizēšanu.

Secinājumi

160.Lai gan LVRTC iekšējais normatīvais akts¹⁰⁴ paredz LVRTC darbinieku un viņu ģimenes locekļu atpūtas pasākumu izdevumu segšanu, tomēr valsts kapitālsabiedrības līdzekļu novirzīšana ar tās pamatdarbību nesaistītiem mērķiem, tajā skaitā tūrisma ceļojumu apmaksai, atzīstama par nelietderīgu līdzekļu izlietošanu.

161.Apmaksājot darbinieku ekskursiju un atpūtas pasākumu izdevumus, LVRTC revidējamajā laika posmā palielināja ar pamatdarbību nesaistītās izmaksas Ls 50 674 apmērā.

Ieteikums

162.LVRTC izstrādāt kritērijus ar LVRTC pamatdarbību tieši nesaistītu izmaksu izvērtēšanai, plānojot LVRTC nākamo gadu budžetus.

¹⁰² LVRTC valdes 22.10.2008. sēdes protokols Nr.22.

¹⁰³ LVRTC darbinieku 16.05.2008. konferencē parakstītā Darba koplīguma 4.8.apakšpunkts, 5.pielikums.

¹⁰⁴ LVRTC darbinieku 16.05.2008. konferencē parakstītā Darba koplīguma 4.8.apakšpunkts, 5.pielikums.

2. LVRTC sniegto pakalpojumu tarifi

Konstatējumi

163. LVRTC apstiprina atsevišķu cenrādi katrai lielākajai pakalpojumu grupai, tajā skaitā:
- 163.1. radio un televīzijas apraides cenrādi (apstiprināts 2005.gadā);
 - 163.2. elektronisko sakaru pakalpojumu cenrādi (apstiprināts 2005.gadā);
 - 163.3. nomāto līniju cenrādi (apstiprināts 2005.gadā);
 - 163.4. antenu-fīderu sistēmas un iekārtu izvietojanas cenrādi (apstiprināti 2008.gadā);
 - 163.5. u.c.
164. LVRTC iekšējos normatīvajos aktos nav noteikts sniegto pakalpojumu tarifu aktualizācijas periodiskums.
165. Sniedzot pakalpojumu, kuram nav apstiprināts cenrādis, tas tiek sniegts saskaņā ar LVRTC sagatavotu tāmi¹⁰⁵.
166. LVRTC iekšējais normatīvais akts¹⁰⁶ nosaka tarifu aprēķināšanas principus, lai nodrošinātu izmaksām tuvinātu tarifu piemērošanu katram pakalpojumu veidam, tajā skaitā:
- 166.1. tarifu sistēma nodrošina normālu uzņēmuma saimniecisko darbību, līdzekļus pamatlīdzekļu atjaunošanai un iespēju īstenot raidīšanas infrastruktūras attīstību;
 - 166.2. tarifs atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām;
 - 166.3. tarifus nosaka uz atbilstošo pakalpojumu pilnas pašizmaksas aprēķina pamata, kas ir pamats tarifu pašizmaksas kalkulācijai, paredzot līdzekļus raidīšanas infrastruktūras attīstībai;
 - 166.4. tarifu struktūra un līmenis atbilst uzņēmuma izdevumu struktūrai un līmenim.
167. No 2001.gada ir pārtraukta lielākā pakalpojumu apjoma - radio un televīzijas apraides tarifu (kas nodrošina vairāk kā 70% no neto apgrozījuma) ikgadējā aktualizēšana¹⁰⁷.
168. LVRTC 2008.gadā veica radio un televīzijas apraides tarifu pārrēķinu un tiem saskaņā ar LVRTC valdes lēmumu¹⁰⁸ bija jāstājas spēkā ar 01.01.2009. Saskaņā ar citu LVRTC valdes lēmumu¹⁰⁹ jaunie radio un televīzijas apraides tarifi tika atcelti, jo raidorganizācijas atteicās parakstīt vienošanos par jaunajiem tarifiem¹¹⁰.
169. LVRTC iekšējais normatīvais akts¹¹¹ nosaka, ka radio un televīzijas apraides tarifus veido, pamatojoties uz apstiprināto LVRTC izdevumu budžetu un izmaksas attiecina uz pakalpojumu veidiem, pamatojoties uz tiešu vai netiešu cēloņsakarību, un izmaksas tiek dalītas:
- 169.1. tiešajās un tieši attiecināmajās izmaksās, kuras var tieši un nepārprotami attiecināt uz pakalpojumiem – raidītāju un antenu-fīderu sistēmu nolietojums, elektroenerģijas izmaksas tehnoloģiskām vajadzībām u.c.;

¹⁰⁵ LVRTC vadības mutiski sniegta informācija.

¹⁰⁶ LVRTC valdes 19.09.2005. sēdē apstiprinātās „Radio un televīzijas programmu pārraidīšanas tarifu noteikšanas kārtības” 2.nodaļa.

¹⁰⁷ LVRTC vadības mutiski sniegta informācija.

¹⁰⁸ LVRTC valdes 20.08.2008. sēdes protokols Nr.19.

¹⁰⁹ LVRTC valdes 23.02.2009. sēdes protokols Nr.5.

¹¹⁰ LVRTC valdes 03.02.2009. sēdes protokols Nr.3.

¹¹¹ LVRTC valdes 19.09.2005. sēdē apstiprinātās „Radio un televīzijas programmu pārraidīšanas tarifu noteikšanas kārtības” 2.nodaļa.

- 169.2. netiešajās izmaksās, kas ietver vairāku pakalpojumu kopējās izmaksas un kuras attiecina uz pakalpojumu ar minētajā iekšējā normatīvajā aktā noteiktu izmaksu virzītāju jeb koeficientu palīdzību;
- 169.3. vispārējās izmaksās, kuras nevar attiecināt uz pakalpojumu, balstoties uz cēloņsakarības principiem – tās attiecina uz raidītājiem proporcionāli tiešajām un netiešajām izmaksām.
170. Revīzijā izlases veidā pārbaudot LVRTC 2005.gadā un 2008.gadā apstiprinātos radio un televīzijas apraides tarifus, konstatēts, ka to aprēķināšanā:
- 170.1. izmantoti 2005.gada apstiprinātā budžeta un 2009.gada budžeta projekta plānotie izdevumi;
- 170.2. 2005.gada tarifu aprēķinā plānots peļņas pieskaitījums 1,36 milj.Ls jeb 28,3% apmērā no kopējām izmaksām. LVRTC vadība sniedza mutisku skaidrojumu, ka peļņas pieskaitījuma procents noteikts tādā apmērā tāpēc, ka turpmāk netika plānots pārskatīt tarifus katru gadu;
- 170.3. 2008.gada tarifu aprēķinā peļņas pieskaitījums netika plānots. LVRTC vadība sniedza mutisku skaidrojumu, ka peļņas pieskaitījums netika plānots lielā izmaksu pieauguma dēļ;
- 170.4. aprēķinot tarifus, tiek izstrādāta kalkulācija, izmantojot budžeta plānoto izmaksu datus un piemērojot LVRTC iekšējā normatīvajā aktā¹¹² noteiktos izmaksu attiecināšanas principus.

7. tabula

LVRTC plānotās izmaksas tarifu aprēķiniem 2005. un 2008.gadā, tūkst.Ls (**Ierobežotas pieejamības informācija**)

171. Analizējot tarifu aprēķiniem izmantotos LVRTC plānoto izmaksu datus, revidenti konstatēja, ka:
- 171.1. 2008.gada tarifu (kuriem bija jāstājas spēkā no 01.01.2009.) aprēķinā attiecināmo izmaksu pieaugums, salīdzinot ar 2005.gada plānotajām izmaksām, ir Ls 1 557 300 jeb 25,3%;
- 171.2. plānoto izmaksu pieaugumu ietekmē galvenokārt šādas izmaksu pozīcijas:
- 171.2.1. darba samaksas un sociālo apdrošināšanas iemaksu pieaugums par Ls 1 782 200 jeb 94,3%.
- Izdevumi darba samaksai plānoti Ls 2 980 700 apmērā, savukārt faktiskie 2009.gada 6 mēnešu izdevumi darba samaksai - Ls 927 650 jeb vidēji Ls 154 608 mēnesī (skat. 4.tabulu), kas veidotu gada darba samaksas izdevumus Ls 1 855 300 apmērā jeb aptuveni par Ls 1 000 000 mazāk nekā tarifu aprēķinā plānotais;
- 171.2.2. maksas par elektroenerģiju pieaugums par Ls 445 800 jeb 121,1%;
- 171.2.3. pārējo ražošanas izmaksu un pārdošanas izmaksu pieaugums par Ls 279 100 jeb 36,8%.

Secinājumi

172. Lai gan LVRTC 2008.gadā izstrādātie radio un televīzijas apraides tarifi, kas paredzēja būtisku tarifu līmeņa kāpumu ar 01.01.2009., nestājās spēkā raidorganizāciju iebildumu dēļ, tarifu aprēķinā izmantoto plānoto izmaksu analīze norāda, ka LVRTC ir iespējas

¹¹² LVRTC valdes 19.09.2005. sēdē apstiprinātās „Radio un televīzijas programmu pārraidīšanas tarifu noteikšanas kārtības” 3.nodaļa.

samazināt izmaksas, veicot tarifu aprēķinu aktualizāciju, jo 2008.gadā izstrādāto tarifu 2009. gadam:

- 172.1. plānotos izdevumus darba samaksai iespējams samazināt aptuveni par Ls 1 000 000;
- 172.2. plānotos izdevumus pārējām ražošanas un pārdošanas izmaksām iespējams samazināt, neīstenojot projektus, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, kā arī optimizējot saimnieciskās darbības, piemēram, transporta uzturēšanas izmaksas.

Ieteikumi

- 173.LVRTC noteikt apstiprināto tarifu aktualizācijas periodiskumu, lai nodrošinātu regulāru kontroli pār tarifu atbilstību pakalpojumu izmaksām un izstrādāt tarifu aktualizācijas grafiku.
- 174.LVRTC veikt radio un televīzijas apraides tarifu aktualizāciju atbilstoši tarifu aktualizācijas grafikam, izvērtējot iespējas samazināt pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

3. Zemes ciparu televīzijas ieviešana

3.1. Satiksmes ministrijas rīkotā konkursa par zemes ciparu televīzijas ieviešanu atbilstība projekta mērķiem, politikas plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem

3.1.1. *Koncepcijas „Par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”¹¹³ (turpmāk – Koncepcija) atbilstība tās īstenošanu reglamentējošajiem tiesību aktiem*

Konstatējumi

- 175.Ministru kabinets atbalstīja¹¹⁴ Satiksmes ministrijas ieteikto Koncepcijas pirmo zemes ciparu televīzijas ieviešanas variantu, kas paredz, ka zemes ciparu televīziju Latvijas Republikā ievieš LVRTC sadarbībā ar privāto kapitālsabiedrību. Koncepcijas pirmajā variantā norādīts, ka:
 - 175.1. Satiksmes ministrija laika posmā no 01.08.2006.līdz 31.12.2006. sadarbībā ar NRTVP, valsts akciju sabiedrību „Elektronisko sakaru direkcija” (vienotais reģistrācijas Nr. 40003021907) un nozares speciālistiem, tajā skaitā Raidorganizāciju asociāciju, veido darba grupu juridisko un finansiālo jautājumu definēšanai un izstrādā konkrētu zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstības īstenošanas modeli un plānu;
 - 175.2. Satiksmes ministrija pieņem lēmumu par valsts kapitālsabiedrības (LVRTC) piedalīšanos projekta realizācijā;
 - 175.3. pamatojoties uz zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstības īstenošanas modeli un plānu, tiek izsludināts konkurss vai izsole privātā partnera izvēlei;
 - 175.4. pirmais programmu bloka izplatīšanas tīkls jāveido tā, lai tas būtu pieejams visiem Latvijas iedzīvotājiem un tajā jāpārraida visas esošās nacionālās televīzijas analogās programmas skatītājiem bezmaksas variantā.;
 - 175.5. pirmā programmu bloka izplatīšanas tīkla izveide un paketēšanas tehniskā nodrošināšana jāuztic esošajam analogās televīzijas izplatīšanas tīklu operatoram – LVRTC;
 - 175.6. lai nepamatoti neieilgtu paralēlais raidīšanas periods, kas ir finansiāls slogs un risks izplatīšanas tīkla operatoram:

¹¹³ MK 11.10.2006. rīkojums Nr.789 „Par Koncepciju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

¹¹⁴ MK 11.10.2006. rīkojums Nr.789 „Par Koncepciju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

- 175.6.1. izmantojot *MPEG-4* standartu, ciparu televīzijas tīklā pārraidīt vēl divas līdz trīs programmas, un stimulēt pirkspējīgākās mājsaimniecības pašām iegādāties ciparu televīzijas uztvērējus (jeb dekoderus);
- 175.6.2. pārējām mājsaimniecībām ciparu televīzijas uztvērēji jāpiedāvā ar pievilcīgiem nosacījumiem (piemēram, subsīdijām), vienlaikus norādot, ka:
- 175.6.2.1. Latvijā maznodrošinātās personas statuss valsts mērogā nav definēts un tas liedz iespēju subsidēt ciparu televīzijas uztvērēju iegādi;
- 175.6.2.2. Centrālā statistikas pārvalde neapkopo datus par maznodrošinātām personām un nav drošu datu iespējamā minimālā subsīdiju apmēra aprēķināšanai.
- 175.7. zemes ciparu televīzijas programmu uztvērēju iegādes finansēšanas problēmas risināšanai Satiksmes ministrijai ieteikts, sadarbojoties ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju un Centrālo statistikas pārvaldi:
- 175.7.1. līdz 2006.gada beigām apkopot datus par trūcīgo mājsaimniecību skaitu valstī;
- 175.7.2. LVRTC sagatavot trūcīgo mājsaimniecību subsidēšanas modeli apgādei ar ciparu televīzijas uztveršanas raidītājiem, kā vienu no variantiem paredzot LVRTC līdzekļu izmantošanu, nodrošinot bezmaksas dekoderus trūcīgajām mājsaimniecībām.
- 175.8. kā arī sniegtas koncepcijas pirmā varianta priekšrocības:
- 175.8.1. LVRTC ir nepieciešamā televīzijas programmu raidīšanai nepieciešamā torņu infrastruktūra visā Latvijā. LVRTC jau ir veikusi investīcijas zemes ciparu televīzijas attīstībā, tai ir pieredze, kā arī nepieciešamā struktūra raidītāju tīkla ekspluatācijai visā Latvijas teritorijā;
- 175.8.2. piesaistot konkursa kārtībā sadarbības partneri, tiekl nodrošināta klientu apkalpošanas struktūra un zemes ciparu televīzijas pakalpojumu attīstība.
176. koncepcijas pirmajā variantā nav noteikts, ka radiofrekvenču lietošanas tiesības tiktu piešķirtas atlasē izvēlētajam komersantam. Šāds risinājums paredzēts koncepcijas trešajā – Ministru kabineta neatbalstītajā variantā.
177. koncepcijā¹¹⁵ ir salīdzināti videosignāla kompresijas formāti *MPEG-2* un *MPEG-4* un secināts:
- 177.1. kompresijas standarts *MPEG-4* pie vienādiem nosacījumiem dod iespēju pārraidīt 1,5 - 2 reizes vairāk programmas nekā *MPEG-2*;
- 177.2. tā kā *MPEG-2* standartā paredzētās videosignāla kompresijas iespējas sasniegušas maksimumu, tad nebūtu lietderīgi orientēties uz šo tehnoloģiju un jau tuvākā nākotnē saskarties ar tehnoloģiskiem un ekonomiskiem ierobežojumiem zemes ciparu televīzijas izplatīšanas tīklu attīstībā, tādēļ lietderīgi ir izvēlēties *MPEG-4* tehnoloģiju.
178. saskaņā ar Valsts kontroles rīcībā esošo informāciju¹¹⁶ deviņas no desmit Eiropas Savienības dalībvalstīm, kuras uzsākušas zemes ciparu televīzijas ieviešanu pēc 2006.gada, izmanto *MPEG-4* kompresijas tehnoloģiju.

¹¹⁵ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās koncepcijas par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā 5.1.apakšpunkts.

179. Elektronisko sakaru nozares direktīva¹¹⁷ norāda, ka valsts pārvaldes iestādes iespēju robežās ņem vērā nepieciešamību padarīt noteikumus tehnoloģiski neitrālus, vienlaikus veicinot efektīvas investīcijas infrastruktūrā un novitātes, kā arī efektīvu radiofrekvenču izmantošanu.
180. Ministru kabinets atbalstīja Konceptijā ietvertu zemes ciparu televīzijas raidīšanas pirmo variantu un noteica¹¹⁸:
- 180.1. Satiksmes ministriju par atbildīgo institūciju Konceptijas īstenošanā;
- 180.2. Satiksmes ministrijai izstrādāt un līdz 01.04.2008. iesniegt noteiktā kārtībā Ministru kabinetā noteikumu projektu par kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparu formātā;
- 180.3. zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstības pirmo variantu īstenojot, nepiesaistot valsts budžeta līdzekļus.
181. Satiksmes ministrija Konceptijā noteikto darba grupu netika izveidojusi, un konkrēts zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstīšanas modelis un plāns netika izstrādāts¹¹⁹.
182. Satiksmes ministrija izstrādāja un 13.06.2008. normatīvajā aktā¹²⁰ paredzētajā kārtībā iesniedza noteikumu projektu¹²¹ par kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparu formātā. Normatīvā akta projekts cita starpā paredzēja, ka:
- 182.1. zemes televīzijas apraides nodrošināšanai ciparu formātā izmanto DVB-T un DVB-H apraides tehnoloģijas, nenorādot programmu kompresijas tehnoloģijas;
- 182.2. zemes televīzijas apraides nodrošināšanai ciparu formātā izmanto 174-240 MHz un 470-862 MHz radiofrekvenču spektra diapazonu, kura lietošanas tiesības līdz 31.12.2014. ir LVRTC;
- 182.3. zemes televīzijas apraidi ciparu formātā nodrošina LVRTC, kas konkursa kārtībā var piesaistīt sadarbības partnerus;
- 182.4. LVRTC nodrošina galalietotājiem iespēju bez maksas saņemt noteiktas televīzijas programmas ciparu apraides formātā atbilstoši NRTP lēmumam.
183. Atbilstoši normatīvajā aktā¹²² noteiktajai kārtībai institūcijas sniedza atzinumus par noteikumu projektu, ierosinot novērst neatbilstības Ministru kabineta apstiprinātajam Konceptijas pirmajam variantam un detalizēt noteikumu projektu.
184. Institūciju sniegtie ieteikumi neiekļāva prasību svītrot no noteikumu projekta LVRTC tiesības uz 174-240 MHz un 470-862 MHz frekvenču spektra izmantošanu un zemes televīzijas apraides ciparu formātā nodrošināšanu¹²³.

¹¹⁶ DETECON Consulting 19.08.2009. sagatavotais „DVB-T Country Benchmark” 19.lp., tabula „Compression formats – applied formats in Europe”.

¹¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. direktīva 2002/21/EK „Par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem” 8.panta 1.punkts un 2.punkta c) un d) apakšpunkts.

¹¹⁸ MK 11.10.2006. rīkojuma Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā” 2., 3., 4. punkts.

¹¹⁹ Satiksmes ministrijas 15.09.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr. 10-06/348.

¹²⁰ MK 12.03.2002. noteikumu Nr. 111 „Ministru kabineta kārtības rullis” 59.punkts.

¹²¹ MK noteikumu „Noteikumi par kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparu formātā” projekts.

¹²² MK 12.03.2002. noteikumu Nr. 111 „Ministru kabineta kārtības rullis” 72.punkts.

¹²³ Izziņa par atzinumos sniegtajiem iebildumiem par Ministru kabineta noteikumu projektu „Elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraides ciparformātā”, SAMizz_290708;

185. Satiksmes ministrija atkārtoti izstrādāja un Ministru kabinets pieņēma normatīvo aktu¹²⁴, kas nosaka, ka:
- 185.1. televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanai izmanto *MPEG-2*, *MPEG-4* vai citas kompresijas tehnoloģijas;
 - 185.2. Satiksmes ministrija pretendentu atlasē izvēlas komersantu, kurš nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā;
 - 185.3. elektronisko sakaru komersants, kurš veic televīzijas programmu apraidi ciparformātā, nodrošina galalietotājiem iespēju bez maksas saņemt noteiktas televīzijas programmas;
 - 185.4. pretendentu atlasē izvēlētais komersants līdz 31.12.2013. iegūst radiofrekvenču spektra 174-230 MHz un 470-862 MHz diapazona lietošanas tiesības;
 - 185.5. pārejas posmā LVRTC nodrošina elektroniskā sakaru tīkla darbību televīzijas programmu zemes apraidei analogajā formātā, tīkla uzturēšanas izmaksas sedz raidorganizācijas, kuras izmanto televīzijas programmu zemes apraidi analogajā formātā.
186. Satiksmes ministrija informēja Valsts kontroli¹²⁵, ka jautājums par ciparu televīzijas programmu uztvērēju (dekoderu) iegādes izmaksu subsidēšanu iedzīvotājiem netika skatīts, pamatojot šādu pieeju ar to, ka Satiksmes ministrijas sagatavotais un uz Ministru kabinetu virzītais normatīvais akts¹²⁶ neparedz iespēju subsidēt iedzīvotājiem ciparu televīzijas programmu uztvērējus (dekoderus) un ka 2004. - 2006.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda apguves plānā netika paredzēti finanšu līdzekļi digitālās televīzijas uztvērēju subsidēšanai iedzīvotājiem.
187. Iepazīstoties ar citu Eiropas Savienības valstu pieredzi zemes ciparu televīzijas ieviešanā¹²⁷ un Valsts kontroles revidenti konstatēja, ka vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs tiek piemēroti Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem¹²⁸ atbilstoši finansēšanas vai atbalsta mehānismi, kā nodrošināt zemes ciparu televīzijas uztvērējus maznodrošinātiem iedzīvotājiem, piemēram:
- 187.1. piešķirot atbalstu pārejai uz zemes ciparu televīziju mājāsaimniecībām, kurām ir pieejama analogā televīzijas apraide, bet nav pieejamas citu televīzijas apraides infrastruktūras;
 - 187.2. piešķirot subsīdijas ģimenēm ar zemiem ienākumiem;
 - 187.3. piešķirot atbalstu mājāsaimniecībām, kurās vismaz viens loceklis ir sasniedzis 75 gadu vecumu;
 - 187.4. piešķirot atbalstu invalīdiem u.c.

Secinājumi

188. Neizpildot Konceptijā noteikto, Satiksmes ministrija:

¹²⁴ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 4., 5., 7.punkts.

¹²⁵ Satiksmes ministrijas 15.09.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr. 10-06/348.

¹²⁶ MK 02.09.2008. noteikumi Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

¹²⁷ DETECON Consulting 19.08.2009. sagatavotais „DVB-T Country Benchmark” sadaļa „Costs of installation of receivers”.

¹²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. direktīva 2002/21/EK „Par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem”.

- 188.1. neizveidoja darba grupu, kurā būtu iekļauti NRTP, valsts akciju sabiedrības „Elektronisko sakaru direkcija”, Raidorganizāciju asociāciju un citi nozares speciālisti, un attiecīgi nenodrošināja:
- 188.1.1. zemes ciparu televīzijas projekta juridisko un finansiālo jautājumu definēšanu;
- 188.1.2. zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstības īstenošanas modeļa un plāna izstrādi,
- tādējādi, iespējams, radot priekšnosacījumus neatbilstoša normatīvā akta¹²⁹ projekta par zemes ciparu televīzijas ieviešanu izstrādei un tehnoloģiski, ekonomiski un juridiski neatbilstoša konkursa nolikuma par komersanta izvēli Konceptijas pirmā varianta īstenošanai izstrādei;
- 188.2. nerisināja jautājumu par nacionālo televīzijas programmu nodrošināšanu maznodrošinātajiem iedzīvotājiem situācijā, kad ir iespējami *tehnoloģisko neitralitāti* neietekmējoši atbalsta mehānismi, kā arī neizvērtēja iespējas piesaistīt šim mērķim Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļus, tādējādi:
- 188.2.1. liedzot iespējamu atbalstu sabiedrības maznodrošinātajai daļai;
- 188.2.2. radot risku nepamatoti ilgām pārejas posmam no analogās televīzijas raidīšanas uz ciparu televīzijas raidīšanu, attiecīgi sadārdzinot raidorganizāciju izmaksas, kā arī
- 188.2.3. radot risku, ka lielai mazturīgo iedzīvotāju daļai pēc analogās televīzijas izslēgšanas līdzekļu trūkuma dekoderu iegādei dēļ tiks liegta pieeja nacionālajām televīzijas programmām.
189. Izstrādājot normatīvā akta¹³⁰ projektu par kārtību, kādā tiek ieviesta televīzijas programmu apraide ciparu formātā, Satiksmes ministrija nenodrošināja Ministru kabineta atbalstītā Konceptijas pirmā varianta nosacījumu iestrādi normatīvā akta projektā, jo:
- 189.1. pretēji Konceptijas¹³¹ nostādnēm un Eiropas Savienības dalībvalstu praksei videosignāla kompresijas formāta *MPEG-4* tehnoloģijas izmantošanā, Satiksmes ministrijas izstrādātajā un Ministru kabineta pieņemtajā normatīvajā aktā¹³² tika paredzēta iespēja piemērot arī kompresijas iespēju maksimumu sasniegušo *MPEG-2* standartu, kas nenodrošina efektīvu radiofrekvenču izmantošanu.
- Lēmums izmantot *MPEG-2* kompresijas formātu, kuru Satiksmes ministrija Konceptijā ir atzinusi par kompresijas iespēju maksimumu sasniegušu, nav atbilstošs arī no elektronisko sakaru nozares direktīvas¹³³ viedokļa, kas:
- 189.1.1. uzliek valsts pārvaldes iestādēm pienākumu padarīt noteikumus tehnoloģiski neitrālus vēlamības izteiksmē, vienlaikus
- 189.1.2. nosakot nepieciešamību veikt efektīvas investīcijas infrastruktūrā un veicināt novitātes.

¹²⁹ MK 02.09.2008. noteikumi Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

¹³⁰ MK 02.09.2008. noteikumi Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

¹³¹ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās Konceptijas par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā 5.1.apakšpunkts.

¹³² MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 4.punkts.

¹³³ Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. direktīva 2002/21/EK „Par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem”.

189.2. pretēji Konceptijas pirmā varianta nostādnēm¹³⁴, ka:

- 189.2.1. zemes ciparu televīziju Latvijas Republikā ievieš LVRTC sadarbībā ar privāto kapitālsabiedrību, tādējādi norādot uz LVRTC vadošo lomu zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanā;
- 189.2.2. pirmā programmu izplatīšanas tīkla, kas iekļauj visas esošās nacionālās programmas, kuras iedzīvotājiem jāpārtraida bez samaksas, izveidi un paketēšanu nodrošina LVRTC;
- 189.2.3. privātais komersants nodrošinās klientu apkalpošanas struktūru un zemes ciparu televīzijas pakalpojumu attīstību;
normatīvais akts¹³⁵;
- 189.2.4. paredz, ka privātais komersants nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, kā arī nodrošinās iedzīvotājiem iespēju saņemt bez maksas noteiktas televīzijas programmas ciparformātā;
- 189.2.5. paredz, ka pretendentu atlasē izvēlētais privātais komersants līdz 31.12.2013. iegūst radiofrekvenču spektra 174-230 MHz un 470-862 MHz diapazona lietošanas tiesības;
- 189.2.6. nenosaka LVRTC uzdevumus zemes ciparu televīzijas apraides ieviešanā, tādējādi radot priekšnosacījumus jebkura komersanta piesaistei televīzijas programmu raidīšanai nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanai.

3.1.2. Satiksmes ministrijas rīkotā konkursa par zemes ciparu televīzijas ieviešanu nosacījumu atbilstība Eiropas Savienības un Latvijas Republikas tiesību aktiem, projekta mērķim un LVRTC saimnieciskās darbības interesēm

Konstatējumi

- 190. Jebkura darbība – līgumiska vai vienpusēja –, ar kuru publiskā sektora institūcija uztic kādas saimnieciskās darbības veikšanu trešajai personai, jāaplūko, ņemot vērā no Eiropas Kopienų līguma izrietošos noteikumus un principus, kas jō īpaši ietver caurskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes, proporcionalitātes un savstarpējas atzīšanas principus, kuri ir tālāk detalizēti Eiropas Kopienų līmeņa direktīvās par publiska līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu¹³⁶.
- 191. Šīs direktīvas tādējādi ir “būtībā paredzētas, lai aizsargātu to uzņēmēju intereses, kuru uzņēmumi dibināti kādā dalībvalstī, un tādējādi izvairītos gan no tā, ka priekšroka varētu tikt dota konkursa pretendentiem no attiecīgās valsts vienmēr, kad līguma slēgšanas tiesības piešķir pasūtītājs un kad pastāv iespējamība, ka publisko tiesību subjekts var izvēlēties vadīties pēc tādiem apsvērumiem, kas nav ekonomiski”¹³⁷.
- 192. Eiropas Kopienų līmeņa direktīvas uzliek saistības Eiropas Savienības dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt rezultātu īstenošanas formas un metodes, izstrādājot nacionālos tiesību aktus.
- 193. Eiropas Kopienų līmeņa direktīvu, kas nosaka veicamās darbības gadījumos, ja publiskā sektora institūcija uztic kādas saimnieciskās darbības veikšanu trešajai personai, nosacījumi

¹³⁴ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās Konceptijas par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā 6.1.apakšpunkts.

¹³⁵ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 7.punkts.

¹³⁶ „Par Valsts un privāto partnerību un kopienas tiesību aktiem par publiskiem līgumiem un koncesijām”, 8. pants; Eiropas Komisija, 30.04.2004.

¹³⁷ „Par Valsts un privāto partnerību un kopienas tiesību aktiem par publiskiem līgumiem un koncesijām”, 8. pants; Eiropas Komisija, 30.04.2004.

ir tālāk detalizēti Latvijas Republikas tiesību aktos - Koncesiju likumā, Publisko iepirkumu likumā, kā arī no 01.10.2009. – Publiskās un privātās partnerības likumā.

194. Arī elektronisko sakaru nozares direktīvas -

194.1. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem¹³⁸ nosaka, ka:

194.1.1. radio frekvences ir būtisks ieguldījums radio elektronisko komunikāciju pakalpojumos un tāpēc, ciktāl tās attiecas uz šādiem pakalpojumiem, valsts pārvaldes iestādēm tās būtu jāsadala un jāpiešķir saskaņā ar saskaņoto mērķu un principu kopumu, kas regulē to darbību, kā arī saskaņā ar objektīviem, caurskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem;

194.1.2. jānodrošina, ka pastāv procedūras, lai piešķirtu tiesības uzstādīt iekārtas, un ka tās ir savlaicīgas, nediskriminējošas un caurskatāmas, lai garantētu apstākļus godīgai un efektīvai konkurencei;

194.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 16.09.2002. direktīva par konkurenci elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu tirgū¹³⁹ nosaka, ka frekvenču izmantošanas tiesības būtu jāpiešķir objektīvā, nediskriminējošā un caurredzamā kārtībā.

195. Pakalpojumu sniegšanas tiesību nodošanu vai izņēmuma tiesības izmantot resursus Latvijā reglamentē Koncesiju likums¹⁴⁰, kura mērķis ir noteikt koncesiju piešķiršanas kārtību, kā arī koncesijas līguma noslēgšanas pamatprincipus un kurā skaidrots koncesijas termiņš - pakalpojumu sniegšanas tiesību nodošana vai izņēmuma tiesības izmantot koncesijas resursus, kuri tiek nodoti uz noteiktu laiku, koncedentam un koncesionāram noslēdzot par to koncesijas līgumu.

196. Normatīvais akts¹⁴¹ nosaka, ka kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā, nosaka Ministru kabinets.

197. Satiksmes ministrijas izstrādātais un Ministru kabineta apstiprinātais normatīvais akts¹⁴²:

197.1. nosaka, ka:

197.1.1. Satiksmes ministrija pretendentu atlasē izvēlas komersantu, kurš nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, līdz ar to uzticot noteiktas saimnieciskās darbības veikšanu trešajai personai;

197.1.2. radiofrekvenču spektra 174-230 MHz un 470-862 MHz diapazonā lietošanas tiesības līdz 31.12.2013. piešķir pretendentu atlasē izvēlētajam komersantam, līdz ar to konkursa pretendenti piedalās arī valsts resursu - frekvenču konkursā vai izsolē;

197.2. nenosaka, ka Satiksmes ministrijai komersanta, kuram tiks nodoti lietošanā valsts resursi, izvēlē būtu jāpiemēro Koncesiju likuma prasības.

198. Koncesiju likums nosaka¹⁴³, ka koncesijas piešķiršanas nosacījumos cita starpā ietverama informācija par:

¹³⁸Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem.

¹³⁹Eiropas Parlamenta un Padomes 16.09.2002. Direktīva 2002/77/EK par konkurenci elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu tirgū.

¹⁴⁰ Koncesiju likums, spēkā līdz 30.09.2009.

¹⁴¹ Radio un televīzijas likuma 9.¹ pants.

¹⁴² MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 6., 14.punkts.

¹⁴³ Koncesiju likuma 5.panta pirmā daļa, spēkā līdz 30.09.2009.

- 198.1. darbībām, kuras koncesionārs būs tiesīgs veikt, un par koncesionāram piešķirto tiesību apjomu;
 - 198.2. koncesijas piešķiršanas juridiskajiem un finansiālajiem noteikumiem, to skaitā par minimālo ieguldījumu apjomu, kā arī par nosacījumiem samaksas saņemšanai no patērētāja;
 - 198.3. maksājumiem valsts budžetā vai pašvaldības budžetā (ja tādi paredzēti par koncesijas piešķiršanu);
 - 198.4. iespējamo samaksas saņemšanas kārtību;
 - 198.5. kārtību, kādā koncesijas resursi tiks nodoti atpakaļ koncedentam līguma izbeigšanas vai izbeigšanās gadījumā;
 - 198.6. koncedenta tiesībām līguma darbības laikā būvēt tādus citur izvietotus objektus, kas veic koncesijas resursiem analogas funkcijas (ja tādas paredzētas);
 - 198.7. koncedenta garantijām koncesionāram attiecībā uz finansiālajiem un komerciālajiem riskiem (ja tādas paredzētas).
199. Koncesiju likumā¹⁴⁴ atsevišķi noteikts, ka izvērtējot piedāvājumu, papildus jāņem vērā piedāvātais samaksas apjoms, ko paredzēts ņemt no patērētāja, kā arī nosacījumi, ar kādiem objekts tiks nodots atpakaļ koncedentam līguma izbeigšanas vai izbeigšanās gadījumā.
200. Satiksmes ministrijas sagatavotais un Ministru kabineta apstiprinātais normatīvais akts¹⁴⁵ par ciparu televīzijas ieviešanas kārtību neparedzēja nepieciešamību pretendentiem piedāvāt un komisijai izvērtēt pretendentu piedāvātos finanšu un komerciālos nosacījumus televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā.
201. Pamatojoties uz Satiksmes ministrijas sagatavoto Ministru kabineta noteikumu projektu, Ministru kabinets 02.09.2008. noteica kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā¹⁴⁶, paredzot, ka:
- 201.1. Satiksmes ministrija līdz 15.11.2008. pretendentu atlasē izvēlas komersantu, kurš nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā;
 - 201.2. pretendentu atlasē komersantu vērtē:
 - 201.2.1. pēc tā līdzšinējās darbības pieredzes;
 - 201.2.2. ņem vērā, kādos termiņos tiks īstenota pāreja uz televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā;
 - 201.2.3. pakalpojumu ģeogrāfiskās pieejamības plānus;
 - 201.2.4. plānoto piesaistīto lietotāju skaitu uz 31.12.2013. un
 - 201.2.5. plānotos pasākumus sabiedrības informēšanā.
202. Pamatojoties uz Satiksmes ministrijas sagatavoto Ministru kabineta noteikumu projektu, Ministru kabinets 28.10.2008. grozīja kārtību, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā¹⁴⁷, pagarinot Satiksmes ministrijai noteikto termiņu komersanta izvēlei no 15.11.2008. līdz 15.12.2008., kas

¹⁴⁴ Koncesijas likuma 8.panta trešā daļa, spēkā līdz 30.09.2009.

¹⁴⁵ MK 02.09.2008. noteikumi Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

¹⁴⁶ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 6.punkts.

¹⁴⁷ MK 28.10.2008. noteikumu Nr.904 „Grozījumi Ministru kabineta 2008.gada 2.septembra noteikumos Nr.714 "Elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraides ciparformātā ieviešanas kārtība" 1.punkts.

nozīmēja pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājumu no 10.11.2008. līdz 10.12.2008.

203.30.09.2009. ar satiksmes ministra rīkojumu¹⁴⁸ tika izveidota pretendentu atlases komisija komersanta izvēlei televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā (turpmāk – komisija) trīs balsstiesīgo locekļu sastāvā, nosakot, ka komisijai:

203.1. ir tiesības pieaicināt komisijas sēdēs ar padomdevēja tiesībām attiecīgās nozares ekspertus;

203.2. jāizsludina pretendentu atlases konkurss līdz 10.10.2008.;

203.3. jāpieņem lēmums par atbilstošāko piedāvājumu līdz 14.11.2008.;

203.4. jāiesniedz satiksmes ministram tiesību akta projekts izvēlētā komersanta apstiprināšanai līdz 15.11.2008. tālākai virzībai uz Ministru kabinetu;

203.5. konkursa nolikumā cita starpā jāparedz:

203.5.1. aizliegums dalībai konkursā saistītiem komersantiem, tas ir tādiem komersantiem, kuriem vai kuros ir savstarpēja tieša vai netieša izšķiroša ietekme, kontrole vai līdzdalība, vai attiecībā uz kuriem ir trešajai personai vienlaicīgi ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme, kontrole vai līdzdalība, kā izšķirošu ietekmi definējot iespēju tieši vai netieši kontrolēt lēmumu pieņemšanu komersantu pārvaldes institūcijās (dalībnieku sapulce, valde, padome);

203.5.2. ka konkursa uzvarētājs 60 darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas Ministru kabinetā nodibina tiesiskas attiecības ar valsts akciju sabiedrību "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" (turpmāk – LVRTC) par tās infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā līdz 2013.gada 31.decembrim.

204.03.10.2008. Komisija apstiprināja konkursa nolikumu kandidāta atlasei televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā¹⁴⁹, cita starpā nosakot, ka:

204.1. konkursa mērķis ir izvēlēties kandidātu, kurš nodrošinās pāreju uz televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, izmantojot DVB-T un DVB-H ciparu televīzijas apraides tehnoloģijas radiofrekvenču spektra joslu diapazonu 174 – 230 MHz un 470 – 862 MHz lietošanas tiesības komercdarbībai Latvijas Republikas teritorijā līdz 2013. gada 31. decembrim;

204.2. pretendents ir Latvijas Republikā vai ārvalstīs reģistrēts komersants ar darbības pieredzi elektronisko sakaru nozarē;

204.3. pretendents dokumentus iesniedz valsts valodā. Ja dokuments ir svešvalodā, pretendents tam pievieno normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātu tulkojumu valsts valodā;

204.4. ārvalstīs izdotos dokumentus pretendents attiecīgi legalizē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

204.5. Intereses apliecinājumu (turpmāk tekstā - pretendenta piedāvājumu) pretendents iesniedz līdz 10.11.2008.;

¹⁴⁸ Satiksmes ministrijas 30.09.2008. rīkojums Nr. 01.-01-03/188 „Par konkursa komisijas izveidi komersanta izvēlei televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā”.

¹⁴⁹ Nolikums „Kandidāta atlasei televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”, apstiprināts LR Satiksmes ministrijas komisijas 03.10.2008. sēdē (protokols Nr.1).

- 204.6. lai noskaidrotu ar konkursu saistītus jautājumus, interesenti tos iesniedz līdz 01.11.2008;
- 204.7. saņemto interesenta jautājumu par konkursa norisi, kā arī atbildi uz saņemto jautājumu komisija nosūta visiem interesentiem, kuri uz jautājuma saņemšanas brīdi ir izņēmuši nolikumu;
- 204.8. komisija iesniegtos pretendenta piedāvājumus atver atvēršanas sēdē 2008. gada 12.00 Satiksmes ministrijā, Rīgā, Gogoļa ielā 3, 415. kab.;
- 204.9. ja komisija konstatē, ka divi vai vairāki pretendenti ir saistīti, komisija par to rakstveidā informē saistītos pretendētus, un tie divu dienu laikā izlemj, kurš turpinās piedalīties atlasē. Ja pretendenti nepieņem lēmumu, atlasē turpina piedalīties pirmais pretendenta piedāvājumu iesniegušais pretendents. Ja pretendenti nevienojas, un pretendenta piedāvājumi ir iesniegti vienlaicīgi, komisija no dalības atlasē izslēdz abus pretendētus;
- 204.10. komisija izvērtē pretendenta tehnisko piedāvājumu pēc 12 noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem.
- 12 konkursa nolikumā norādītie vērtēšanas kritēriji neiekļauj divus no pieciem normatīvajā aktā¹⁵⁰ noteiktajiem kritērijiem, kuri paredzēja, ka tiek vērtēti arī:
- pakalpojumu ģeogrāfiskās pieejamības plāni;
 - plānotais piesaistīto lietotāju skaits uz 31.12.2013.
- 204.11. vērtēšanas kritērijs *pretendenta piedāvājums atbilst konkursa mērķim* tiek vērtēts diapazonā no 0 līdz 10 punktiem
- 204.12. komisija izvērtē pretendenta tehniskā piedāvājuma atbilstību vērtēšanas diapazonu ietvaros:
- 204.12.1. diapazonā „A” vērtējot vērtēšanas kritērijiem visatbilstošāko piedāvājumu;
- 204.12.2. diapazonā „V” vērtējot vērtēšanas kritērijiem atbilstošus piedāvājumus, kas satur kļūdas, nepilnīgu informāciju, kā arī pretendenta piedāvātie projekta īstenošanas termiņi ir „sliktāki” nekā „A” diapazonā iedalītajam pretendentam;
- 204.12.3. diapazonā „Z” vērtējot vērtēšanas kritērijiem atbilstošus piedāvājumus, kas satur būtiskas kļūdas, nepilnīgu informāciju, kā arī pretendenta piedāvātie projekta īstenošanas termiņi ir „sliktāki” nekā „B” diapazonā iedalītajam pretendentam;
- 204.12.4. ja viena diapazona ietvaros ir vairāku pretendentu pretendenta piedāvājumi, tos vērtē salīdzinot savā starpā, ja diapazona ietvaros ir tikai viena pretendenta piedāvājums, tad tas tiek vērtēts ar augstāko diapazona vērtējumu.
- Piemēram, vērtēšanas kritērijam *publicitātes un informācijas izplatīšanas aktivitāšu apjoms* paredzētie vērtēšanas diapazoni ir A (6-8 punkti), V (3-5 punkti), Z (1-2 punkti).
- 204.13. komisija ir tiesīga jebkurā laikā no pretendenta rakstveidā pieprasīt sniegt papildu skaidrojumu par pretendenta iesniegto pretendenta piedāvājumu;

¹⁵⁰ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 6.punkts.

- 204.14. vērtēšanas nosacījumi paredz, ka gadījumā, ja atlases kritērijus (pretendenta piedāvājums iesniegts termiņā, ir atbilstoši parakstīts, atbilst atlases priekšmetam, pretendents ir LR vai ārvalstu komersants ar pieredzi elektronisko sakaru nozarē, tam nav nodokļu parādu un tas neatrodas likvidācijas vai maksātnespējas procesā, kā arī apņemas realizēt projektu līdz 01.12.2011.) iztur tikai viens pretendents, tas netiek vērtēts atbilstoši vērtēšanas kritērijiem, un tiek atzīts par uzvarētāju.
- 204.15. uzvarētājam tiek papildu piešķirtas pēc pārejas no analogās apraides uz ciparformāta apraidi atbrīvojušās frekvenču spektra joslas.
205. Konkursa nolikumam ir pievienoti pieci pielikumi¹⁵¹, tajā skaitā:
- 205.1. Tehniskā specifikācija uz vienas A4 formāta lapas. Trīs¹⁵² no 10 Tehniskās specifikācijas prasībām dublē konkursa nolikuma prasības;
- 205.2. Tehniskā piedāvājuma apraksts, nosakot iesniegt:
- 205.2.1. pretendenta pieredzes aprakstu;
 - 205.2.2. plānoto tehnoloģisko un tehnisko risinājumu;
 - 205.2.3. plānoto elektronisko sakaru pakalpojumu klāstu un to ieviešanas termiņus;
 - 205.2.4. plānoto elektronisko sakaru tīkla ģeogrāfisko pārklājumu (pa gadiem);
 - 205.2.5. informāciju par esošās infrastruktūras izmantošanu pārejas veikšanā,
- nenosakot prasības un formātu iesniedzamajai informācijai.
- Piemēram:
- konkursa nolikuma pielikumā¹⁵³ norādīts pretendenta piedāvājuma vērtēšanas kritērijs *publicitātes un informācijas izplatīšanas apjoms*, savukārt nolikumā nav sniegta norāde, kādas aktivitātes, kādā kvalitātē un apjomā tiek sagaidītas un ir nepieciešamas;
 - konkursa nolikuma pielikumā¹⁵⁴ norādīts pretendenta piedāvājuma vērtēšanas kritērijs *piedāvātais programmu klāsts līdz pilnai pārejas realizēšanai uz zemes apraidi ciparformātā*, savukārt nolikumā nav sniegta norāde kādas televīzijas programmas tiks iekļautas obligāti retranslējamo programmu sarakstā.
206. Konkursa nolikuma pielikumā¹⁵⁵ norādīti pretendenta piedāvājuma vērtēšanas kritēriji, tajā skaitā:
- 206.1. tehniskajā piedāvājumā projekta aktivitātes ir skaidri definētas, samērīgas;
 - 206.2. tehniskajā piedāvājumā demonstrēta pietiekama tehniskā ekspertīze;
 - 206.3. pretendenta piedāvājumā ir skaidri norādīts;
 - 206.4. u.c.
207. Konkursa nolikumā¹⁵⁶ ir noteikts, ka konkursa uzvarētājam 60 darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas Ministru kabinetā ir pienākums nodibināt tiesiskas attiecības ar

¹⁵¹ Nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”, apstiprināts LR SM komisijas 03.10.2008. sēdē (protokols Nr.1) 1. – 5. pielikums.

¹⁵² Nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”, apstiprināts LR SM komisijas 03.10.2008. sēdē (protokols Nr.1) 3. pielikuma 2., 7. un 9. punkts.

¹⁵³ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 5.pielikums.

¹⁵⁴ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 5.pielikums.

¹⁵⁵ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 5.pielikums.

LVRTC par tās infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanai, nepievienojot līguma projektu ar sadarbības finanšu un komerciālajiem nosacījumiem, pušu tiesībām, pienākumiem un atbildību.

208. Konkursa komisijas skaidrojumos par konkursa nolikumu, kas uzskatāmi par neatņemamu konkursa nolikuma sastāvdaļu, konkursa komisija:

208.1. atbildot uz jautājumu, vai pretendents jāveic būvniecība arī savai apraides infrastruktūrai, ietverot apraides torņus, mastus un antenas vai arī kandidātam būs dota iespēja (iespējams pat obligāta prasība) izmantot esošo un turpmāk attīstāmo LVRTC apraides infrastruktūru, norādīja, ka konkursa uzvarētājam ir pienākums nodibināt tiesiskās attiecības ar LVRTC par tā infrastruktūras izmantošanu, tādējādi norādot uz prasību izmantot visu esošo un turpmāk attīstāmo LVRTC zemes ciparu televīzijas apraides infrastruktūru¹⁵⁷;

208.2. atbildot uz jautājumu, vai, ņemot vērā nepieciešamību ciparu televīzijas apraides uztveršanai ar mobilām galaiekārtām veidot blīvāku pārklājumu vietās, kur LVRTC ne vienmēr ir pietiekami resursi, infrastruktūras izveidē ir pienākums izmantot vienīgi LVRTC tīklu, norādīja, ka uzvarētājam jāizmanto LVRTC infrastruktūra, izņemot gadījumus, kad LVRTC apstiprina, ka nevar nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru¹⁵⁸, tādējādi norādot uz prasību izmantot LVRTC apraides infrastruktūru pat DVB-H apraides gadījumā.

209. LVRTC investīciju plāns paredzēja visas zemes ciparu televīzijas apraidei nepieciešamās infrastruktūras izveidi, tajā skaitā nepieciešamo iekārtu iegādi Rīgā un Rīgas reģionā¹⁵⁹.

210. 31.10.2008. Komisija grozīja konkursa nolikumu kandidāta atlasei televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā¹⁶⁰, cita starpā:

210.1. nosakot pretendenta piedāvājuma iesniegšanas datumu – 10.12.2008. plkst. 12.00;

210.2. pagarinot interesentu jautājumu iesniegšanas termiņu līdz 01.12.2008.

211. Valsts kontroles revidenti neieguva pierādījumus, ka konkursa nolikuma sagatavošanai Satiksmes ministrija papildu Satiksmes ministrijas darbiniekiem būtu pieaicinājusi nozares ekspertus.

212. Satiksmes ministrija nespēja uzrādīt Valsts kontroles revidentiem konkursa nolikumu izņēmušo pretendentu reģistru.

213. Laika periodā no 03.10.2008. līdz 10.11.2008. konkursa nolikumu izņēma arī divi ārvalstu pretendenti (*TDF S.A.S.*, Francija un *AS Viasat*, Igaunija), no kuriem viens - *TDF S.A.S.*, Francija iesniedza pretendenta piedāvājumu.

214. Laika periodā pēc konkursa izsludināšanas (03.10.2008. līdz 01.12.2008.) konkursa nolikumu izņēmušie pretendenti lūdza vismaz 56 skaidrojumus par konkursa nosacījumiem, tajā skaitā uzdodot jautājumus par šādiem būtiskiem, konkursa nolikumā neiekļautiem nosacījumiem:

214.1. uzvarētājam piešķiramo tiesību apjomu;

214.2. tiesību piešķiršanas finansiālajiem noteikumiem un minimālo ieguldījumu apjomu;

¹⁵⁶ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 50.punkts.

¹⁵⁷ Konkursa komisijas 23.10.2008. protokola Nr. 3 skaidrojums Nr. 2

¹⁵⁸ Konkursa komisijas 03.12.2008. protokola Nr. 5 skaidrojums Nr. 4.

¹⁵⁹ VK un LVRTC 02.11.2009. sanāksmes protokols.

¹⁶⁰ LR SM komisijas 03.10.2008. sēdē (protokols Nr.1 apstiprinātais nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

- 214.3. uzvarētāja sniegtajām garantijām attiecībā uz finanšu un komerciālajiem riskiem;
- 214.4. konkursa rezultātā noslēdzamā līguma ar LVRTC finanšu un komerciālajiem nosacījumiem.
215. Satiksmes ministrija sniedza skaidrojumus elektroniski - četrās atbilžu kārtās – 21.10.2008., 23.10.2008., 04.11.2008. un 04.12.2008.
216. Izlases kārtā pārbaudot komisijas sniegtās atbildes uz pretendentu jautājumiem, revidenti konstatēja, ka komisija ir aicinājusi pretendentes vērsties pie trešajām pusēm:
- 216.1. LVRTC, kurš arī piedalījās konkursā;
- 216.2. valsts akciju sabiedrībā „Elektronisko sakaru direkcija”;
- 216.3. NRTP,
- lai saņemtu atbildes uz pretendentu uzdotajiem jautājumiem.
- Piemēram, no līdz 20.10.2008. uzdotajiem 16 pretendentu jautājumiem, astoņi ir atbildēti, par diviem atbildes nav sniegtas, bet atbilžu saņemšanai uz sešiem jautājumiem pretendenti aicināti vērsties VAS „Elektronisko sakaru direkcija”, NRTP un LVRTC¹⁶¹.
217. Izvērtējot skaidrojumu sagatavošanas procesu, revidenti konstatēja, ka konkursa komisija piesaistīja LVRTC pārstāvjus kā nozares ekspertus skaidrojumu par pretendentu uzdotajiem jautājumiem izstrādē¹⁶², un vienlaikus sūtīja izstrādātos skaidrojumus LVRTC kā konkursa pretendentam¹⁶³.
218. VAS „Elektronisko sakaru direkcija” un NRTP nav pārstāvētas konkursa komisijā, un tādējādi nav tikušas iesaistītas ne konkursa nolikuma izstrādē, ne vērtēšanā, kā arī tām nav saistošas konkursa nolikuma prasības par atbilžu uz saņemtajiem jautājumiem nosūtīšanu visiem interesentiem, kuri uz jautājuma saņemšanas brīdi ir izņēmuši nolikumu.
219. NRTP organizēja atsevišķas tikšanās tikai ar jautājumus uzdevušiem pretendentiem¹⁶⁴, lai sniegtu savu interpretāciju par konkursa nosacījumiem, vienlaikus norādot, ka NRTP nav kompetenta un tiesīga sniegt oficiālus skaidrojumus, jo tā ir Satiksmes ministrijas un tās izveidotās komisijas kompetence. Konkursa komisijas pārstāvji minētajās sanāksmēs nepiedalījās.
220. VAS „Elektronisko sakaru direkcija” dažiem pretendentiem atteicās sniegt informāciju, norādot, ka informācija jau ir Satiksmes ministrijas rīcībā¹⁶⁵, vienlaikus piedāvājot atsevišķas tikšanās ar pretendentiem papildu jautājumu gadījumā pēc Satiksmes ministrijas skaidrojuma saņemšanas, savukārt ar citiem pretendentiem tikās, sniedzot savu interpretāciju par konkursa nosacījumiem¹⁶⁶.
221. Izlases kārtā pārbaudot saraksti ar pretendentiem, revidenti konstatēja, ka skaidrojums Nr. 2 par interesentu uzdotajiem jautājumiem dažiem pretendentiem tika sniegts 23.10.2008.¹⁶⁷, savukārt 19 pretendentiem – 27.10.2008.¹⁶⁸.
222. Laika periodā no 21.10.2008. līdz 04.12.2008. sagatavotajos četros konkursa komisijas skaidrojumos¹⁶⁹ joprojām nebija iekļautas atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar

¹⁶¹ Konkursa komisijas 21.10.2008. protokola Nr. 2 pielikums.

¹⁶² Konkursa komisijas 23.10.2008., 31.10.2008. un 03.12.2008. protokoli Nr. 2, 3 un 4.

¹⁶³ Satiksmes ministrijas 21.10.2008., 04.11.2008., 04.12.2008. e-pasta vēstules LVRTC.

¹⁶⁴ SIA „Lattelecom” 21.11.2008. vēstule Satiksmes ministrijai Nr.22749; SIA „Baltkom TV SIA” 31.10.2008. vēstule Satiksmes ministrijai Nr.516.

¹⁶⁵ Elektronisko sakaru direkcijas 29.10.2008. vēstule SIA „Baltkom TV SIA” Nr. 6-2-26/4172.

¹⁶⁶ SIA „Lattelecom” 29.10.2008. vēstule Satiksmes ministrijai Nr.21175.

¹⁶⁷ SIA „Baltkom TV SIA” 31.10.2008. vēstule Satiksmes ministrijai Nr.516.

¹⁶⁸ Satiksmes ministrijas 27.10.2008. e-pasts firmām TDF, LVRTC, Latvenergo, u.c. ; Satiksmes ministrijas 04.11.2008. e-pasts firmai TDF.

pretendentu iespēju veikt pilnu investīciju aprēķinu, piemēram, informējot pretendētus, ka:

- 222.1. uzsākot apraidi ciparformātā uzvarētājam būs jāvienojas ar raidorganizācijām par programmu pārraides kārtību un jānodrošina, ka raidorganizācijas slēdz analogo apraidi¹⁷⁰;
- 222.2. nepieciešamā LVRTC infrastruktūras attīstība atbilstoši pretendenta piedāvājuma risinājumam tiks skanota ar LVRTC pēc tiesisko attiecību nodibināšanas starp uzvarētāju un LVRTC¹⁷¹;
- 222.3. maksa par LVRTC infrastruktūras izmantošanu tiks noteikta pēc tiesisko attiecību nodibināšanas starp uzvarētāju un LVRTC¹⁷².
223. Satiksmes ministrija atbildes uz interesentu jautājumiem sniedza līdz 35 kalendāro dienu laikā, piemēram, uz SIA „Lattelecom” 29.10.2008. pieprasījumu atbildēja 04.12.2008, savukārt LVRTC atbildes uz interesenta jautājumiem par tā infrastruktūras izmantošanu tika sniegtas, pārsniedzot 14 kalendārās dienas.
224. Konkursa pretendenta - LVRTC 100% kapitāla daļas pieder Latvijas valstij, kapitāla daļu turētāja ir Satiksmes ministrija, savukārt SIA „Lattelecom” Latvijas valstij ir 51% kapitāla daļas, to turētāja ir VAS „Privatizācijas aģentūra” (vienotais reģistrācijas Nr. 40003192154).
225. Konkursa nolikumu pieprasīja un izņēma gan LVTRC, gan SIA „Lattelecom”. Konkursa komisija neveica konkursa nolikumā paredzētās darbības un neinformēja minētos pretendētus par vienlaicīgu dalību konkursā, tādējādi dodot tiem iespēju pieņemt lēmumu par pretendenta piedāvājuma uzturēšanu spēkā un / vai atsaukšanu.
226. Pretendenta piedāvājumus neiesniedza vairāki elektronisko sakaru nozares komersanti, kuri bija izņēmuši konkursa nolikumu.
227. Pretendentu piedāvājumu atvēršanas sanāksmē 10.12.2008. konkursa komisija, akceptēja visus sešus pretendentu iesniegtos pretendenta piedāvājumus, tos pārbaudot pretendenta piedāvājumu iesniegšanas secībā:
- 227.1. SIA „DauTKom TV”, Latvijas Republika (vienotais reģistrācijas Nr. 41503014963);
- 227.2. TDF S.A.S., Francija;
- 227.3. LVRTC, Latvijas Republika;
- 227.4. SIA „Televideotīkls”, Latvijas Republika (vienotais reģistrācijas Nr. 4000306994);
- 227.5. SIA „Lattelecom”, Latvijas Republika;
- 227.6. SIA „Baltkom TV”, Latvijas Republika (vienotais reģistrācijas Nr. 40003005264)¹⁷³, bet
- pretēji konkursa nolikumā norādītajam nepieņemot lēmumu, ka gadījumā, ja saistītie pretendenti nav vienojušies par to, kurš turpinās dalību konkursā, atlasē turpina piedalīties pirmais pretendenta piedāvājumu iesniegušais pretendents, šajā gadījumā LVRTC.
228. Pretendentu pretendenta piedāvājumu vērtēšanas sanāksmē 11.12.2008. konkursa komisija konstatēja, ka:

¹⁶⁹ Konkursa komisijas 21.10.2008., 23.10.2008., 31.10.2008 un 03.12.2008. protokolu pielikumi.

¹⁷⁰ Konkursa komisijas 31.10.2008 un 03.12.2008. protokolu pielikumi Nr.3 un Nr.4.

¹⁷¹ Konkursa komisijas 23.10.2008. protokola Nr. 2 pielikums.

¹⁷² Konkursa komisijas 21.10.2008. protokola Nr. 1 pielikums.

¹⁷³ Konkursa komisijas 10.12.2008. sēdes protokols Nr. 6.

- 228.1. saskaņā ar konkursa nolikumu, uzvarētājam ir jāslēdz sadarbības līgums ar LVRTC par infrastruktūras izmantošanu;
- 228.2. LVRTC kā pretendenta piedāvājumu iesniegušais pretendents nevar slēgt līgumu pats ar sevi,
un noraidīja LVRTC pretendenta piedāvājumu.
229. Pretendentu pretendenta piedāvājumu vērtēšanas sanāksmē piedalījās divi no trim balsstiesīgajiem komisijas locekļiem, nepiesaistot ne nozares ekspertus, ne Elektronisko sakaru direkcijas un NRTVP pārstāvjus, kuri bija snieguši skaidrojumus par pretendentu uzdotajiem jautājumiem¹⁷⁴.
230. Konkursa vērtēšanas sanāksme notika 15.12.2009., un lēmumi par pārējiem pieciem pretendentu piedāvājumiem tika pieņemti:
- 230.1. nepieprasot pretendentiem skaidrojumus par iesniegto informāciju;
- 230.2. aptuveni 3,5 stundu laikā, izmantojot arī pārtraukumus¹⁷⁵.
231. Vērtēšanas protokolā ir iekļauti tikai abu komisijas locekļu pretendentiem piešķirtie punkti:
- 231.1. nesniedzot pamatojumu pretendentu iekļaušanai kādā no trim vērtēšanas diapazoniem;
- 231.2. nesniedzot pamatojumu piešķirtajam punktu skaitam izvēlētajā diapazonā.
232. Vērtēšanas rezultātā konkursa komisija sniedza šādu pretendentu pretendenta piedāvājumu vērtējumu:

8. tabula

Konkursa „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” vērtēšanas rezultāti

Nr.p. k.	Pretendents	Punktu skaits
1.	SIA „DauTKom TV”, Latvijas Republika	45
2.	TDF S.A.S., Francija	84
3.	SIA „Televideotīkls”, Latvijas Republika	53
4.	SIA „Lattelecom”, Latvijas Republika	97
5.	SIA „Baltkom TV”, Latvijas Republika	94

233. SIA „Lattelecom” pretendenta piedāvājumā ir norādījusi projekta risinājuma tehnisko nodrošinājumu¹⁷⁶, tajā skaitā:
- 233.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 233.2. SIA „Hannu Digital” īpašumā esošā tehnikas kompleksa, kas nodrošina ciparu televīzijas apraidi Rīgas pilsētā un Rīgas reģionā 80 km rādiusā, izmantošanu.
234. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
235. SIA „Lattelecom” pretendenta piedāvājumā, cita starpā, norādīts, ka *DVB-T* tīkla izvēršana sāksies ar Rīgu un Rīgas rajonu, kur ciparu televīzijas apraide tiks uzsākta nekavējoties, izmantojot SIA „Lattelecom” partnera – SIA „Hannu Digital” rīcībā esošo *DVB-T* apraides kompleksu, kurš pašlaik darbojas testa režīmā.

¹⁷⁴ Konkursa komisijas 15.12.2008. sēdes protokols Nr. 8.

¹⁷⁵ Konkursa komisijas 15.12.2008. sēdes protokols Nr. 8.

¹⁷⁶ SIA „Lattelecom” 10.12.2008. pretendenta piedāvājuma konkursam „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 21.-22.lp.

236. Digitālās virszemes televīzijas pārraidīšanu testa režīmā SIA „*Hannu Digital*” uzsāka 20.09.2007., izmantojot kompānijas „*Kempmayer Media Latvia*” savulaik iepirkto tehniku¹⁷⁷.

Testus apmaksāja „Baltkom TV”, un testu sekmīgas pabeigšanas rezultātā „Baltkom TV” plānoja kļūt par tehnikas īpašnieku. Iekārtas, kuras raida digitālo televīziju savulaik nopirka „*Kempmayer Media Latvia*”, un tās ir tās pašas, kuras četrus gadus turēja muitas noliktavās¹⁷⁸.

Papildus raidītājiem ir piegādāta un uzstādīta arī Teleste galvas stacija, kas spēj apkalpot līdz 150 TV programmām MPEG-2 kodējumā¹⁷⁹.

237. Konkursa komisijas sagatavotajos vērtēšanas dokumentos nav dokumentēts:

237.1. izvērtējums par SIA „Lattelecom” piedāvājuma, kas paredz izmantot SIA „*Hannu Digital*” tehnikas kompleksu ciparu televīzijas apraides nodrošināšanai Rīgas pilsētā un Rīgas reģionā 80 km rādiusā, atbilstību konkursa nolikuma¹⁸⁰ prasībai nodibināt tiesiskas attiecības ar LVRTC par tā infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanai;

237.2. pretendenta piedāvājumiem piešķirto punktu skaita pamatojums.

238. Satiksmes ministrija norāda¹⁸¹, ka:

238.1. piesaistot SIA „*Hannu Digital*”, SIA „Lattelecom”, iespējams, ņēmusi vērā, ka uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi SIA „*Hannu Digital*” jau bija izveidota un funkcionējoša tehniskā platforma apraides nodrošināšanai Rīgā un tās reģionā, nodrošinot nekavējošu ciparu apraides uzsākšanu;

238.2. tā kā SIA „*Hannu Digital*” uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi jau bija izveidota un funkcionējoša tehniskā platforma, tās izmantošana nodrošināja nekavējošu ciparu apraides uzsākšanu vismaz Rīgā un tās reģionā, savukārt LVRTC tajā brīdī nebija tehnisku iespēju uzsākt nekavējošu apraidi.

239. Izlases kārtā pārbaudot konkursa komisijas piešķirto vērtējumu, revidenti konstatēja, ka nav pietiekama pamatojuma pretendentu piedāvājuma atbilstošam atspoguļojumam vērtējumā, un nav izskaidrojami punktu piešķiršanas principi, jo, piemēram:

239.1. saskaņā ar kritēriju *publicitātes un informācijas izplatīšanas aktivitāšu apjoms* piešķirto punktu skaits trim kopumā visaugstāko vērtējumu saņēmušajiem pretendentiem SIA „Lattelecom”, SIA „Baltkom TV” un TDF S.A.S.:

239.1.1. SIA „Lattelecom” – 8 punkti (visaugstākais vērtējums „A” diapazonā);

239.1.2. SIA „Baltkom TV” – 7 punkti (vidējais vērtējums „A” diapazonā);

239.1.3. TDF S.A.S. – 4 punkti (vidējais vērtējums „V” diapazonā) (skat. 2.pielikumu);

239.2. saskaņā ar kritēriju *piedāvātie televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi visā Latvijas teritorijā (izņemot Rīgu un Rīgas plānošanas reģionu)* piešķirto punktu skaits trim kopumā visaugstāko vērtējumu saņēmušajiem pretendentiem SIA „Lattelecom”, SIA „Baltkom TV” un TDF S.A.S.:

¹⁷⁷ LETA 21.09.2007. ziņa.

¹⁷⁸ TVNet 20.09.2007. ziņa.

¹⁷⁹ TVNet 20.09.2007. ziņa.

¹⁸⁰ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. apstiprinātā nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 50.punkts.

¹⁸¹ 28.10.2009. Satiksmes ministrijas vēstule Nr. 02-07.2/25IP „Par viedokļa par revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr. 5.1-2-2/2009 iesniegšanu”.

239.2.1. SIA „Lattelekom” – 13 punkti;

239.2.2. SIA „Baltkom TV” – 12 punkti;

239.2.3. TDF S.A.S. – 11 punkti (skat. 2. pielikumu);

[Ierobežotas pieejamības informācija], SIA „Lattelekom” zemes apraidi ciparformātā visā Latvijas teritorijā faktiski nebija ieviesusi.

Satiksmes ministrija sniedz skaidrojumu¹⁸², ka zemes ciparu televīzijas ieviešanas pabeigšanas termiņš ir saistīts ar:

- normatīvā akta¹⁸³ pieņemšanas un tā spēkā stāšanās faktisko brīdi;
- LVRTC infrastruktūras iegādes pilnīgas pabeigšanas termiņa kavēšanos saistībā ar publiskajiem iepirkumiem.

240.04.01.2009. Satiksmes ministrija informēja¹⁸⁴ Ministru kabinetu, ka par pretendentu atlases uzvarētāju atzīts SIA „Lattelecom”, kurš ieguva lielāko punktu kopsummu.

241.17.02.2009. Ministru kabinets apstiprināja¹⁸⁵ SIA „Lattelecom” par komersantu, kurš nodrošinās televīzijas apraidi ciparformātā.

Secinājumi

242. Ņemot vērā, ka:

242.1. laika posmā, kad Satiksmes ministrija organizēja konkursu par privātā partnera piesaisti zemes ciparu televīzijas ieviešanas projektam, Eiropas Kopienų līmeņa direktīvu, kas nosaka veicamās darbības gadījumos, ja publiskā sektora institūcija uztic kādas saimnieciskās darbības veikšanu trešajai personai, nosacījumi bija tālāk detalizēti nacionālajos tiesību aktos - Koncesiju likumā un Publisko iepirkumu likumā;

242.2. pakalpojumu sniegšanas tiesību nodošanu vai izņēmuma tiesības izmantot resursus Latvijā reglamentē Koncesiju likums¹⁸⁶, kura mērķis ir noteikt koncesiju piešķiršanas kārtību, kā arī koncesijas līguma noslēgšanas pamatprincipus un skaidro koncesijas termiņu - pakalpojumu sniegšanas tiesību nodošana vai izņēmuma tiesības izmantot koncesijas resursus, kuri tiek nodoti uz noteiktu laiku, koncedentam un koncesionāram noslēdzot par to koncesijas līgumu;

242.3. radiofrekvenču spektrs ir limitēts valsts resurss, un Ministru kabinets pēc Satiksmes ministrijas ierosinājuma konkursā par zemes ciparu televīzijas ieviešanu nodeva SIA „Lattelekom” ekskluzīvas tiesības līdz 31.12.2013. lietot valsts resursus - radiofrekvenču spektru 174-230 MHz un 470-862 MHz diapazonā;

242.4. arī konkursa pretendentu uzdotie jautājumi, tajā skaitā par slēdzamā līguma finanšu un komerciālajiem nosacījumiem un minimālo ieguldījumu apjomu, norāda uz konkursa atbilstību Koncesijas likuma būtībai;

¹⁸² Satiksmes ministrijas 28.10.2009. vēstule Nr.02-07.2/25IP Valsts kontrolei „Par viedokļa par revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.5.1-2-2/2009 iesniegšanu”.

¹⁸³ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā”.

¹⁸⁴ Satiksmes ministrijas 08.01.2009. vēstule Valsts kancelejai Nr.01.01-10/2 „Par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā nodrošināšanai”.

¹⁸⁵ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 1.punkts, 4.3.apakšpunkts.

¹⁸⁶ Koncesiju likuma 1.panta 2.apakšpunkts, 2., 5., 6., 11., 12.pants, spēkā līdz 30.09.2009.

- 242.5. elektronisko sakaru nozares direktīvas paredz, ka radio frekvences ir būtisks ieguldījums radio elektronisko komunikāciju pakalpojumos un tāpēc, ciktāl tās attiecas uz šādiem pakalpojumiem, valsts pārvaldes iestādēm tās būtu jāsadala un jāpiešķir saskaņā objektīviem, caurskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem;
- 242.6. normatīvais akts¹⁸⁷ nosaka elektronisko sakaru komersantam, kurš veic televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā, nodrošināt galalietotājiem iespēju bez maksas saņemt noteiktas televīzijas programmas, kas papildus norāda uz Koncesiju likumā paredzēto pakalpojumu sniegšanas tiesību nodošanu,
- Satiksmes ministrijas izstrādātais normatīvā akta¹⁸⁸ projekts neatbilda Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām par caurskatāmības un vienādas attieksmes principu īstenošanu, jo neizmantoja iespēju komersanta atlasē piemērot daļu Publisko iepirkumu likuma procedūru, veicinot caurskatāmības un vienādas attieksmes principu īstenošanu, kā arī piemērot Koncesiju likuma nosacījumus, tajā skaitā:
- 242.7. nenoteica valsts resursu piešķiršanas juridiskos un finansiālos noteikumus, tajā skaitā par minimālo ieguldījumu apjomu, LVRTC infrastruktūras apmaksu, kā arī nosacījumus samaksas saņemšanai no patērētāja;
- 242.8. kārtību, kādā valsts resursi tiks nodoti atpakaļ valstij līguma izbeigšanas vai izbeigšanās gadījumā.
243. Izveidojot konkursa komisiju kandidāta atlasei gandrīz mēnesi pēc normatīvā akta¹⁸⁹, kurš noteica kārtību, kādā tiek ieviesta televīzijas programmu apraide ciparformātā, pieņemšanas Ministru kabinetā, Satiksmes ministrija radīja situāciju, ka:
- 243.1. nepieaicinot nozares ekspertus, izņemot Satiksmes ministrijas speciālistus, četrās darba dienās tika izstrādāts apjomīga un sarežģīta konkursa nepilnīgs nolikums, kā rezultātā nepieteicās visi potenciālie konkursa pretendenti un tika samazināta konkurence;
- 243.2. pretendentu, tajā skaitā ārvalstu pretendentu, piedāvājumu sagatavošanai un tulkošanai latviešu valodā, tika paredzētas 30 kalendārās dienas, kas nav samērojams ar Publisko iepirkumu likumā iekļautajiem termiņiem, kas uzskatāmi par aprobētu labo praksi, tādejādi, iespējams, ierobežojot pretendentu, īpaši ārvalstu, iespējas, papildus ņemot vērā to, ka:
- 243.2.1. konkursa nolikums bija pieejams tikai latviešu valodā, un iekļāva prasību ārvalstu pretendentiem nodrošināt notariāli apstiprinātu piedāvājuma tulkojumu latviešu valodā;
- 243.2.2. konkursa nolikumā nebija iekļauta būtiska informācija, tajā skaitā tiesību piešķiršanas finansiālie nosacījumi, minimālais ieguldījumu apjoms, uzvarētājam piešķiramo tiesību apjoms, ko pretendenti pieprasīja ne tikai no Satiksmes ministrijas, bet arī no LVRTC, VAS „Elektronisko sakaru direkcija” un NRTP;
- 243.3. konkursa piedāvājumu vērtēšanai tika paredzētas četras darba dienas, kas vērtējams kā nepietiekams laika posms visatbilstošākā kandidāta atlasei apjomīga un sarežģīta konkursa rezultātā, ko laika posmā no 03.10.2008. līdz 15.12.2008. pierādīja konkursa norise.

¹⁸⁷ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 7.punkts.

¹⁸⁸ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

¹⁸⁹ MK 02.09.2008. noteikumi Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā”.

244. Konkursa nolikumā iekļautā iespēja pretendentu jautājumus par konkursa nolikumu iesniegt līdz 01.11.2008., ja pretendentu piedāvājumu vērtēšana jāpabeidz līdz 15.11.2008., tādējādi atvēlot kopumā 14 kalendārās dienas skaidrojumu sniegšanai, pretendentu piedāvājumu sagatavošanai un to izvērtēšanai papildus liecina par nepārdomātu konkursa norises plānošanu.
245. Pagarinot piedāvājumu iesniegšanas termiņu 25. kalendārajā dienā pēc konkursa izsludināšanas jeb 14 kalendārās dienas pirms sākotnēji noteiktā pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām par vienu mēnesi, Satiksmes ministrija nenovērsa visatbilstošākā kandidāta izvēles risku, jo daļa potenciālo pretendentu nesāka gatavot¹⁹⁰ piedāvājumu konkursa nolikuma zemā kvalitātes līmeņa un sākotnēji noteiktā nepietiekamā termiņa dēļ.
246. Izstrādājot konkursa nolikumu, konkursa komisija:
- 246.1. pārkāpa normatīvajā aktā¹⁹¹ noteiktos konkursa vērtēšanas nosacījumus, jo konkursa nolikumā neiekļāva divus no pieciem normatīvajā aktā noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem:
- 246.1.1. pakalpojumu ģeogrāfiskās pieejamības plānus un
- 246.1.2. plānoto piesaistīto lietotāju skaitu uz 31.12.2013;
- 246.2. konkursa nolikumā¹⁹² iekļāva vērtēšanas kritērijus par ciparu televīzijas apraides termiņiem ar būtisku – 28% īpatsvaru kopējā vērtējumā, kuru sniedz priekšrocības noteiktam pretendentam vai kuru izpilde nav pilnībā atkarīga no pretendenta, tajā skaitā:
- 246.2.1. kritēriju *piedāvātie televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi Rīgā un Rīgas plānošanas reģionā*, jo radīja būtiskas priekšrocības pretendentam, kura rīcībā ir funkcionējoša tehniskā platforma apraides nodrošināšanai Rīgā un tās reģionā, savukārt šādas iekārtas uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi piederēja vienīgi SIA „Hannu Digital”;
- 246.2.2. kritēriju *piedāvātie televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi visā Latvijas teritorijā*, jo tā izpildi ietekmē LVRTC spēja nodrošināt infrastruktūru noteiktā termiņā.
- 246.3. iekļāva nosacījumus, kas izraisīja papildu riskus konkursa organizētājiem, piemēram, paredzot, ka gadījumā, ja formālos atlases kritērijus (pretendenta piedāvājums iesniegts termiņā, ir atbilstoši parakstīts, atbilst atlases priekšmetam, pretendents ir LR vai ārvalstu komersants ar pieredzi elektronisko sakaru nozarē, tam nav nodokļu parādu un tas neatrodas likvidācijas vai maksātnespējas procesā, kā arī apņemas realizēt projektu līdz 01.12.2011.) iztur tikai viens pretendents, tā tehniskais piedāvājums netiek vērtēts, un tas tiek atzīts par uzvarētāju, tādējādi pie nelabvēlīgas apstākļu sakritības valsts nozīmes projekta īstenošana varēja tikt uzticēta jebkuram elektronisko sakaru nozarē strādājošam komersantam.
- 246.4. nenodrošināja iespēju izvēlēties finansiāli izdevīgāko piedāvājumu iesniegušo pretendentu, jo konkursā tika vērtēti tikai pretendentu tehniskie piedāvājumi, bet netika pieprasīti un vērtēti finanšu un komerciālie nosacījumi televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā;

¹⁹⁰ saskaņā ar konkursa pretendentu aptaujas rezultātiem.

¹⁹¹ MK 02.09.2008. noteikumu Nr.714 „Kārtība, kādā tiek ieviesta elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu veidoto programmu apraide ciparformātā” 6.punkts.

¹⁹² Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

- 246.5. nenodrošināja iespēju izvēlēties tehniski kvalitatīvāko piedāvājumu iesniegušo pretendentu, jo tehniskajā specifikācijā ietvertās prasības:
- 246.5.1. bija vispārējas, nosakot nepieciešamību sniegt „skaidru” informāciju un paredzēt „pietiekamas” darbības, bet nenorādot izmērāmus vērtēšanas kritērijus;
 - 246.5.2. nepārsniedza vienas A4 formāta lapas apjomu, turklāt trim no 10 tehniskās specifikācijas prasībām dublējoties ar citām konkursa nolikuma sadaļām;
 - 246.5.3. neparedzēja prasības tehniskajā piedāvājumā iekļaujamajam informācijas formātam, kas būtiski apgrūtināja tehnisko piedāvājumu salīdzināšanas iespējas, piemēram, paredzot vērtēt *publicitātes un informācijas izplatīšanas aktivitāšu apjomu*, bet nesniedzot norādes par publicitātes un informācijas izplatīšanas aktivitāšu nepieciešamo apjomu un kvalitāti.
247. Pretendentu piedāvājumu sagatavošanas laika posmā sniedzot skaidrojumus četrās kārtās par konkursa nolikumā iekļautajām prasībām, konkursa komisija joprojām nesniedza atbildes, piemēram, uz tādiem jautājumiem kā LVRTC infrastruktūras pietiekamība un tās izmantošanas finanšu nosacījumi¹⁹³, kas ietekmēja pretendenta iespējas veikt pilnu investīciju aprēķinu, tādējādi motivējot pretendentes iesniegt vispārējus piedāvājumus un palielinot uzvarētāja iespēju sākotnēji neplānotās investīcijas attiecināt uz gala patērētāju tarifiem.
248. Konkursa norises laikā sniedzot skaidrojumus pretendentiem par konkursa nolikuma prasībām, konkursa komisija pārkāpa konkursa nolikumu¹⁹⁴ un neievēroja godīgas konkurences principus, jo:
- 248.1. deleģējot atbilžu sniegšanu Elektronisko sakaru direkcijai, NRTP un LVRTC, kurām konkursa nolikuma prasības nav saistošas un tādējādi nav jāievēro konkursa komisijai nolikumā paredzētie pienākumi:
 - 248.1.1. netika ievērota konkursa nolikuma prasība, ka atbildes uz interesentu jautājumiem sniedz komisija;
 - 248.1.2. pieļauta situācija, ka pretendenti tiek ar minētām institūcijām atsevišķi un saņem būtiski atšķirīgu informācijas apjomu¹⁹⁵;
 - 248.1.3. tika sniegta iespēja vienam no pretendentiem – LVRTC nodrošināt atbildes sniegšanu citiem pretendentiem, kas liecina, ka viena pretendenta rīcībā ir būtiski atšķirīgs informācijas apjoms salīdzinājumā ar citiem pretendentiem;
 - 248.2. arī konkursa uzvarētāja rīcībā ir bijis būtiski atšķirīgs informācijas apjoms, jo tā piedāvājums ir izstrādāts sadarbībā ar LVRTC¹⁹⁶;
 - 248.3. skaidrojumi par interesentu uzdotajiem jautājumiem dažiem pretendentiem tika sniegti ar četru dienu novēlošanos salīdzinājumā ar citiem pretendentiem¹⁹⁷;
 - 248.4. revidenti netika uzrādīts konkursa nolikumu izņēmušo pretendenta reģistrs, lai revidenti varētu gūt pārlicību par konkursa komisijas vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem skaidrojumu sniegšanā.

¹⁹³ Konkursa komisijas 03.12.2008. protokola Nr. 4 pielikums.

¹⁹⁴ SM komisijas 03.10.2008. sēdē apstiprinātais nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

¹⁹⁵ Elektronisko sakaru direkcija dažiem pretendentiem tikšanos atteica, ESD 29.10.2008. vēstule Nr. 6-2-26/4172 „Par informācijas sniegšanu”.

¹⁹⁶ SIA „Lattelecom” 10.12.2008. pretendenta piedāvājuma konkursā „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”, 8. lpp.

¹⁹⁷ SIA „Baltkom TV SIA” 31.10.2008. vēstule Satiksmes ministrijai Nr.516; Satiksmes ministrijas 27.10.2008. e-pasts firmām TDF, LVRTC, Latvenego, u.c. ; Satiksmes ministrijas 04.11.2008. e-pasts firmai TDF.

249. Konkursa norises laikā veicot saraksti ar diviem konkursa pretendentiem – SIA „Lattelecom” un LVRTC, kā arī vērtējot minēto pretendentu piedāvājumus, konkursa komisija neievēroja konkursa nolikuma¹⁹⁸ prasības, kas noteica konkursa komisijas rīcību gadījumā, ja par dalību konkursā interesi ir izteikuši saistīti pretendenti, jo:

249.1. neinformēja minētos pretendētus par vienlaicīgu dalību konkursā, tādējādi dodot tiem iespēju pieņemt lēmumu par pretendenta piedāvājuma uzturēšanu spēkā un / vai atsaukšanu;

249.2. konkursa atvēršanas sanāksmē nepieņēma lēmumu, ka divu saistītu pretendentu dalības gadījumā atlasē turpina piedalīties pirmais pretendenta piedāvājumu iesniegušais pretendents, šajā gadījumā LVRTC,

kas izraisīja nelietderīgu valsts kapitālsabiedrības resursu izlietošanu, gatavojot LVRTC kā konkursa pretendenta piedāvājumu, kā arī liecina, ka konkursa nolikuma prasību ievērošanas gadījumā konkursa rezultāti būtu atšķirīgi.

250. Pieņemot lēmumu par LVRTC izslēgšanu no dalības konkursā pretendentu piedāvājumu vērtēšanas laikā un pamatojoties uz konkursa komisijas konstatējumu, ka *LVRTC nevar slēgt līgumu pats ar sevi*, konkursa komisija rīkojās prettiesiski, jo:

250.1. šāda izslēgšanas iespēja nav paredzēta konkursa nolikumā;

250.2. LVRTC par uzvarētāju atzīšanas gadījumā būtu radusies situācija, ka televīzijas infrastruktūras iznomātāja un nomnieka, vai pasūtītāja un izpildītāja tiesības un pienākumi sakristu vienā personā, kas no civiltiesisko normu viedokļa nav uzskatāma par nelikumīgu situāciju.

251. Konkursa pretendentu piedāvājumu vērtēšanas gaita bija necaurskatāma un nesniedza pārlicību par objektīvu, uz piedāvājumu profesionālu analīzi balstītu vērtējumu, jo:

251.1. pretendentu piedāvājumu izvērtēšanā piedalījās tikai divi no trim konkursa komisijas locekļiem, lēmumu pieņemšana par pieciem apjomīgiem piedāvājumiem (kopā uz 409 lapām) tika veikta ~3,5 stundu laikā, un pretendentu piedāvājumu izvērtēšanā netika iesaistīti nozares eksperti, kuri sniedza skaidrojumus pretendentiem piedāvājumu sagatavošanas periodā;

251.2. sadalot piedāvājumu izvērtēšanai paredzēto punktu skalu trīs diapazonos (piemēram: A: 7 – 10 punkti; V: 4 – 6 punkti; Z: 0 – 3 punkti) un kā pamatojumu pretendenta piedāvājuma sākotnējai iekļaušanai noteiktā diapazonā nosakot piedāvājuma kļūdu skaitu un nepilnīgas informācijas apjomu, kuru konkursa komisijai saskaņā ar konkursa nolikuma prasībām bija pienākums pieprasīt un precizēt, konkursa komisija būtiski ierobežoja piedāvājumu izvērtēšanu pēc būtības;

251.3. konkursa vērtēšanas ziņojumā nav sniegts pamatojums pretendentu piedāvājumu iekļaušanai kādā no trim vērtēšanas diapazoniem, kā arī pretendentu piedāvājumiem piešķirto punktu skaitam, kas vērtēšanas procesu padara neizsekojamo un necaurskatāmu;

251.4. konkursa vērtēšanas gaitā nav dokumentēts konkursa uzvarētāja SIA „Lattelecom” piedāvājuma, kas paredz izmantot SIA „Hannu Digital” tehnikas kompleksu ciparu televīzijas apraides nodrošināšanai Rīgas pilsētā un Rīgas reģionā 80 km rādiusā, izvērtējums par atbilstību konkursa nolikuma¹⁹⁹ prasībai nodibināt tiesiskas attiecības ar LVRTC par visas esošās un LVRTC investīciju plānā paredzētās zemes

¹⁹⁸ SM komisijas 03.10.2008. sēdē apstiprinātais nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

¹⁹⁹ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. apstiprinātā nolikuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 50.punkts.

ciparu televīzijas apraides infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā nodrošināšanai;

251.5. izlases kārtā izvērtējot konkursa komisijas piešķirto vērtējumu saskaņā ar diviem no 12 vērtēšanas kritērijiem:

251.5.1. publicitātes un informācijas izplatīšanas aktivitāšu apjoms un

251.5.2. piedāvātie televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņi visā Latvijas teritorijā (izņemot Rīgu un Rīgas plānošanas reģionu);

revidenti neguva pārliecību par saskaņā ar minētajiem kritērijiem augstāk novērtētā konkursa pretendenta piedāvājuma priekšrocībām, kā arī konstatēja punktu nepamatota piešķiruma gadījumus, piemēram, piešķirot augstāko vērtējumu SIA „Lattelecom” par zemes apraides ciparformātā ieviešanas termiņu visā Latvijas teritorijā un pamatojot vērtējumu ar apsvērumu, ka [Ierobežotas pieejamības informācija], kas vērtējams kā mazticams un ko pierāda arī fakts, ka uz [Ierobežotas pieejamības informācija] SIA „Lattelecom” nav nodrošinājusi zemes apraidi ciparformātā visā Latvijas teritorijā;

252. Pretēji konkursa norises laikā pretendentiem sniegtajai informācijai, ka uzvarētājam jāizmanto LVRTC infrastruktūra, ietverot apraides torņus, mastus un antenas, izņemot gadījumus, kad LVRTC apstiprina, ka nevar nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru²⁰⁰, konkursa komisija par uzvarētāju atzina pretendenta SIA „Lattelecom” piedāvājumu, kas paredzēja izmantot arī cita komersanta - SIA „Hannu Digital” infrastruktūru.

253. Konkursa komisijas kompetence šāda konkursa nolikuma sagatavošanai un piedāvājumu izvērtēšanai bija nepietiekama, ko apliecina konkursa komisijas nespēja patstāvīgi atbildēt uz pretendentu jautājumiem, skaidrojumu sniegšanu deleģējot trešajām pusēm – Elektronisko sakaru direkcijai, NRTP un LVRTC.

254. Izvērtējot iepriekš norādītās konkursa norises nepilnības, revidentiem ir pamats uzskatīt, ka izsekojamas, caurskatāmas un profesionālas konkursa organizēšanas gadījumā konkursa rezultāti būtu varējuši būtiski atšķirties.

255. Konkursa nolikums ierobežoja iespēju nodrošināt valstij 100% piederošas kapitālsabiedrības (LVRTC) īpašuma efektīvu izmantošanu, jo konkursa nolikumā netika iekļauts uzvarētāja un LVRTC līguma projekts, paredzot sadarbības finanšu un komerciālos nosacījumus, un pušu tiesības un pienākumus.

256. Lai gan konkursu organizēja Satiksmes ministrija, televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā reglamentējošie tiesību akti un konkursa nolikums²⁰¹ neparedzēja SIA „Lattelecom” līguma slēgšanu ar Satiksmes ministriju, tādējādi:

256.1. radot situāciju, ka:

256.1.1. pasūtītājs un / vai rīkotājs projektam par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību valstī nav valsts vai tās kapitālsabiedrība, bet konkursa uzvarētājs – komersants, kurai valsts organizēta projekta rezultātā būtu bijis jāuzņemas *saistības* ieviest projektu un kura ir ieguvusi ekskluzīvas tiesības šai jomā uz pakalpojumu sniegšanu, noteiktu frekvenču spektru un ienākumu saņemšanu, savukārt valsts kapitālsabiedrība ir kļuvusi par konkursa dalībnieka uzdevumu izpildītāju;

256.1.2. konkursa uzvarētāja juridiskās saistības pret valsti ir vērtējamas kā minimālas;

²⁰⁰ Konkursa komisijas 03.12.2008. protokola pielikums Nr. 4; Konkursa komisijas 23.10.2008. protokola Nr. 3 skaidrojums Nr. 2.

²⁰¹ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

- 256.1.3. vienīgā likumīgā sankcija, ko var piemērot komersantam saistību neizpildes vai nepilnīgas izpildes gadījumā, ir tiesības anulēt pirms termiņa piešķirtās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības 174-230 MHz un 470-862 MHz diapazonā;
- 256.1.4. vienīgais dokuments, kurš nosaka konkursa uzvarētāja saistības attiecībā pret valsti ir Ministru kabineta rīkojums par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā²⁰², kurš, savukārt, neietver būtiskus darījuma elementus – finanšu noteikumus un komersanta atbildību saistību neizpildes gadījumā, tādējādi nav nodrošināta valsts interešu aizstāvība un zaudējumu kompensēšana, ja netiek ieviesta vai atbilstošā apjomā un kvalitātē netiek ieviesta televīzijas programmu zemes apraide ciparformātā.

3.1.3. Zemes ciparu televīzijas ieviešanai noslēgto līgumu atbilstība tiesību aktiem

Konstatējumi

257. Konkursa rezultātā Satiksmes ministrijas izstrādāja, un Ministru kabinets apstiprināja tiesību aktu²⁰³, ar kuru apstiprināts zemes ciparu televīzijas ieviešanas konkursa uzvarētājs SIA „Lattelecom” un kurš paredz, ka:
- 257.1. izvēlētajam komersantam tiek piešķirtas tiesību aktā noteiktu radiofrekvenču lietošanas tiesības līdz 31.12.2013.;
- 257.2. pienākumus, nodrošinot televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, tajā skaitā:
- 257.2.1. izveidot zemes ciparu televīzijas apraides tīklu, kas nodrošina sabiedriskās televīzijas programmu uztveršanu 99% Latvijas Republikas teritorijas;
- 257.2.2. 60 darbdienu laikā nodibināt tiesiskas attiecības ar LVRTC par tā infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā līdz 31.12.2013.;
- 257.3. atbildību, ja nav izpildīts kāds no minētajā tiesību aktā noteiktajiem pienākumiem – Ministru kabinets ir tiesīgs anulēt pirms noteiktā termiņa piešķirtās radiofrekvenču lietošanas tiesības.
258. Tiesību aktā²⁰⁴ nav minētas prasības, sadarbības kārtība un noteikta atbildība, ja konkursa uzvarētājs nodrošina televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, sadarbojoties ne tikai ar LVRTC, bet vēl ar citu juridisko personu. Lai nodrošinātu minētajā tiesību aktā noteiktā uzdevuma izpildi - televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, tika noslēgti trīs līgumi:
- 258.1. 30.03.2009. līgums starp LVRTC un SIA „Lattelecom”²⁰⁵;
- 258.2. 30.03.2009. līgums starp LVRTC un SIA „Hannu Digital”²⁰⁶;
- 258.3. 30.03.2009. līgums starp SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital”²⁰⁷.

²⁰² MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 3., 4.punkts.

²⁰³ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 1.punkts.

²⁰⁴ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā”.

²⁰⁵ LVRTC 30.03.2009. līgums Nr.14/8-36 ar SIA „Lattelecom” „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²⁰⁶ LVRTC 30.03.2009. līgums Nr.41-09 ar SIA „Hannu Digital” „Par infrastruktūras pakalpojumiem televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

259. Laika periodā no 17.02.2009. līdz 30.03.2009. konkursa uzvarētājs - SIA „Lattelecom” un LVRTC veica sarunas par Līguma nosacījumiem, ieviešot televīzijas programmu zemes apraidi ciparformātā, kuru rezultātā tika sagatavoti divu līgumu projekti:

259.1. līguma projekts starp LVRTC un SIA „Lattelecom” par LVRTC infrastruktūras izmantošanu;

259.2. līguma projekts starp LVRTC un SIA „Hannu Digital” (SIA „Lattelecom” apakšuzņēmēju) par [Ierobežotas pieejamības informācija].

260. 26.03.2009. LVRTC padome izskatīja²⁰⁸ sagatavotos līgumu projektus.

261. Izskatot LVRTC un SIA „Lattelecom” līguma projektu:

261.1. LVRTC padome vēlējās gūt pārliecību, vai:

261.1.1. līguma projekts ar SIA „Lattelecom” ir sagatavots saskaņā ar Konceptiju²⁰⁹;

261.1.2. apakšuzņēmēja piesaiste atbilst Satiksmes ministrijā iesniegtajiem konkursa dokumentiem un tiesību aktam²¹⁰, ar kuru televīzijas programmu zemes apraide ciparformātā uzdota SIA „Lattelecom”.

LVRTC valdes priekšsēdētājs nesniedza atbildes uz uzdotajiem jautājumiem, bet norādīja, ka saskaņā ar tiesību aktu²¹¹ SIA „Lattelecom” 60 dienu laikā jānoslēdz līgums ar LVRTC;

261.2. LVRTC padome aicināja atlikt uz divām nedēļām līguma ar SIA „Lattelecom” slēgšanu, lai noskaidrotu, vai ir saņemts ministru prezidenta rīkojums, ka līgumus nedrīkst slēgt bez Finanšu ministrijas piekrišanas.

LVRTC padome nolēma pārtraukt sēdi, lai noskaidrotu Satiksmes ministrijas nostāju.

Pēc pārtraukuma padomes loceklis informēja, ka ir saņemta Satiksmes ministrijas valsts sekretāra (LVRTC valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvja) vēstule ar līgumu izskatīt pēc būtības LVRTC padomes 26.03.2009. sēdes darba kārtībā iekļautos jautājumus.

261.3. LVRTC padome vienbalsīgi pieņēma lēmumu atbalstīt LVRTC un SIA „Lattelecom” līguma projektu.

262. Izskatot LVRTC un SIA „Hannu Digital” līguma projektu, LVRTC padome vēlējās noskaidrot, vai, iesniedzot materiālus par konkursa uzvarētāju, paskaidrojuma rakstā Ministru kabinets ir informēts, ka SIA „Lattelecom” Rīgā izmantos nevis LVRTC iekārtas, bet SIA „Hannu Digital” iekārtas:

262.1. LVRTC valdes priekšsēdētājs nesniedza atbildi uz minēto jautājumu, bet sniedza skaidrojumu par Satiksmes ministrijas rīkoto konkursu, kā arī norādīja, ka tiesību aktā²¹², ar kuru tika noteikts televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā konkursa uzvarētājs, paredzēta iespēja pārsūdzēt tiesību aktu mēneša laikā no tā publicēšanas dienas, un tiesību akts minētajā termiņā nav pārsūdzēts.

²⁰⁷ SIA „Lattelecom” 30.03.2009. līgums Nr.14/8-36 ar SIA „Hannu Digital” „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²⁰⁸ LVRTC padomes 26.03.2009. ārkārtas sēdes protokols.

²⁰⁹ MK 11.10.2006. rīkojums Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

²¹⁰ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 1.punkts.

²¹¹ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 4.3.apakšpunkts.

²¹² MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 6.punkts.

262.2. LVRTC padome vienbalsīgi pieņēma lēmumu atbalstīt LVRTC un SIA „Hannu Digital” līguma projektu.

Secinājums

263. Ņemot vērā, ka televīzijas programmu zemes apraides ciparformātā ieviešanas nodrošināšanai LVRTC noslēgtais līgums ar SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital” neatbilst Konceptijas²¹³ un konkursa nolikuma²¹⁴ prasībām, kas paredz LVRTC infrastruktūras izmantošanu, LVRTC padome, izskatot minēto līgumu projektus un nesāņemot atbildes uz būtiskiem jautājumiem par to, vai līgumu projekti atbilst Konceptijai²¹⁵ un vai Ministru kabinets ir informēts par SIA „Hannu Digital” iesaisti projekta īstenošanā, bet tomēr atbalstot līgumu projektus, neveica normatīvajā aktā²¹⁶ noteikto uzdevumu uzraudzīt, lai kapitālsabiedrības lietas tiktu kārtotas saskaņā ar likumiem.

3.1.3.1. LVRTC līgumi ar SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital”

Konstatējumi

264. LVRTC līgumu²¹⁷ ar SIA „Lattelecom” noslēdza 30.03.2009 (turpmāk – Līgums). Līgumā ir noteikts, ka tā priekšmets²¹⁸ ir LVRTC pienākums SIA „Lattelecom” uzdevumā nodrošināt zemes ciparu televīzijas izplatīšanas tīklu izveidi.

265. LVRTC līgums²¹⁹ ar SIA „Lattelecom” paredz, ka:

265.1. LVRTC veic zemes ciparu televīzijas tīklu izveidošanu **[Ierobežotas pieejamības informācija]**:

265.1.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;

265.1.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;

265.2. LVRTC apņemas:

265.2.1. izveidot zemes ciparu televīzijas izplatīšanas tīklus;

265.2.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;

265.2.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;

265.2.4. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;

265.2.5. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;

265.2.6. nodrošināt ciparu televīzijas apraidi atbilstoši Latvijas Republikas apraides standartiem²²⁰.

²¹³ MK 11.10.2006. rīkojuma Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

²¹⁴ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

²¹⁵ MK 11.10.2006. rīkojuma Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

²¹⁶ Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 88.panta pirmās daļas 3.punkts.

²¹⁷ LVRTC 30.03.2009. līgums ar SIA „Lattelecom” „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²¹⁸ SIA „Lattelecom” 30.03.2009. līgums ar LVRTC Nr.14/8-36 „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²¹⁹ LVRTC 30.03.2009. līgums ar SIA „Lattelecom” „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²²⁰ LVS ETS 300 744:1997 „Televīzijas skaņas un datu ciparu apraides sistēmas – Signāla struktūra, kanāla kodēšana un modulācija zemes ciparu televīzijai (DVB-T)” un DVB-H (LVS NE 302 304:2005 V 1.1.1 „Ciparu televīzijas apraide (DVB) – raidīšanas sistēma rokas galiekārtām (DVB-H)”).

Līgumā²²¹ paredzētie SIA „Lattelecom” maksājumi LVRTC **(Ierobežotas pieejamības informācija)**

266. Tiesību akts²²² nosaka, ka, izmantojot piešķirtās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības 174–230 MHz un 470–862 MHz diapazonā, īsteno pretendenta piedāvājumā norādīto izmantošanas plānu līdz 01.10.2009., nodrošinot pakalpojuma pieejamību 99 % Latvijas teritorijas, neparedzot izņēmuma gadījumus.

267. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

268. SIA „Lattelecom” pretendenta piedāvājumā²²³ bija norādīts, ka **[Ierobežotas pieejamības informācija]**. Ieviešanas termiņš konkursa nolikumā bija noteikts kā viens no vērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar kuru SIA „Lattelecom” ieguva starp pretendentiem vislielāko punktu skaitu – 13 punktus.

269. Pamatojoties uz SIA „Lattelecom” pretendenta piedāvājumā norādīto sadarbību ar SIA „Hannu Digital”, LVRTC 30.03.2009. noslēdza līgumu ar SIA „Hannu Digital” par infrastruktūras pakalpojumu sniegšanu televīzijas programmu zemes raidīšanai ciparformātā nodrošināšanai.

270. Līgums paredz šādus LVRTC uzdevumus:

270.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**

270.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**

270.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

271. Līgums paredz SIA „Hannu Digital” maksājumus LVRTC par sniegtajiem pakalpojumiem.

LVRTC un SIA „Hannu Digital” līgumā paredzētie SIA „Hannu Digital” maksājumi LVRTC **(Ierobežotas pieejamības informācija)**

272. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

273. LVRTC kopējie ieņēmumi no līgumiem ar SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital” veido:

LVRTC kopējie ieņēmumi no līgumiem ar SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital” **(Ierobežotas pieejamības informācija)**

274. LVRTC kopējie ieņēmumi no līgumiem ar SIA „Lattelecom” un SIA „Hannu Digital” veido:

274.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**

274.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

²²¹ SIA „Lattelecom” 30.03.2009. līgums ar LVRTC Nr. 14/8-36 „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²²² MK 17.02.2009. rīkojuma Nr. 115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 4.8. apakšpunkts.

²²³ SIA „Lattelecom” 10.12.2008. pretendenta piedāvājuma „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 54. l.p.

Secinājumi

275. Konkursa komisijas lēmums nepievienot konkursa nolikumam līguma projektu ar nosacījumiem par minimālo maksu par valsts kapitālsabiedrības (LVRTC) infrastruktūras izmantošanu radīja situāciju, kurā valsts kapitālsabiedrībai (LVRTC) ar tiesību aktu²²⁴ ir noteikts pienākums uzņemties saistības un slēgt līgumu, kura finanšu nosacījumi ir tieši atkarīgi no līguma sarunu ar komersantu rezultātiem.
276. LVRTC un SIA „Lattelecom” noslēgtajā līgumā noteiktais [Ierobežotas pieejamības informācija] neatbilst normatīvā akta²²⁵ un konkursa nolikuma prasībai, kas paredz, ka LVRTC nodrošina infrastruktūru visā Latvijas teritorijā.
277. Ņemot vērā, ka:
- 277.1. tiesību akts²²⁶ noteica ciparu televīzijas ieviešanu 99 % Latvijas teritorijas līdz 01.10.2009., neparedzot izņēmuma gadījumus un iespēju termiņu pagarināt;
 - 277.2. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 277.3. (Ierobežotas pieejamības informācija)
 - līgums starp SIA „Lattelecom” un LVRTC neatbilst tiesību akta²²⁷ un konkursa nolikuma prasībām, jo paredz [Ierobežotas pieejamības informācija];
 - pierāda, ka konkursa nolikumā²²⁸ tika iekļauts vērtēšanas kritērijs, kura izpilde nav atkarīga no pretendenta, jo izpildi ietekmē LVRTC spēja nodrošināt infrastruktūru noteiktā termiņā.

3.1.3.2. SIA „Lattelecom” līgums ar SIA „Hannu Digital”

Konstatējumi

278. Saskaņā ar SIA „Lattelecom” pretendenta piedāvājumu, 30.03.2009. SIA „Lattelecom” noslēdza līgumu²²⁹ ar SIA „Hannu Digital” par televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā pakalpojumiem. Līgums nosaka, ka:
- 278.1. SIA „Hannu Digital” uzdevums ir veikt televīzijas programmu pakešu zemes raidīšanu ciparformātā [Ierobežotas pieejamības informācija] Rīgā un Rīgas reģionā [Ierobežotas pieejamības informācija];
 - 278.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).
279. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 279.1. (Ierobežotas pieejamības informācija):
 - 279.1.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 279.1.2. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 279.1.3. (Ierobežotas pieejamības informācija).

²²⁴ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 4.3. apakšpunkts.

²²⁵ MK 11.10.2006. rīkojuma Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā” 1.punkts.

²²⁶ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 4.8.apakšpunkts.

²²⁷ MK 17.02.2009. rīkojuma Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 4.8.apakšpunkts.

²²⁸ Satiksmes ministrijas 03.10.2008. nolikums „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

²²⁹ SIA „Lattelecom” 30.03.2009. līgums Nr.42-09 ar SIA „Hannu Digital” „Televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā pakalpojumu līgums”.

- 279.2. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 279.3. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 279.3.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 279.3.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).
(Ierobežotas pieejamības informācija).
280. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 280.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 280.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).
281. Saskaņā ar LVRTC sniegto informāciju²³⁰, ja zemes apraidi ciparformātā Rīgā un Rīgas reģionā pilnībā nodrošinātu LVRTC bez SIA „Hannu Digital” dalības LVRTC būtu nepieciešami šādi papildu izdevumi:
- 281.1. investīcijas Ls 793 000 apmērā [Ierobežotas pieejamības informācija];
- 281.2. izdevumi raidītāju rezerves daļu un materiālu iegādei aptuveni Ls 970 mēnesī un
- 281.3. izdevumi elektroenerģijas apmaksai Ls 10 700 mēnesī,
un, ņemot vērā, ka LVRTC pakalpojumu izmaksās neiekļauj maksu par neekskluzīvas tehniskās zinātnības licenci (*know how*), LVRTC noteiktā maksa par sniegto pakalpojumu līdz analogās televīzijas izslēgšanai būtu aptuveni Ls 193 000 gadā²³¹;
282. Saskaņā ar Satiksmes ministrijas sniegto informāciju²³² LVRTC noteikto maksu par pakalpojumu būtu jāērķina, ņemot vērā pamatlīdzekļu nolietojuma termiņu [Ierobežotas pieejamības informācija] atbilstoši iespējamajam līguma termiņam ar uzvarējušo komersantu, tādējādi maksa par LVRTC pakalpojumu līdz analogās televīzijas izslēgšanai būtu aptuveni Ls 300 000²³³ gadā.
283. LVRTC sākotnējais investīciju plāns paredzēja investīcijas infrastruktūras nodrošināšanai zemes apraidei ciparformātā Rīgā un Rīgas reģionā²³⁴.

Secinājumi

284. Nenodrošinot Ministru kabineta apstiprinātajā Konceptijā²³⁵ un konkursa nolikumā iekļautās prasības zemes ciparu televīzijas apraidē izmantot visu LVRTC infrastruktūru izpildi, Satiksmes ministrija un tās izveidotā konkursa komisija pieļāva iespēju atteikties no LVRTC infrastruktūras izmantošanas par labu SIA „Hannu Digital” infrastruktūrai, kā rezultātā:
- 284.1. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 284.1.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 284.1.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).
- 284.2. par televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā pakalpojumu līdz analogās televīzijas izslēgšanai SIA „Hannu Digital” tiek maksāts [Ierobežotas pieejamības informācija] vairāk, nekā būtu jāmaksā LVRTC, kas izraisa [Ierobežotas

²³⁰ 29.09.2009. LVRTC vēstule Nr. 30AD00.08/1053 „Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.30AD00.08/1053”.

²³¹ [Ierobežotas pieejamības informācija].

²³² 06.11.2009. Satiksmes ministrijas vēstule Nr. 02-072/28IP „Par viedokļa par revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr. 5.1-2-2/2009”.

²³³ [Ierobežotas pieejamības informācija].

²³⁴ VK un LVRTC 02.11.2009. sanāksmes protokols.

²³⁵ MK 11.10.2006. rīkojums Nr.789 „Par Konceptiju par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā”.

pieejamības informācija] un tarifu sadārdzināšanu raidorganizācijām un galalietotājiem – televīzijas programmu skatītājiem.

3.1.3.3. SIA „Hannu Digital” iesaistes zemes ciparu televīzijas nodrošināšanā atbilstība tiesību aktu prasībām un LVRTC saimnieciskās darbības interesēm

Konstatējumi

285. Konkursā iesniegtais SIA „Lattelecom” piedāvājums paredzēja²³⁶, ka zemes ciparu televīzijas apraides tīkla izvēršana sāksies ar Rīgu un Rīgas rajonu, kur ciparu televīzijas apraide tiks uzsākta nekavējoties, izmantojot SIA „Lattelecom” partnera – SIA „Hannu Digital” rīcībā esošo DVB-T apraides kompleksu, kurš pašlaik darbojas testa režīmā.
286. Konkursa komisija neatzina SIA „Lattelecom” piedāvājumu, kurš paredzēja neizmantot daļu no LVRTC investīciju plānā paredzētās zemes ciparu televīzijas infrastruktūras, par neatbilstošu konkursa nosacījumam.
287. Līgums²³⁷ paredz, ka tiks izmantots SIA „Hannu Digital” DVB-T apraides komplekss, kura ekspluatāciju un izmantošanu nodrošina LVRTC savā struktūrvienībā Rīgas radio un televīzijas stacijas (turpmāk – RTS) tornī Zaķusalas krastmalā 1.
288. 24.04.2009. ministru prezidents pieprasīja²³⁸ iesniegt pamatojumu nepieciešamībai valstij slēgt daudzmiljonu līgumus un piedalīties ar finansējumu digitālās televīzijas ieviešanā.
289. 11.05.2009. Satiksmes ministrija sniedza informāciju²³⁹, ka LVRTC:
- 289.1. no informācijas izplatīšanas viedokļa ir garants, kas jebkurā laikā var nodrošināt nepastarpinātu raidorganizāciju informācijas nodošanu iedzīvotājiem. Šī informācijas nodošanas garantija ir nostiprināta normatīvajā aktā²⁴⁰, kas paredz, ka LVRTC darbojas kā valsts akciju sabiedrība un nav privatizējams ne kopumā, ne tajā daļā, kas nodrošina televīzijas un radio programmu izplatīšanu;
 - 289.2. ciparu televīzijas projekts paredz būtisku (valstiski svarīgu) infrastruktūras izbūvi, kas nākotnē nodrošinās televīzijas programmu virszemes izplatīšanu visā Latvijas teritorijā, tādēļ nav pieļaujama un iedomājama situācija, ka šādas infrastruktūras daļa tiktu nodota privātam komersantam;
 - 289.3. televīzijas apraide ir LVRTC pamatpakalpojums, kas tiek nodrošināts ar uzņēmuma īpašumā esošās infrastruktūras visā Latvijas Republikas teritorijā un kvalificēta personāla palīdzību. Ienākumi no televīzijas apraides nodrošina lielāko daļu no uzņēmuma pamatdarbības ieņēmumiem;
 - 289.4. gadījumā, ja zemes apraides ciparformātā izplatīšanas tīklu izveide tiks nodota privātam komersantam, LVRTC zaudēs jau iepriekš veiktās investīcijas vairāku miljonu apmērā (LVRTC savu līdzšinējo saimniecisko darbību ir organizējis tā, lai iepērkot jaunus pamatlīdzekļus, tie būtu izmantojami arī ciparu televīzijas infrastruktūrai);
 - 289.5. nav iedomājams tiesisks un tehnisks veids, kā būtu iespējams savienot LVRTC īpašumā esošo infrastruktūru ar kādas citas personas īpašumā esošo infrastruktūru, norādot, ka LVRTC televīzijas programmu apraidi virszemes formātā nodrošina no

²³⁶ SIA „Lattelecom” 10.12.2008. intereses apliecinājuma Kandidāta atlasei televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā 16.1.1.4.3.nodaļa.

²³⁷ LVRTC 30.03.2009. līgums ar SIA „Lattelecom” „Par infrastruktūras izmantošanu televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²³⁸ Ministru prezidenta 24.04.2009. rezolūcija satiksmes ministram.

²³⁹ Satiksmes ministrijas 11.05.2009. vēstule ministru prezidentam Nr.10-06/175 „Par SIA „Baltkom TV SIA” iesniegumu par konkursu „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

²⁴⁰ Radio un televīzijas likuma 58.panta otrā daļa.

vismaz 17 raidošajām vietām, kur katrai no tām ir atšķirīga tehniskā gatavība ciparu televīzijas tīkla vajadzībām, kas nozīmē, ka nav iespējama tehniska iekārtu savienošana, atbildību nodalīšana u.tml.;

- 289.6. atbilstoši 10.12.2008. iesniegtajam un Satiksmes ministrijā apstiprinātajam piedāvājumam, SIA „Lattelecom” ir norādījis, ka televīzijas programmas zemes apraidei ciparformātā nodrošinās, izmantojot LVRTC infrastruktūru. Ja maina LVRTC un SIA „Lattelecom” līguma priekšmetu, tiek mainīta Ministru kabinetā apstiprinātā SIA „Lattelecom” piedāvājuma būtība;
290. Ministru prezidentam iesniegtajā Satiksmes ministrijas informācijā²⁴¹ nebija iekļauta norāde, ka daļu zemes ciparu televīzijas infrastruktūras Rīgā un Rīgas reģionā saskaņā ar konkursa piedāvājumu²⁴² nenodrošina LVRTC, bet cits privātais komersants - SIA „Hannu Digital”.
291. Uzņēmumu reģistra dati liecina, ka SIA „Hannu Digital” reģistrēts 15.01.2003., tās dalībnieki ir vairāk kārt mainījušies:
- 291.1. laika posmā no 29.06.2004. līdz 22.05.2007. 100% daļu īpašnieks bija sabiedrība „Kempmayer Media Limited”;
- 291.2. laika posmā no 22.05.2007. līdz 29.10.2008. 100% daļu īpašnieks bija SIA „Hannu-pro” (vienotais reģistrācijas numurs 50003329341);
- 291.3. laika posmā no 29.10.2008. 100% daļu īpašnieks ir SIA „Hannu Investīcijas” (vienotais reģistrācijas numurs 40103197073).

Secinājumi

292. Ņemot vērā, ka Konceptija²⁴³ Satiksmes ministrija ir pamatojusi LVRTC zemes ciparu televīzijas apraides infrastruktūras izmantošanas zemes ciparu televīzijas ieviešanas projektā priekšrocības, uzsverot, ka LVRTC:
- 292.1. ir nepieciešamā televīzijas programmu raidīšanai nepieciešamā torņu infrastruktūra, kā arī pieredze un struktūra raidītāju tīkla ekspluatācijai visā Latvijas teritorijā;
- 292.2. jau ir veikusi investīcijas Ls 4 milj. apmērā zemes ciparu tehnoloģijās zemes televīzijas raidīšanas jomā, kuras ir jāatpelnā;
- 292.3. LVRTC kā esošajam analogās televīzijas izplatīšanas tīklu operatoram jāuztic pirmā MUX izplatīšanas tīkla izveide un paketēšanas tehniskā nodrošināšana, jo tīkla izveide uz eksistējošās infrastruktūras bāzes viennozīmīgi ir ekonomiski izdevīgāka un neradīs nevajadzīgu izplatīšanas tīkla īres sadārdzinājumu raidorganizācijām,
- [Ierobežotas pieejamības informācija] SIA „Hannu Digital” infrastruktūras izmantošana Rīgas reģionā ir nepamatota un neatbilst Ministru kabinetā apstiprinātajam zemes ciparu televīzijas ieviešanas variantam.
293. Atbildot uz ministru prezidenta 24.04.2009. pieprasījumu²⁴⁴ iesniegt pamatojumu nepieciešamībai valstij slēgt daudzmiljonu līgumus un piedalīties ar finansējumu digitālās televīzijas ieviešanā, un norādot²⁴⁵, ka:

²⁴¹ Satiksmes ministrijas 11.05.2009. vēstule ministru prezidentam V.Dombrovskim Nr.10-06/175 „Par SIA „Baltkom TV SIA” iesniegumu par konkursu „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

²⁴² LVRTC 30.03.2009. līgums Nr.41-09 ar SIA „Hannu Digital” „Par infrastruktūras pakalpojumiem televīzijas programmu zemes raidīšanas ciparformātā nodrošināšanai”.

²⁴³ Ar MK 11.10.2006. rīkojumu Nr.789 apstiprinātās koncepcijas „Par zemes ciparu televīzijas raidīšanas attīstību Latvijā” 6.1.apakšpunkts.

²⁴⁴ Ministru prezidenta 24.04.2009.V.Dombrovska rezolūcija Satiksmes ministram.

- 293.1. nav pieļaujama un iedomājama situācija, kur šādas infrastruktūras daļa tiktu nodota komersantam/iem, jo tādā gadījumā rastos draudi brīvas un nepastarpinātas informācijas nodošanas garantijām Latvijas valstī;
- 293.2. gadījumā, ja zemes apraides ciparformātā izplatīšanas tīklu izveide tiks nodota privātam komersantam, Latvijas valsts vairs nevarēs garantēt televīzijas programmu izplatīšanu nevienā no tās iespējamajiem veidiem (kabeļtelevīzija, satelīts, virszemes apraide, internets);
- 293.3. televīzijas apraide ir LVRTC pamatpakalpojums, kas tiek nodrošināts ar uzņēmuma īpašumā esošās infrastruktūras visā Latvijas Republikas teritorijā un kvalificēta personāla palīdzību. Ienākumi no televīzijas apraides nodrošina lielāko daļu no uzņēmuma pamatdarbības ieņēmumiem;
- 293.4. LVRTC zaudēs jau iepriekš veiktās investīcijas vairāku miljonu apmērā (LVRTC savu līdzšinējo saimniecisko darbību ir organizējis tā, lai iepērkot jaunus pamatlīdzekļus, tie būtu izmantojami arī ciparu televīzijas infrastruktūrai);
- 293.5. nav iedomājams tiesisks un tehnisks veids, kā būtu iespējams savienot LVRTC īpašumā esošo infrastruktūru ar kādas citas personas īpašumā esošo infrastruktūru, norādot, ka LVRTC televīzijas programmu apraidi virszemes formātā nodrošina no vismaz 17 raidošajām vietām, kur katrai no tām ir atšķirīga tehniskā gatavība ciparu televīzijas tīkla vajadzībām, kas nozīmē, ka nav iespējama tehniska iekārtu savienošana, atbildību nodalīšana u.tml.;
- 293.6. nav iespējama tehniska iekārtu savienošana, atbildību nodalīšana u.tml. Tiks apdraudēta nacionālā infrastruktūra. Jāņem vērā, ka LVRTC infrastruktūru izmanto gan Aizsardzības ministrija, gan Iekšlietu ministrija (..);
- 293.7. Latvijā šobrīd gandrīz nav neviena komersanta, kura rīcībā ir nepieciešamie resursi, tai skaitā specifiskie – speciālisti ar vajadzīgajām zināšanām un pieredzi, un kurš būtu spējīgs lētāk un ātrāk ieviest zemes ciparu televīziju visā valsts teritorijā, kā to var izdarīt LVRTC,

bet nenorādot, ka pretēji iepriekš minētajam, daļu zemes ciparu televīzijas infrastruktūras saskaņā ar konkursa piedāvājumu²⁴⁶ nodrošina SIA „*Hannu Digital*”, Satiksmes ministrija nav sniegusi pilnu informāciju, kā arī ir apstiprinājusi, ka zemes apraidei ciparformātā no ekonomiskā, valsts drošības un pakalpojumu nodrošināšanas nepārtrauktības viedokļa ir pamatoti izmantot tikai LVRTC infrastruktūru.

294. Pieļaujot līguma slēgšanu starp LVRTC un SIA „*Hannu Digital*”, Satiksmes ministrija ir apstiprinājusi, ka pastāv tiesisks un tehnisks veids, kā iespējams savienot LVRTC īpašumā esošo infrastruktūru ar kādas citas personas īpašumā esošo infrastruktūru, iespējama tehniska iekārtu savienošana un atbildību nodale.

3.2. SIA „*Hannu-Pro*” iekārtu piegādes LVRTC

Konstatējumi

295. Revīzijā tika pārbaudīti LVRTC noslēgtie iekārtu piegādes līgumi ar SIA „*Hannu - Pro*”.
296. SIA „*Hannu-Pro*” valdes loceklis ir valdes loceklis arī šādās komercsabiedrībās:
- 296.1. SIA „*Hannu Digital*”;

²⁴⁵ Satiksmes ministrijas 11.05.2009. vēstule ministru prezidentam Nr.10-06/175 „Par SIA „*Baltkom TV SIA*” iesniegumu par konkursu „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”.

²⁴⁶ SIA „*Lattelecom*” 10.12.2008. pretendenta piedāvājuma konkursam „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā” 21.-22.lp.

- 296.2. SIA „Hannu Investīcijas”, kura ir SIA „Hannu Digital” 100% kapitāla daļu īpašniece;
- 296.3. SIA „Stratēģiskie risinājumi”, kura ir SIA „Hannu Investīcijas” 90% kapitāla daļu īpašniece.
297. LVRTC valde 14.05.2007. pieņēma lēmumu²⁴⁷:
- 297.1. slēgt līgumu ar SIA „Hannu - Pro” par sabiedrības [Ierobežotas pieejamības informācija] iekārtu rezerves daļu piegādi pēc padomes piekrišanas saņemšanas šim darījumam;
- 297.2. lūgt LVRTC padomes piekrišanu līguma slēgšanai par iekārtu iegādi EUR 1 381 159,77 vērtībā.
298. Normatīvais akts²⁴⁸ nosaka, ka Publisko iepirkumu likumu nepiemēro, slēdzot iepirkuma līgumu, kura galvenais mērķis ir nodrošināt pasūtītāja uzturētus publiskos elektronisko sakaru tīklus vai arī vienu vai vairākus pasūtītāja sniegtus publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus. Šis izņēmums neattiecas uz televīzijas un radio apraidi.
299. LVRTC valde uzskatīja, ka, tā kā iekārtas paredzētas maģistrālā datu pārraides tīkla paplašināšanai un elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai, LVRTC nav jāpiemēro Publisko iepirkumu likums²⁴⁹.
300. 25.05.2007. LVRTC noslēdza piegādes līgumu²⁵⁰ ar SIA „Hannu-Pro” par sabiedrības [Ierobežotas pieejamības informācija] rezerves daļu piegādi.
301. 14.09.2007. veikts grāmatojums LVRTC grāmatvedības sistēmā nepabeigtās celtniecības kontā, grāmatojuma atšifrējumā norādot pamatojumu maģistrālās radio releju līnijas paplašināšanai.
302. Normatīvais akts²⁵¹ nosaka, ka:
- 302.1. pasūtītājs var piemērot sarunu procedūru, iepriekš nublicējot paziņojumu par līgumu, ja pasūtītājam nepieciešamas papildu piegādes no sākotnējā preču piegādātāja (ražotāja), lai papildinātu vai daļēji nomainītu tā rīcībā jau esošās preces vai iekārtas, jo, izvēloties citu preču piegādātāju (ražotāju), pasūtītājam vajadzētu iepirkt preces, kuras tehniski atšķirtos no tā rīcībā jau esošajām precēm, un šāda atšķirība radītu ar preču vai iekārtu uzturēšanu un ekspluatāciju saistītas grūtības;
- 302.2. ja pasūtītājs izvēlas piemērot sarunu procedūru saskaņā ar šā likuma 63.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, otrās daļas 1. un 2.punktu, kā arī trešo un ceturto daļu, tas pirms šīs procedūras piemērošanas nosūta Iepirkumu uzraudzības birojam sarunu procedūras izvēles pamatojumu.
303. 23.02.2009. LVRTC sagatavoja vēstuli²⁵² Iepirkumu uzraudzības birojam, kurā norādīja, ka:
- 303.1. LVRTC plāno paplašināt radio releju līniju;
- 303.2. LVRTC jau ir veicis nozīmīgus ražotāja [Ierobežotas pieejamības informācija] iekārtu iepirkumus,
- tāpēc lūdz saskaņot atkārtotu [Ierobežotas pieejamības informācija] iekārtu iegādi, piemērojot sarunu procedūru.

²⁴⁷ LVRTC valdes 14.05.2007. sēdes protokols Nr.11.

²⁴⁸ Publisko iepirkumu likuma 3.panta ceturtdā daļa.

²⁴⁹ Publisko iepirkumu likuma 3.panta ceturtdā daļa.

²⁵⁰ LVRTC 25.05.2007. piegādes līgums ar SIA „Hannu-Pro” Nr.263-347.

²⁵¹ Publisko iepirkumu likuma 63.panta otrās daļas 2.apakšpunkts, 64.panta pirmā daļa.

²⁵² LVRTC 23.02.2009. vēstule Iepirkumu uzraudzības birojam Nr.30AD05.05/157 „Par sarunu procedūru”.

304. Tajā pašā dienā, 23.02.2009., Iepirkumu uzraudzības birojs sniedza atzinumu LVRTC²⁵³, ka LVRTC iepirkuma realizācijai ar SIA „Hannu - Pro” var piemērot sarunu procedūru saskaņā ar normatīvo aktu²⁵⁴. Iepirkumu uzraudzības birojs nepieprasīja LVRTC iesniegt pamatojošus dokumentus, kas apliecinātu, ka LVRTC iepriekš ir iegādājies [Ierobežotas pieejamības informācija] aparatūru, kuru var piegādāt tikai SIA „Hannu-Pro”.
305. 26.02.2009. LVRTC valde lēma²⁵⁵ par vispārīgās vienošanās parakstīšanu un, pēc padomes apstiprinājuma saņemšanas, līguma noslēgšanu ar SIA „Hannu-Pro” par „zināmo apjomu Radiorelejlīniju tīkla paplašināšanai” par sākotnējo summu Ls 394 848,01 bez PVN.
306. LVRTC padome 27.02.2009. apstiprināja²⁵⁶ iekārtu iepirkumu no SIA „Hannu-Pro”, pamatojoties uz valdes apliecinājumu, ka ir izvērtējusi darījuma ar SIA „Hannu-Pro” tiesiskumu un lietderību.
307. LVRTC valde 25.06.2009. lēma²⁵⁷ lūgt LVRTC akcionāra piekrišanu slēgt vispārīgo vienošanos un līgumu starp LVRTC un SIA „Hannu-Pro”, kuru 17.06.2009. LVRTC pastāvīgā iepirkuma komisija atzina par uzvarētāju konkursā „TV raidītāju salikšanas sistēmu piegādi” ar kopējo piedāvājuma cenu Ls 1 233 754,66²⁵⁸.
308. LVRTC valde 28.08.2009. lēma²⁵⁹ lūgt LVRTC akcionāra piekrišanu slēgt vispārīgo vienošanos un līgumu starp LVRTC un SIA „Hannu-Pro”, kuru 13.07.2009. LVRTC pastāvīgā iepirkuma komisija atzina par uzvarētāju konkursā „Televīzijas MPEG-4 signālu kompresijas, pakošanas, plūsmas vadības un tehniskās pārraudzības iekāru komplekss” ar kopējo piedāvājuma cenu Ls 1 955 795²⁶⁰.
309. Kopējā iegādāto iekārtu un rezerves daļu summa no SIA „Hannu-Pro” no 01.01.2007. veido Ls 4 555 082,28²⁶¹

Secinājumi

310. Ņemot vērā, ka:

- 310.1. Iepirkumu uzraudzības birojs sniedza atzinumu LVRTC²⁶², ka LVRTC iepirkuma realizācijai ar SIA „Hannu - Pro” var piemērot sarunu procedūru, jau LVRTC nosūtītā pieprasījuma²⁶³ saņemšanas Iepirkumu uzraudzības birojam dienā;
- 310.2. Iepirkumu uzraudzības birojs nepieprasīja LVRTC iesniegt pamatojošus dokumentus, kas apliecinātu, ka LVRTC iepriekš ir iegādājies [Ierobežotas pieejamības informācija] aparatūru, kuru var piegādāt tikai SIA „Hannu-Pro”;
- 310.3. Iekārtas netika iegādātas no ražotāja, bet piegādātāja SIA „Hannu-Pro” un revidenti neguva pārliecību, ka neviens cits komersants nespētu piegādāt [Ierobežotas pieejamības informācija] ražojuma aparatūru,
- pastāv risks, ka iekārtu iegāde no SIA „Hannu-Pro”, nerīkojot konkursu, nenodrošināja līguma slēgšanu par iespējami zemāko cenu.

²⁵³ Iepirkumu uzraudzības biroja 23.02.2009. vēstule Nr.2-3/913.

²⁵⁴ Publisko iepirkumu likuma 63.panta otrās daļas 2.apakšpunkts

²⁵⁵ LVRTC valdes 26.02.2009. sēdes protokols Nr.6.

²⁵⁶ LVRTC padomes 27.02.2009. sēdes protokols Nr.2.

²⁵⁷ LVRTC valdes 25.06.2009. sēdes protokols Nr.20.

²⁵⁸ LVRTC valdes 25.06.2009. sēdes protokols Nr.20.

²⁵⁹ LVRTC valdes 28.07.2009. sēdes protokols Nr.27.

²⁶⁰ LVRTC valdes 28.07.2009. sēdes protokols Nr.27.

²⁶¹ (EUR 1 381 159,77 * 0,702804) + Ls 394 848,01 + Ls 1 233 754,66 + Ls 1 955 795.

²⁶² Iepirkumu uzraudzības biroja 23.02.2009. vēstule Nr.2-3/913.

²⁶³ LVRTC 23.02.2009. vēstule Iepirkumu uzraudzības birojam Nr.30AD05.05/157 „Par sarunu procedūru”.

4. Sertifikācijas pakalpojumi

4.1. Satiksmes ministrijas lēmuma par sertifikācijas pakalpojumu nodošanu LVRTC pamatojums un izsekojamība

Konstatējumi

311. Saskaņā ar normatīvo aktu²⁶⁴ gan valsts, gan pašvaldības kapitālsabiedrība darbojas, pamatojoties uz statūtiem, kurus izstrādā saskaņā ar valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrības tipveida statūtiem. Normatīvais akts²⁶⁵ nosaka, ka valsts akciju sabiedrības statūtos ir norādāmi komercdarbības veidi. Cits normatīvais akts²⁶⁶ nosaka akcionāru sapulces kompetenci, tajā skaitā akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumu par sabiedrības statūtu apstiprināšanu un grozīšanu.
312. 10.05.2008. Satiksmes ministrija informēja²⁶⁷ LVRTC, ka tiek plānots pārņemt sertifikācijas pakalpojumus no VAS „Latvijas Pasts”, potenciālais pārņēmējs ir LVRTC, un uzdeva LVRTC valdei un padomei plānot nepieciešamos priekšdarbus sertifikācijas pakalpojumu savlaicīgai pārņemšanai.
313. 26.05.2008. Satiksmes ministrija iesniedza Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu²⁶⁸, kurā norādīja:
- 313.1. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 313.1.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 313.1.2. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 313.1.3. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 313.2. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 313.2.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 313.2.2. (Ierobežotas pieejamības informācija),
- (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 313.3. (Ierobežotas pieejamības informācija):
- 313.3.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
 - 313.3.2. (Ierobežotas pieejamības informācija);
314. Ņemot vērā VAS „Latvijas Pasts” finanšu situāciju un nepieciešamību sertifikācijas pakalpojumus nodot citai institūcijai iespējami īsā laika posmā, Satiksmes ministrija ierosināja Ministru kabinetam akceptēt sertifikācijas pakalpojumu darbības virziena atsavināšanu, atlīdzinot VAS „Latvijas Pasts” sertifikācijas pakalpojumu sistēmas izveidošanā un uzturēšanā ieguldītos līdzekļus.
315. Ministru kabinetam iesniegtajā informatīvajā ziņojumā²⁶⁹ Satiksmes ministrija:

²⁶⁴ Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 28.panta pirmā daļa.

²⁶⁵ MK 30.06.2009 noteikumu Nr.705 „Noteikumi par valsts un pašvaldības akciju sabiedrību tipveida statūtiem” 1.pielikuma 2.punkts.

²⁶⁶ Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 76.panta pirmās daļas 6.apakšpunkts.

²⁶⁷ Satiksmes ministrijas 10.05.2008. vēstule LVRTC Nr.10-06/402 „Par e-paraksta tehnoloģisko risinājumu pārņemšanu”.

²⁶⁸ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

²⁶⁹ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

315.1. norādīja sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas ieņēmumus un izmaksas (12.tabula), kas liecina, ka [Ierobežotas pieejamības informācija].

12.tabula

Sertifikācijas pakalpojumu darbības virziena rezultāti (Ls) (Ierobežotas pieejamības informācija)

- 315.2. sniedza pārskatu par sertifikācijas pakalpojumu nodošanas vispārējiem aspektiem, nesniedzot pamatojumu ieguvumiem no sertifikācijas pakalpojumu nodošanas LVRTC un neizvērtējot iespējas nodot minēto pakalpojumu citām kapitālsabiedrībām un / vai valsts iestādēm;
- 315.3. sniedza sertifikācijas pakalpojumu attīstības problēmu uzskaitījumu, nesniedzot konkrētus priekšlikumus par pasākumiem un atbildīgajām institūcijām minēto problēmu novēršanai.
316. Izvērtējot ar sertifikācijas pakalpojuma pārņemšanu saistītos dokumentus, revidenti neidentificēja LVRTC priekšrocības sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanai no VAS „Latvijas Pasts” (izņemot LVRTC rīcībā esošus finanšu līdzekļus, kurus veido dividendes par SIA „Latvijas mobilais telefons” kapitāla daļām), bet konstatēja vairākus aspektus, kas palielina sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas izmaksas:
- 316.1. LVRTC rīcībā nav sertifikācijas pakalpojumu izplatīšanas tīkls (VAS „Latvijas Pasts” sertifikācijas pakalpojumu nodrošināšanai izmantoja 30 reģionālās nodaļas), tāpēc LVRTC ir jāveido jauna struktūra vai jāpiesaista privātu komersantu, kas nodarbojas ar klientu apkalpošanu. Tā rezultātā sertifikācijas pakalpojums sadārdzināsies un daļa potenciālās pakalpojuma peļņas tiks novirzīta privātajam partnerim.
- 316.2. LVRTC nav sertifikācijas pakalpojumu programmatūras, datortehnikas un datu tīkla;
- 316.3. LVRTC nav atbilstošas kvalifikācijas darbinieku;
317. Satiksmes ministrija Valsts kontrolei ir apstiprinājusi²⁷⁰, ka papildu izvērtējumu un/vai aprēķinu, kas pamatotu Ministru kabinetam piedāvāto vispārējo situācijas aprakstu un risinājumu – uzdot LVRTC pārņemt no VAS „Latvijas Pasts” sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu, Satiksmes ministrijas rīcībā nav.
318. 28.05.2008. Ministru kabinetā tika izskatīts Satiksmes ministrijas informatīvais ziņojums un akceptēts Satiksmes ministrijas priekšlikums²⁷¹ par sertifikācijas pakalpojumu atsavināšanu no VAS „Latvijas Pasts” un nodošanu LVRTC.
319. 02.06.2008. LVRTC padome, izskatot Satiksmes ministrijas vēstuli²⁷² par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu un Ministru kabinetā atbalstīto ziņojumu²⁷³, nolēma uzdot valdei piesaistīt konsultantu, kas sagatavotu vērtējumu par sertifikācijas pakalpojuma pārņemšanas ietekmi uz LVRTC darbību, izvērtējot pakalpojumu turpmākās darbības iespējas, veikt nepieciešamo datu analīzi un aprēķinus, lai noteiktu pakalpojumu

²⁷⁰ Satiksmes ministrijas 20.07.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr.10-06/276 „Par atbildes sniegšanu uz informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1-2-2/2009”.

²⁷¹ Satiksmes ministrijas 28.05.2008. Informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par VAS „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

²⁷² Satiksmes ministrijas 10.05.2008. vēstule LVRTC Nr.10-06/402 „Par e-paraksta tehnoloģisko risinājumu pārņemšanu”.

²⁷³ Satiksmes ministrijas 28.05.2008. Informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par VAS „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

pašizmaksas apmēru, kā arī nepieciešamās izmaiņas likumdošanā, kā arī nodrošināt ārējiem normatīvajiem aktiem atbilstošu darbību veikšanu.

320. 25.06.2008. LVRTC saņēma Satiksmes ministrijas vēstuli²⁷⁴ par VAS „Latvijas Pasts” sniegto sertifikācijas pakalpojumu nodošanu LVRTC, norādot, ka LVRTC valdei un padomei jāveic nepieciešamās normatīvajos aktos paredzētās darbības attiecīgu pārvaldes institūciju lēmumu pieņemšanai un izpildei, ievērojot, ka sertifikācijas pakalpojumu atsavināšana jāveic piecu dienu laikā, līdz 30.06.2008.
321. Tajā pašā dienā, 25.06.2008., LVRTC valde pieņēma lēmumu²⁷⁵:
- 321.1. lūgt padomi lemt un sniegt akcionāram atzinumu par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu;
 - 321.2. ierosināt akcionāram, lemjot pozitīvi par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu, uzdot valdei veikt nepieciešamās darbības sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanai, tajā skaitā noslēgt iepriekšēju vienošanos ar VAS „Latvijas Pasts” līdz 30.06.2008;
 - 321.3. akcionāram lemjot pozitīvi par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu, lūgt Satiksmes ministriju, sagatavojot ikgadējo budžeta pieprasījumu, iekļaut dotācijas piešķiršanu sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanas un ieviešanas zaudējumu kompensēšanai;
 - 321.4. ka sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanai nav ekonomiskā pamatojuma, jo sertifikācijas pakalpojumi VAS „Latvijas Pasts” ir radījuši zaudējumus un arī tuvākajā nākotnē peļņa nav gaidāma, tāpēc LVRTC nevar pieņemt lēmumu par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu un to jāpieņem LVRTC akcionāram.
322. 25.06.2008. LVRTC padome, neskatoties uz viena LVRTC padomes locekļa norādīto²⁷⁶, ka nevar ieteikt LVRTC valdei pārņemt pakalpojumus, kuri nenes sabiedrībai peļņu, nolēma²⁷⁷:
- 322.1. rekomendēt LVRTC akcionāram atbalstīt sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu, atlīdzinot VAS „Latvijas Pasts” ieguldītos līdzekļus [Ierobežotas pieejamības informācija], faktisko darījuma summu nosakot darījuma slēgšanas brīdī;
 - 322.2. ja akcionārs lemj pozitīvi par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu, tad LVRTC padome vērs akcionāra uzmanību uz šādiem apstākļiem:
 - 322.2.1. Satiksmes ministrijai, sagatavojot ikgadējo budžeta pieprasījumu, jāiekļauj dotācijas pieprasījums LVRTC, lai segtu sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanas un ieviešanas izmaksas;
 - 322.2.2. Satiksmes ministrijai jā sagatavo un jā iesniedz apstiprināšanai Ministru kabinetā normatīvo aktu grozījumi, lai veicinātu sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu lielos apjomos, attīstītu dažādus sertifikācijas pakalpojumus, radot lielai sabiedrības daļai nepieciešamību pēc šiem pakalpojumiem, stimulējot pakalpojuma izmantošanu no komerciālo lietotāju puses, radot labvēlīgu vidi sertifikācijas pakalpojumu izmantošanai, tajā skaitā, ieviešot personu identifikācijas kartes.
323. Tajā pašā dienā, 25.06.2008., LVRTC akcionārs Satiksmes ministrija pieņēma lēmumu atsavināt VAS „Latvijas pasts” sertifikācijas pakalpojumus un nodot tos LVRTC,

²⁷⁴ Satiksmes ministrijas 25.06.2008. vēstule LVRTC Nr.03-04.3/25 „Par VAS „Latvijas Pasts” sniegto sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai.

²⁷⁵ LVRTC valdes 25.06.2008. sēdes protokols Nr.15.

²⁷⁶ LVRTC padomes 25.06.2008. sēdes protokols Nr.3.

²⁷⁷ LVRTC padomes 25.06.2008. lēmums Nr.1 (protokols Nr.3).

atļūdzinot VAS „Latvijas Pasts” sertifikācijas pakalpojumu sistēmas izveidošanā un uzturēšanā ieguldītos līdzekļus.

324. 28.06.2008. sagatavots LVRTC akcionāru sapulces lēmums²⁷⁸, kas uzdeva pārņemt VAS „Latvijas pasts” darbības virzienu – sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu un uzturēšanu.
325. LVRTC akcionārs norādīja²⁷⁹, ka sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanai nepieciešamie līdzekļi jāizmanto no LVRTC peļņas, jo valsts finansējums piešķirts netiks.

Secinājumi

326. Vienīgais sertifikācijas pakalpojumu nodošanas no VAS „Latvijas Pasts” LVRTC mērķis bija nerentabla darbības virziena atsavināšana no 2007.gadā ar Ls 9 263 000 zaudējumiem un 2008.gadā ar 3 520 000 zaudējumiem darbojošās kapitālsabiedrības VAS „Latvijas Pasts” nodošana citai kapitālsabiedrībai - LVRTC, kuras peļņa 2008. gadā sasniedza Ls 16 801 200, 80,5 %-us ieņēmumu gūstot no SIA „LMT” dividendēm.
327. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas nodošana no vienas kapitālsabiedrības citai nenovērš Satiksmes ministrijas ziņojumā Ministru kabinetam²⁸⁰ norādītās problēmas – **[Ierobežotas pieejamības informācija]**.
328. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas nodošana LVRTC, kurai nebija ne sertifikācijas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras, ne klientu apkalpošanas struktūru, radīja LVRTC nepieciešamību to izveidot, attiecīgi sadārdzinot jau nerentablos sertifikācijas pakalpojumus.
329. Informatīvajā ziņojumā Ministru kabinetam²⁸¹ nenorādot:
- 329.1. prognozējamās papildu izmaksas, kas saistītas ar sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziena nodošanu citai juridiskajai personai;
- 329.2. informāciju, ka LVRTC rīcībā nav nepieciešamās infrastruktūras sertifikācijas pakalpojumu nodrošināšanai, kas attiecīgi rada nosacījumus pakalpojumu izmaksu pieaugumam,
- Satiksmes ministrija nenodrošināja pilnīgas informācijas iesniegšanu Ministru kabinetam lēmuma pieņemšanai.
330. Lai gan Satiksmes ministrija kā LVRTC kapitāla daļu turētāja pārstāvis ir tiesīga pieņemt lēmumu par jauna komercdarbības veida uzdošanu kapitālsabiedrībai, tomēr informatīvajā ziņojumā Ministru kabinetam²⁸²:
- 330.1. norādot, ka sertifikācijas pakalpojumu attīstības būtiskākais priekšnoteikums ir valsts iniciatīva, veicot nepieciešamos normatīvo aktu grozījumu e-pakalpojumu vides uzlabošanai un attīstībai, kā arī attīstot valsts un pašvaldību e-pakalpojumus;
- 330.2. vienlaicīgi nesniedzot konkrētus priekšlikumus par veicamajiem pasākumiem un atbildīgajām institūcijām;

²⁷⁸ LVRTC akcionāru sapulces 28.06.2008. lēmums Nr.1 (protokols Nr.2) par VAS „Latvijas pasts” darbības virziena – sertifikācijas pakalpojumu (e-paraksta) sniegšanas un uzturēšanas pārņemšanu.

²⁷⁹ LVRTC padomes 10.07.2008. sēdes protokols Nr.4.

²⁸⁰ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

²⁸¹ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

²⁸² Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

330.3. nolemjot uzdot LVRTC pārņemt sertifikācijas pakalpojumus, kuru ieņēmumi sedz tikai aptuveni [Ierobežotas pieejamības informācija] no izmaksām,

Satiksmes ministrija nesniedza savai kapitālsabiedrībai nepieciešamo atbalstu minēto pakalpojumu attīstībai un rentabilitātes paaugstināšanai, tādējādi būtiski ierobežojot kapitālsabiedrības iespēju pildīt normatīvajos aktos²⁸³ noteikto komersanta funkciju – veikt saimniecisko darbību peļņas gūšanas nolūkā.

4.2. LVRTC darbības sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanā

4.2.1. Sertifikācijas pakalpojumu pārņemšana no VAS „Latvijas Pasts”

Konstatējumi

331. Izpildot LVRTC akcionāra Satiksmes ministrijas lēmumu²⁸⁴, LVRTC 30.06.2008. noslēdza priekšlīgumu²⁸⁵ ar VAS „Latvijas pasts”, paredzot, ka [Ierobežotas pieejamības informācija].
332. LVRTC 17.09.2008. noslēdza līgumu²⁸⁶ ar VAS „Latvijas Pasts” par sertifikācijas pakalpojumu pārņemšanu. Līgums cita starpā paredzēja:
- 332.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 332.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).
333. LVRTC pārņēma sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu no VAS „Latvijas Pasts” ar 31.05.2009.

13.tabula

LVRTC pārņemto sertifikācijas pakalpojumu izmaksas (Ierobežotas pieejamības informācija)

334. (Ierobežotas pieejamības informācija).
335. Minētās izmaksas [Ierobežotas pieejamības informācija] LVRTC grāmatvedības uzskaitē ir atzītas kā uzņēmuma nemateriālā vērtība, piemērojot normatīvajā aktā²⁸⁷ noteikto iegādes izmaksu metodi, un pamatojot ar to, ka nemateriālās vērtības lietderīgās lietošanas laiku nav iespējams noteikt.
336. LVRTC plāno²⁸⁸ katra finanšu pārskata perioda beigās veikt šī biznesa virziena atgūstamās vērtības novērtējumu. Ja tiks identificētas vērtības samazināšanās pazīmes, tās tiks parādītas finanšu pārskatā, no nemateriālās vērtības iegādes izmaksām atskaitot zaudējumu no vērtības samazināšanās.
337. 13.tabulas dati rāda, ka sertifikācijas pakalpojumu izmaksas laika posmā no 31.03.2008. līdz 31.05.2009. bija [Ierobežotas pieejamības informācija].
338. LVRTC sertifikācijas pakalpojumu izmaksas pēc pārņemšanas:
- 338.1. 2009.gada jūnijā bija Ls 88 105;
- 338.2. laika posmā no 01.07.2009. – 31.12.2009. plānotas Ls 568 701, tajā skaitā:

²⁸³ Komerclikuma 1.panta otrā daļa.

²⁸⁴ LVRTC akcionāru sapulces 28.06.2008. lēmums Nr.1 (protokols Nr.2) par VAS „Latvijas pasts” darbības virziena – sertifikācijas pakalpojumu (e-paraksta) sniegšanas un uzturēšanas pārņemšanu.

²⁸⁵ VAS „Latvijas Pasts” 30.06.2008. līgums ar LVRTC „Priekšlīgums Nr.8-13.07.7/364/2008 līgumam par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziena nodošanu”.

²⁸⁶ VAS „Latvijas Pasts” 17.09.2008. līgums ar LVRTC Nr.8-13.07.7/774/2008 par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziena nodošanu.

²⁸⁷ Gada pārskatu likuma 35.panta otrā daļa.

²⁸⁸ LVRTC 01.09.2009. elektroniskā vēstule Valsts kontrolei.

338.2.1. nemateriālās vērtības norakstīšana - Ls 177 600;

338.2.2. sertifikācijas pakalpojumu nodrošināšanas izmaksas – Ls 391 101 jeb vidēji Ls 65 183 mēnesī.

339. LVRTC vadība sniedza mutisku skaidrojumu, ka sertifikācijas pakalpojumu uzturēšanas izmaksu palielinājums (vidēji mēnesī) saistīts ar papildu datubāzu uzturēšanu: pārņemot sertifikācijas pakalpojumus no VAS „Latvijas Pasts” turpmākos divus gadus, līdz beigsies derīguma termiņš VAS „Latvijas Pasts” izsniegtajām viedkartēm, būs nepieciešams uzturēt divas datubāzes.

Secinājumi

340. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšana laika posmā no 01.01.2006. līdz 01.06.2009. radījusi zaudējumus [Ierobežotas pieejamības informācija], kurus saskaņā ar Satiksmes ministrijas lēmumu sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības uzsācējai VAS „Latvijas pasts” kompensēja LVRTC no kapitālsabiedrības rīcībā esošajiem finanšu līdzekļiem.

341. Uzdotot ne tikai pārņemt nerentablu darbības jomu, bet liekot samaksāt arī ar sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu saistītos VAS „Latvijas Pasts” iepriekšējo gadu zaudējumus [Ierobežotas pieejamības informācija], Satiksmes ministrija ir pasliktinājusi LVRTC finansiālo situāciju.

342. Satiksmes ministrijas lēmums nodot sertifikācijas pakalpojumus LVRTC ir palielinājis minēto pakalpojumu radītos zaudējumus aptuveni par Ls 240 000, jo:

342.1. sertifikācijas pakalpojumu nodošana citai institūcijai izraisa nepieciešamību divus gadus (atbilstoši viedkartes derīguma termiņam) uzturēt papildu datubāzi, kas attiecīgi paaugstina minēto pakalpojumu izmaksas;

342.2. rezultātā plānotās sertifikācijas pakalpojumu izmaksas mēnesī LVRTC [Ierobežotas pieejamības informācija] ir aptuveni par Ls 10 000 augstākas nekā tās bija VAS „Latvijas pasts” [Ierobežotas pieejamības informācija].

4.2.2. LVRTC akreditācija par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju

Konstatējumi

343. LVRTC un VAS „Latvijas Pasts” noslēgtais līgums²⁸⁹ paredz, ka LVRTC apņemas ne vēlāk kā līdz 15.12.2008. iegūt uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja statusu.

344. Normatīvais akts nosaka²⁹⁰, ka par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju uzskatāma fiziskā vai juridiskā persona, kas atbilst visām minētajā normatīvajā aktā noteiktajām prasībām un ir akreditēta Datu valsts inspekcijā normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā. LVRTC 2008.gadā uzsāka darbības, lai akreditētos par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju, tajā skaitā:

344.1. organizēja LVRTC datu centra infrastruktūras novērtēšanu;

344.2. organizēja uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja infrastruktūras izveidi;

344.3. veica datu tīkla prasību apzināšanu, definēšanu, saskaņošanu, risinājumu projektēšanu;

344.4. organizēja sertifikācijas autoritātes uzturošās informācijas sistēmas, aparatūras un procedūru atbilstības Latvijas un Eiropas standartiem auditu;

²⁸⁹ VAS „Latvijas Pasts” 17.09.2008. līguma ar LVRTC Nr.8-13.07.7/774/2008 „Par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziena nodošanu” 4.1.1. apakšpunkts.

²⁹⁰ Elektronisko dokumentu likuma 9.pants.

- 344.5. organizēja pārņemamā darbības virziena aktīvu un pasīvu novērtējumu.
345. 24.04.2009. LVRTC saņēma auditoru atzinumu par LVRTC gatavību kļūt par uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju, 30.04.2009. iesniedza dokumentus Datu valsts inspekcijā un saņēma Akreditācijas apliecību 27.05.2009.
346. Uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja akreditācijai un sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziena pārņemšanai LVRTC laika posmā no 23.12.2008. līdz 14.08.2009. izlietoja Ls 379 515.

Secinājumi

347. Ņemot vērā, ka:

- 347.1. LVRTC nebija akreditēts kā uzticams sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs un
- 347.2. LVRTC nebija nepieciešamās infrastruktūras sertifikācijas pakalpojumu sniegšanai, ar minētā darbības virziena pārņemšanu saistītie izdevumi ir palielinājuši sertifikācijas pakalpojumu radītos zaudējumus par Ls 379 515.

4.2.3. Stratēģiskā partnera piesaiste

Konstatējumi

348. LVRTC pieņēma lēmumu²⁹¹ organizēt konkursu stratēģiskā partnera izvēlei „Uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja biznesa attīstībai un e-paraksta karšu izplatībai”, saskaņā ar kuru bija plānots, ka:
- 348.1. LVRTC sniegs pamatpakalpojumus (sertifikātu vairumtirdzniecību un to derīguma pārbaudi, laika zīmoga pakalpojumus);
- 348.2. partneris:
- 348.2.1. būs atbildīgs par pakalpojumu attīstību un vadību;
- 348.2.2. veiks pakalpojumu un risinājumu cenu noteikšanu gala lietotājiem;
- 348.2.3. izstrādās pārdošanas un pakalpojumu izplatības kanālu stratēģijas, nodrošinās to vadību LVRTC noteiktā pakalpojumu nodrošināšanas līmenī;
- 348.2.4. nodrošinās pārdošanas, klientu apkalpošanas, mārketinga funkcijas un citu ar uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja biznesa nodrošināšanu saistītas funkcijas.
349. 03.02.2009. LVRTC valde apstiprināja²⁹² konkursa nolikumu „Stratēģiskā partnera piesaiste uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja biznesa attīstībai un noieta realizācijai”.
350. Konkurssam „Par stratēģiskā partnera piesaisti uzticamo sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju biznesa attīstībai un noieta realizācijai” tika saņemts viens piedāvājums no apvienības SIA „Lattelecom”, SIA „Lattelecom Technology” (vienotais reģistrācijas numurs 40003016728) un SIA „Microsoft Latvia”.
351. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas izmaksas, ņemot vērā LVRTC plānotos 2009.gada izdevumus, sasniedz aptuveni Ls 950 000 gadā. Konkursa pretendenta piedāvājums paredz, ka **[Ierobežotas pieejamības informācija]** (14.tabula).

²⁹¹ LVRTC 03.02.2009. valdes sēdes protokols Nr. 3.

²⁹² LVRTC valdes 03.02.2009. sēdes protokols Nr. 3.

Konkursa „Par stratēģiskā partnera piesaisti uzticamo sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju biznesa attīstībai un noieta realizācijai” pretendentu piedāvājums (**Ierobežotas pieejamības informācija**)

352. Ņemot vērā, ka pieteicās tikai viens pretendents, kura piedāvājums nebija LVRTC finansiāli izdevīgs, LVRTC nolēma apturēt stratēģiskā partnera piesaistes procesu.
353. LVRTC valde sagatavoja ziņojumu akcionāru sapulcei²⁹³, kurā izvirzīja četrus sertifikācijas pakalpojumu turpmākās attīstības scenārijus un lūdza LVRTC akcionāru sapulci pieņemt lēmumu par atbalstu vienam no variantiem:
- 353.1. slēgt līgumu ar iepriekšējā konkursa pretendentiem apvienību SIA „Lattelecom”, SIA „Lattelecom Technology”, SIA „Microsoft Latvia” kā stratēģisko partneri sertifikācijas pakalpojumu biznesa attīstībai;
- 353.2. izsludināt jaunu konkursu par stratēģiskā partnera piesaisti pakalpojumu biznesa attīstībai, nosakot zemākas prasības pretendentiem;
- 353.3. attīstīt visas sertifikācijas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās funkcijas LVRTC iekšienē, nepiesaistot partneri;
- 353.4. izbeigt sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu, norakstot zaudējumus vai pārdot darbības virzienu citai institūcijai / komercsabiedrībai;
354. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanas gadījumā LVRTC būtu jālauž vairāki noslēgtie līgumi un jāmaksā līgumsodi piegādātājiem, tādējādi vēl palielinot pārņemšanas rezultātā radītos zaudējumus.
355. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas pārdošanas gadījumā LVRTC, noslēdzot izdevīgu līgumu, atgūtu darījumā ar VAS „Latvijas Pasts” ieguldītos līdzekļus, taču būtu jāveic vēl viens pakalpojuma nodošanas process, kura realizācijā atkārtoti būtu jāiegulda līdzekļi, laiks un cilvēkresursi.
356. Revidējamajā laika posmā LVRTC akcionāru sapulce par pieņemto lēmumu par sertifikācijas pakalpojumu pakalpojuma attīstības virzienu nebija informējusi LVRTC.
357. LVRTC 29.05.2009. noslēdza līgumu²⁹⁴ ar VAS „Latvijas Pasts” par sertifikācijas pakalpojumu klientu apkalpošanu. Līgums paredzēja:
- 357.1. sertifikācijas pakalpojumu klientu apkalpošanu VAS „Latvijas Pasts” filiālēs;
- 357.2. maksu par pakalpojumiem [**Ierobežotas pieejamības informācija**] mēnesī pie nosacījuma, ka kopējais iesniegumu un pieteikumu skaits mēnesī nepārsniedz 1 500 gab.;
- 357.3. noteiktā maksa ir spēkā līdz 31.12.2009. Par maksu no 01.01.2010. puses vienosies līdz 01.12.2009.

Secinājumi

358. LVRTC izsludinātais konkurss par stratēģiskā partnera piesaisti sertifikācijas pakalpojumu biznesa attīstībai papildus apstiprina, ka LVRTC rīcībā nav nepieciešamo specifisko resursu sertifikācijas pakalpojumu attīstīšanai, radot LVRTC nepieciešamību

²⁹³ LVRTC 27.04.2009. ziņojums „Par sertifikācijas pakalpojumu darbības virziena pārņemšanu”.

²⁹⁴ LVRTC 29.05.2009. pakalpojumu līgums ar VAS „Latvijas Pasts” Nr.104/2009 par VAS „Latvijas valsts radio un televīzijas centrs” sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu.

piesaistīt privātu komersantu, kurš piedāvās sadarbību tikai ar peļņas gūšanas nosacījumu, kas vēl palielinās nerentablu sertifikācijas pakalpojumu izmaksas.

359. Ņemot vērā, ka LVRTC nav klientu apkalpošanai nepieciešamās struktūras, LVRTC bija spiests noslēgt līgumu ar VAS „Latvijas Pasts” par sertifikācijas pakalpojumu klientu apkalpošanu, tādējādi VAS „Latvijas Pasts” turpina daļu pakalpojumu sniegšanu, saņemot par to samaksu no LVRTC [[Ierobežotas pieejamības informācija](#)].
360. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības stratēģiskā partnera pretendenta iesniegtais finanšu piedāvājums norāda uz risku, ka LVRTC ieņēmumi no sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas nesegs pakalpojumu pašizmaksu vismaz līdz 2015.gadam.

4.3. Sertifikācijas pakalpojumu sniegšana

4.3.1. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības dinamika

Konstatējumi

361. Sertifikācijas pakalpojumus laika posmā no 01.10.2006. līdz 31.05.2009. sniedza VAS „Latvijas Pasts”, izveidojot un attīstot vienotu sertifikācijas pakalpojumu infrastruktūru, savukārt no 01.06.2009. sertifikācijas pakalpojumus sniedz LVRTC. Galvenie sertifikācijas pamatpakalpojumi ir:

361.1. autentifikācijas un e-paraksta pakalpojums, kuru sertifikāti izvietoti viedkartē;

361.2. laika zīmoga pakalpojums, kas norāda e-paraksta lietošanas laiku.

15.tabula

Droša e-paraksta viedkaršu iegādes un sniegto pakalpojumu dati

Rādītājs	2006.g. IV cet. (t.sk. LP/ŪMEPLS līguma ietvaros)	2007.g. (t.sk. LP/ŪMEPLS līguma ietvaros)	2008.g. (t.sk. LP/ŪMEPLS līguma ietvaros)	2009.g. 5 mēn. (t.sk. LP/ŪMEPLS līguma ietvaros)	2009.g. jūnijs (t.sk. LP/ŪMEPLS līguma ietvaros)	Kopā (t.sk. LP/ŪMEPLS līguma ietvaros)
Apstiprināti pieprasījumi	518 (47)	14 511 (13 676)	13 339 (12 083)	401 (57)	234 (-)	29 003 (25 863)
Aktīvas viedkartes	348 (38)	11 673 (10 947)	13 625 (12 395)	576 (258)	210 (18)	26 432 (23 656)
Iznīcinātas (nav izņemtas 90 dienu laikā)	139 (9)	1233 (1117)	1223 (960)	429 (154)	5 (-)	3029 (2240)
Izgatavotas viedkartes kopā	487 (47)	12 906 (12 064)	15 770 (14 252)	1062 (412)	215 (18)	30 440 (26 793)
Izmantots e- paraksts	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Izmantots laika zīmogs	49	7569	81 289	109 987	32 825	231 719

362. Nepilnu trīs gadu laikā izsniegto viedkaršu ar autentifikācijas un droša e-paraksta sertifikātiem skaits kopā ir 26 432. Ņemot vērā viedkaršu izsniegšanas dinamiku, var prognozēt, ka uz 2009.gada beigām:

362.1. derīguma termiņš būs beidzies 12 021 viedkartēm - visām, kas izdotas 2006. un 2007.gadā;

362.2. ņemot vērā 2009.gada 1.pusgada viedkaršu izsniegšanas dinamiku, 2009.gadā kopā būs izsniegtas aptuveni 1500 jaunas viedkartes;

- 362.3. aktīvo viedkaršu skaits kopā būs aptuveni 15 125²⁹⁵, tajā skaitā:
- 362.3.1. vismaz 12 671 viedkartes būs izsniegtas VAS „Latvijas Pasts” un ĪUMEPLS līguma ietvaros, par kurām veikta samaksa no valsts budžeta līdzekļiem;
 - 362.3.2. individuāliem klientiem izsniegto aktīvo viedkaršu skaits būs aptuveni 2 454;
- 362.4. aktīvo viedkaršu kopējā skaita īpatsvars sasniegs aptuveni 3,78%, bet individuāliem klientiem izsniegto aktīvo viedkaršu skaita īpatsvars sasniegs aptuveni 0,6% no iniciatīvas grupas, kas analizēja e-paraksta ieviešanas iespējas Latvijas Republikā, aplēstā maksimālā iespējamā e-paraksta lietotāju skaita Latvijas Republikā (400 tūkst. cilvēku)²⁹⁶.
363. Laika periodā līdz 01.09.2009. esošajiem klientiem pēc viedkaršu derīguma termiņa beigām no jauna izsniegtas 7 519 viedkartes, kas ir gandrīz 50% no aktīvo viedkaršu skaita²⁹⁷.
364. LVRTC:
- 364.1. apkopotie dati par laika zīmoga izmantošanas biežumu liecina, ka 2009.gada pirmajā pusgadā laika zīmogs izmantots vidēji 3,5 reizes biežāk nekā 2008.gadā, bet visā laika posmā no 01.10.2006. līdz 30.06.2009. ar vienu viedkarti laika zīmogs izmantots vidēji 5,5 reizes;
 - 364.2. neapkopo datus par viedkaršu izmantošanu droša e-paraksta radīšanai, līdz ar to revīzijā nebija iespējams izvērtēt viedkaršu izmantošanas intensitāti;
 - 364.3. neapkopo datus par pārējiem sniegtajiem sertifikācijas pakalpojumiem (SSL sertifikātiem, domēna kontroliera sertifikātiem, kodu parakstītāja sertifikātiem, masveida parakstīšanas risinājumiem), uzskatot, ka pārējo sertifikācijas pakalpojumu apjoms ir nebūtisks.
365. Satiksmes ministrija informēja²⁹⁸, ka tā ir piedalījies ĪUMEPLS organizētajās darba grupās par e-paraksta pakalpojuma attīstību un ierosinājusi tādas sertifikācijas pakalpojumu attīstības virzienus, kā:
- 365.1. elektroniskās deklarētās adreses izveidošanu;
 - 365.2. e-paraksta integrēšanu Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā;
 - 365.3. autentifikācijas un e-paraksta sertifikātu iekļaušana valsts informācijas sistēmās;
 - 365.4. piedalās darba grupā par identifikācijas karšu ieviešanu Latvijas Republikā, ierosinot identifikācijas kartē ievietot e-paraksta aplikāciju, kas varētu paplašināt e-paraksta lietotāju loku.
366. Satiksmes ministrija uzskata²⁹⁹, ka e-paraksta pakalpojuma attīstība līdz šim bijusi ĪUMEPLS kompetencē un saskaņā ar tiesību aktu³⁰⁰ ar 01.06.2009. ĪUMEPLS funkcijas pārņēma Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, līdz ar to e-paraksta

²⁹⁵ 13 625+1500=15125 (2008.gadā izsniegtās viedkartes + 2009.gadā izsniegtās viedkartes).

²⁹⁶ MK 19.04.2005 sēdes protokola Nr.21, 29.§. - ĪUMEPLS iesniegtais ziņojums.

²⁹⁷ LVRTC 14.09.2009. elektroniskā vēstule Valsts kontrolei.

²⁹⁸ Satiksmes ministrijas 20.07.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr. 10-06/276.

²⁹⁹ Satiksmes ministrijas 20.07.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr.10-06/276.

³⁰⁰ MK 01.04.2009. rīkojuma Nr.220 „Par Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāta reorganizāciju” 2.punkts.

pakalpojuma attīstības un e-paraksta pakalpojuma lietotāju skaita palielināšanas pasākumi ir Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas kompetencē.

367. Normatīvais akts³⁰¹ nosaka, ka Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai attiecībā uz elektronisko pakalpojumu attīstību ir šādas funkcijas:

367.1. izstrādāt politiku un koordinēt tās īstenošanu elektroniskās pārvaldes, informācijas sabiedrības un informācijas tehnoloģiju jomā;

367.2. veicināt un koordinēt valsts un pašvaldību elektronisko pakalpojumu attīstību.

368. Elektroniskās pārvaldes attīstības 2005. – 2009.gadam politikas plānošanas dokumentā³⁰² kā viens no rīcības virzieniem paredzēts - izveidot elektroniskās pārvaldes bāzes infrastruktūru, tajā skaitā ievieš e-parakstu. Minētajā dokumentā nav noteikts uzdevums nodrošināt e-paraksta attīstību pēc tā ieviešanas.

369. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija:

369.1. neplāno veikt tiešus sertifikācijas pakalpojumu attīstības veicināšanas pasākumus;

369.2. uzskata, ka par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas tehnoloģisko, funkcionālo un finansiālo risinājumu izvēli un lietotāju skaita apjomu ir atbildīga persona, kura ir uzņēmusies sniegt sertifikācijas pakalpojumus;

369.3. uzskata, ka valsts līdz ar normatīvā akta³⁰³ spēkā stāšanos ir nodrošinājusi galveno ar sertifikācijas pakalpojumu izmantošanu saistīto pamatpakalpojumu – elektronisko dokumentu apriti, kas ļauj arī jebkurai privātpersonai ar elektroniski parakstītu dokumentu palīdzību pieprasīt un saņemt valsts un pašvaldību pakalpojumus;

369.4. uzskata, ka elektroniskā pakalpojuma definīcija³⁰⁴ neuzliek ierobežojumus uz pakalpojuma sniegšanā izmantotajiem rīkiem un elektroniskajam pakalpojumam kvalificējas gan pakalpojumi, kurus sniedz, izmantojot elektronisko pastu un elektronisko dokumentu, gan arī tie, kurus sniedz, izmantojot interaktīvās tiešsaistes formas. ĪUMEPLS ir izveidojis vienotu valsts un pašvaldību elektronisko pakalpojumu portālu³⁰⁵, kurā iedzīvotājiem pieejami 27 specializētie interaktīvie tiešsaistes elektroniskie pakalpojumi;

369.5. ir secinājusi, ka interaktīvos tiešsaistes pakalpojumus, kuru saņemšanai nepieciešams e-paraksts, izmanto salīdzinoši neliels lietotāju skaits, jo lietotājiem nav motivācijas iegādāties droša e-paraksta radīšanas līdzekļus;

369.6. uzskata, ka sertifikācijas pakalpojumi ir patstāvīga darbības joma, līdz ar to sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu nav nepieciešams organizatoriski tuvināt elektronisko pakalpojumu attīstības plānošanai³⁰⁶.

Secinājumi

370. Nelielais sertifikācijas pamatpakalpojumu e-parakstu nodrošinošo viedkaršu īpašnieku skaits (prognoze uz 2009.gada beigām – 15 125), kas trīs gadu laikā nav sasniedzis 4% no

³⁰¹ MK 16.10.2007. noteikumu Nr. 698 „Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas” 4.2.6., 4.3.¹ apakšpunkts.

³⁰² Ar MK 29.09.2005. rīkojumu Nr. 623 apstiprinātās „Elektroniskās pārvaldes attīstības programmas 2005. – 2009.gadam” 7.3.apakšpunkts.

³⁰³ Elektronisko dokumentu likuma 3.nodaļa.

³⁰⁴ MK 28.06.2005. noteikumi Nr. 473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām”.

³⁰⁵ www.latvija.lv

³⁰⁶ Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas 11.08.2009. vēstule Valsts kontrolei Nr. 1-05e/9999/5523.

ĪUMEPLS ziņojumā prognozētā³⁰⁷ e-paraksta lietotāju skaita (400 000), kā arī apstākļi, ka 88,6% viedkartes izgatavotas pēc ĪUMEPLS pasūtījuma valsts pārvaldes iestāžu darbiniekiem, liecina par iedzīvotāju un uzņēmumu intereses trūkumu e-paraksta pakalpojumu izmantošanā, un e-paraksta pakalpojumu attīstība ir nepietiekama.

371. Papildus valdības akceptētā e-paraksta standarta pakalpojuma ieviešanai, VAS „Latvijas Pasts” situācijā, kad papildu pakalpojumiem nebija klientu pieprasījuma, papildināja pakalpojumu sortimentu – izstrādāja SSL sertifikātu, domēna kontroliera sertifikātu, parakstīšanas robotu u.c., tādējādi palielinot potenciālo zaudējumu apmēru no sertifikācijas pakalpojumu sniegšanā veiktā ieguldījuma.
372. Lai gan sertifikācijas pakalpojumu aktīvas izmantošanas un elektroniskās vides attīstības būtiskākais priekšnoteikums ir valsts iniciatīva un atbalsts³⁰⁸, par sakaru un elektronisko pakalpojumu attīstību atbildīgo valsts pārvaldes iestāžu – Satiksmes ministrijas un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas – atbildības sadalījums, kas izraisa norobežošanos no atbildības par valsts pārvaldes iestāžu ierosinātā sertifikācijas pakalpojuma – e-paraksta – sniegšanas attīstību, rada risku, ka ieguldītie līdzekļi nākotnē neatmaksāsies, un LVRTC zaudējumi no šī darbības virziena pieaugs.

4.3.2. Droša e-paraksta viedkaršu izsniegšana valsts pārvaldes iestāžu darbiniekiem

Konstatējumi

373. Tiesību akts³⁰⁹ noteica, ka ĪUMEPLS Latvijas Republikas vārdā nodrošina ne mazāk kā 50 000 e-paraksta nesēja (viedkaršu) iepirkumu valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem, kā rezultātā ĪUMEPLS noslēdza līgumu ar VAS „Latvijas Pasts”³¹⁰, kas paredzēja:
- 373.1. VAS „Latvijas Pasts” apņemas piegādāt 35 120 droša e-paraksta radīšanas līdzekļus (viedkartes) valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem;
- 373.2. ĪUMEPLS veic avansa maksājumu Ls 983 820 apmērā par līgumā noteikto piegādes apjomu;
- 373.3. VAS „Latvijas Pasts” veic viedkaršu ar drošu e-parakstu piegādi, ja pieteikums iesniegts līdz 15.06.2008.
374. ĪUMEPLS laika posmā no 27.12.2006. līdz 19.12.2007. veica avansa maksājumus kopējā summā Ls 983 820 par visu līgumā noteikto 35 120 droša e-paraksta viedkaršu izgatavošanu un attiecīgo sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu.
375. Laika posmā no 01.10.2006. līdz 01.07.2009. apstiprināti pieprasījumi par 25 863 droša e-paraksta viedkaršu izgatavošanu³¹¹.

³⁰⁷ MK 19.04.2005 sēdes protokols Nr.21, 29.§. - ĪUMEPLS iesniegtais ziņojums.

³⁰⁸ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

³⁰⁹ MK 14.06.2005. sēdes protokola Nr. 35, 30.§.

³¹⁰ ĪUMEPLS 15.12.2006. līgums ar VAS „Latvijas Pasts” Nr.1-12/2006 ar grozījumiem.

³¹¹ LVRTC dati par situāciju uz 01.07.2009.

VAS „Latvijas Pasts” un ĪUMEPLS 15.12.2006. līguma izpildes rezultāti

Rādītājs	Viedkaršu skaits	Summa, Ls
Līgumā paredzēts	35 120	983 820
Apstiprināti pieprasījumi līdz 01.07.2009.	25 863	724 503
Izgatavotas līdz 01.07.2009.	26 548	743 692
Izsniegtas līdz 01.07.2009.	24 308	680 943
Iznīcinātas līdz 01.07.2009.	2240	62 749
Neizpildītās līgumsaistības	9257	259 317

376. Sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs pasūtītās un izgatavotās viedkartes iznīcina, ja klients tās neizņem 90 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas par viedkartes izgatavošanu³¹².
377. Laika posmā līdz 01.07.2009. valsts un pašvaldību darbinieki noteiktajā termiņā nav izņēmuši kopā 2240 viedkartes, kuru apmaksai novirzīti valsts budžeta līdzekļi Ls 62 749 apmērā, un minētās viedkartes ir iznīcinātas.
378. Laika posmā līdz 01.07.2009. VAS „Latvijas Pasts” un ĪUMEPLS līguma ietvaros apstiprināti pieprasījumi 25 863 viedkaršu izgatavošanai, bet 9 257 viedkaršu izgatavošana Ls 259 317 vērtībā vēl nav pasūtīta.
379. Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvajā ziņojumā³¹³ Ministru kabinetam ir norādīts, ka:
- 379.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);
- 379.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).
380. ĪUMEPLS 10.03.2009. informatīvajā ziņojumā³¹⁴ Ministru kabinetam ir norādīts, ka:
- 380.1. visām valsts un pašvaldību iestādēm ir tikusi nodrošināta iespēja saņemt e-paraksta viedkartes;
- 380.2. e-paraksta viedkartes derīguma termiņš ir divi gadi, kas ir beidzies vai tuvojas beigām;
- 380.3. jaunas e-paraksta viedkartes saņemšana ir maksas pakalpojums, un valsts un pašvaldību iestādēm tam nepieciešamie līdzekļi jāparedz no saviem budžeta līdzekļiem, izvērtējot, kuriem iestādes darbiniekiem e-paraksta viedkartes saņemšana būtu nepieciešama.
381. Revīzijā noskaidrots, ka:
- 381.1. pārņemot sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu no VAS „Latvijas Pasts” 31.05.2009., LVRTC grāmatvedības uzskaitē kreditoru saistībās nav uzrādītas saistības pret ĪUMEPLS par neizpildīto līguma daļu - 9257 viedkaršu izgatavošanu Ls 259 317 vērtībā;

³¹² VAS „Latvijas Pasts” 13.10.2008. Sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja E-ME Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas noteikumi.

³¹³ Satiksmes ministrijas 26.05.2008. informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” turpmāko rīcību saistībā ar sertifikācijas pakalpojumu nodošanu citai institūcijai”.

³¹⁴ ĪUMEPLS 10.03.2009. informatīvais ziņojums „Par valsts un pašvaldību iestāžu (to skaitā arī iestāžu struktūrvienību) gatavību ar 01.01.2010. pāriet uz dokumentu apriti starp iestādēm, izmantojot elektroniski parakstītus dokumentus”.

381.2. sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas saistību pārņēmējs LVRTC nav noslēdzis līgumu ar ĪUMEPLS funkciju pārņēmēju Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju³¹⁵ par minētā līguma saistību pilnīgu izpildi.

Secinājumi

382. Pasūtot izgatavot un apmaksājot no valsts budžeta līdzekļiem 2240 droša e-paraksta nesējus – viedkartes valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem, kuras noteiktajā termiņā nav izņemtas, bet iznīcinātas, laika posmā no 01.10.2006. līdz 01.07.2009. radīti zaudējumi Ls 62 749 apmērā.
383. Neveicot detalizētu no VAS „Latvijas Pasts” pārņemamo saistību inventarizāciju un neuzrādot kreditoru saistības par valsts budžeta apmaksāto viedkaršu izgatavošanu Ls 259 317 apmērā, LVRTC nav nodrošinājis precīzu saistību pret valsts budžetu uzrādīšanu.

Ieteikums

384. LVRTC noslēgt līgumu ar ĪUMEPLS funkciju pārņēmēju Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju līgumsaistību par valsts budžeta apmaksāto 35 120 viedkaršu izgatavošanu pilnīgai izpildei.

4.4. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības prognozes

4.4.1. Sertifikācijas pamatpakalpojumu attīstības risinājumi

Konstatējumi

385. LVRTC sertifikācijas pamatpakalpojumu – autentifikācijas un e-paraksta, kā arī laika zīmoga izmantošanas attīstības iespējas saista ar pozitīviem valdības lēmumiem par:
- 385.1. droša e-paraksta un laika zīmoga izmantošanu valsts pārvaldes iestāžu dokumentu apritē;
- 385.2. vienota autentifikācijas sertifikāta izmantošanu valsts informācijas sistēmās;
- 385.3. autentifikācijas, e-paraksta sertifikātu un laika zīmoga iekļaušanu elektroniskajās identifikācijas kartēs, tādā veidā padarot to izmantošanu pieejamu iespējami plašai sabiedrībai, kas savukārt varētu veicināt e-pakalpojumu attīstību;
386. Saskaņā ar tiesību aktu³¹⁶ ĪUMEPLS ik gadu iesniedz Ministru kabinetā ziņojumu par koncepcijas par droša elektroniskā paraksta nesēja izvēli un droša elektroniskā paraksta ieviešanu Latvijas Republikā īstenošanas gaitu. 2008.gadā sagatavotajā ziņojumā ĪUMEPLS norādīja, ka:
- 386.1. iespēja izmantot e-parakstu atsevišķiem dokumentiem nodrošināta 10 iestādēs;
- 386.2. identificēta problēma – iestāžu darbinieku mazā aktivitāte viedkaršu saņemšanā un izmantošanā.
387. Ministru kabinets³¹⁷ uzdeva ĪUMEPLS sagatavot ziņojumu par droša e-paraksta pilnīgas ieviešanas iespējām valsts pārvaldē. ĪUMEPLS sagatavotajā ziņojumā³¹⁸ par droša e-paraksta pilnīgas ieviešanas iespējām valsts pārvaldē norādīts:

³¹⁵ MK01.04.2009. rīkojuma Nr.220 „Par Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāta reorganizāciju” 2.punkts.

³¹⁶ MK 07.11.2005. rīkojuma Nr. 714 „Par droša elektroniskā paraksta nesēja izvēli un droša elektroniskā paraksta ieviešanu Latvijas Republikā” 5.punkts.

³¹⁷ MK 14.07.2008. sēdes protokola Nr.49, 44.§ 1., 4.punkts.

³¹⁸ MK 16.12.2008. sēdes protokols Nr.93, 56.§. - ĪUMEPLS informatīvais ziņojums „Par droša elektroniskā paraksta pilnīgas ieviešanas iespējām valsts pārvaldē”.

- 387.1. Latvijā 2006.gadā izveidotā drošā e-paraksta infrastruktūra ir viens no izšķirošajiem faktoriem elektronisko pakalpojumu attīstīšanā;
- 387.2. iedzīvotājiem e-paraksta pakalpojums pieejams par maksu, kas kavē tā plašu izmantošanu. Problēma risināma, iekļaujot droša e-paraksta radīšanas un autentifikācijas rīkus identifikācijas kartē;
- 387.3. ņemot vērā to, ka elektronisko dokumentu primārā pielietojuma sfēra šobrīd ir saziņa valsts pārvaldes ietvaros, iestādēm būtu jāuzņemas iniciatīva to ieviešanā, tāpēc nepieciešams nekavējoši nodrošināt iestāžu saraksti elektronisku dokumentu formā;
- 387.4. vienota valsts atzīta autentifikācijas līdzekļa trūkums rada papildu slogu uz budžetu, ņemot vērā, ka institūcijas rada individuālus autentifikācijas līdzekļus savu informācijas sistēmu vajadzībām, tāpēc būtu jāveido vienots valsts atzīts autentifikācijas mehānisms izmantošanai valsts pārvaldes iestāžu informācijas sistēmās. Risinājuma ieviešana uzsākama pakāpeniski, sākotnēji to ieviešot jaunveidojamā informācijas sistēmās.
388. Ministru kabinets 16.12.2008. uzdeva³¹⁹ ĪUMEPLS:
- 388.1. kopīgi ar Satiksmes ministriju un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā informatīvu ziņojumu par valsts un pašvaldību iestāžu gatavību pārejai ar 01.01.2010. uz dokumentu apriti starp iestādēm, izmantojot elektroniski parakstītus dokumentus;
- 388.2. izstrādāt un iesniegt Ministru kabinetā priekšlikumus vienota autentifikācijas mehānisma ieviešanai jaunveidojamajās valsts informācijas sistēmās.
389. ĪUMEPLS 10.03.2009. ir sagatavojis³²⁰ informatīvu ziņojumu par valsts un pašvaldību iestāžu gatavību pārejai ar 01.01.2010. uz dokumentu apriti starp iestādēm, izmantojot elektroniski parakstītus dokumentus. Ziņojumā norādīts:
- 389.1. lai elektronisko dokumentu aprite būtu iespējama, iestādei jābūt nodrošinātai ar nepieciešamo infrastruktūru – droša e-paraksta radīšanas līdzekļiem paraksttiesīgajām personām, datorā iestatītu/instalētu programmu eParakstītājs, e-paraksta viedkaršu lasītāju un interneta pieslēgumu;
- 389.2. lai pilnībā pārietu uz elektronisko dokumentu apriti starp valsts pārvaldes iestādēm no 2010.gada 1.janvāra, nepieciešams veikt vairākus uzdevumus:
- 389.2.1. paātrināt dokumentu elektroniskās parakstīšanas procedūru (LVRTC nepieciešams veikt uzlabojumus dokumentu elektroniskās parakstīšanas procedūras paātrināšanai);
- 389.2.2. katrai valsts pārvaldes iestādei izvērtēt tās dokumentu grupas, kuru izstrāde un aprite elektroniska dokumenta formā nav pieļaujama, ņemot vērā iestādes darbības specifikai raksturīgos dokumentus;
- 389.2.3. uzlabot normatīvo regulējumu elektronisko dokumentu arhivēšanas jomā;
- 389.2.4. izveidot vienotu lietvedības sistēmu valsts pārvaldē, attīstot dokumentu aprites un uzdevumu kontroles sistēmu DAUKS. Valsts kancelejai ir dots uzdevums³²¹ apzināt un iestrādāt tiesību akta projektā nepieciešamās normas attiecībā uz dokumentu elektronisko apriti, izmantojot DAUKS.

³¹⁹ MK 16.12.2008. sēdes protokola Nr.93, 56.§ 2., 4.punkts, 6.3.apakšpunkts.

³²⁰ ĪUMEPLS 10.03.2009. informatīvais ziņojums „Par valsts un pašvaldību iestāžu (to skaitā arī iestāžu struktūrvienību) gatavību ar 01.01.2010. pāriet uz dokumentu apriti starp iestādēm, izmantojot elektroniski parakstītus dokumentus”.

³²¹ Valsts sekretāru 22.01.2009. sanāksmes protokola Nr.3 41.§ 2.2.apakšpunkts.

- 389.3. no 01.01.2010. elektronisko dokumentu apriti starp iestādēm ir gatavas uzsākt valsts pārvaldes iestādes un pašvaldību domes (padomes), bet ne pašvaldību iestādes.
390. Ministru kabinets 30.06.2009. izskatīja³²² RAPLM iesniegto ziņojumu par vienota autentifikācijas mehānisma ieviešanu jaunveidojamajās valsts informācijas sistēmās, lai nodrošinātu droša e-paraksta lietošanu iestādēs. Minētajā dokumentā norādīts, ka:
- 390.1. droša e-paraksta viedkartes kā vienota autentifikācijas mehānisma ieviešanai nepieciešams izstrādāt autentifikācijas moduli, kas prasa papildus finanšu līdzekļus;
- 390.2. šobrīd spēkā esošie tiesību akti nenosaka autentificēšanās prasības valsts informācijas sistēmām, tāpēc būtu nepieciešams arī izstrādāt nepieciešamos tiesību aktus, kas noteiktu vienotu autentifikācijas mehānismu valsts informācijas sistēmās;
- 390.3. koncepcijas projektā „Elektronisko identifikācijas karšu koncepcija” paredzēts ieviest Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajām prasībām atbilstošas elektroniskās identifikācijas kartes, kurās tiks ietverts arī drošs e-parakstu un kuru izsniegšanu plānots uzsākt 2010.gada otrajā pusē;
- 390.4. ievērojot minēto, droša e-paraksta kā vienota autentifikācijas līdzekļa noteikšana jaunveidojamajās valsts informācijas sistēmās šobrīd būtu nelietderīga un pāragra, tāpēc Ministru kabineta dotais uzdevums ir zaudējis aktualitāti.
391. Ministru kabinets pieņēma zināšanai³²³ RAPLM iesniegto informāciju un pagarināja dotā uzdevuma izpildi līdz 01.10.2009.
392. RAPLM 2009.gadā ir iesniedzis Ministru kabinetā³²⁴ darba grupas³²⁵ izstrādātās elektronisko identifikācijas karšu koncepcijas divus variantus. Koncepcijas otrais variants iesniegts Ministru kabinetā 17.09.2009. Koncepcijā:
- 392.1. norādīts, ka identifikācijas karšu ieviešanas jautājums Latvijā tiek risināts kopš 1999.gada, vairāk kārt Ministru kabinetā lemjot par identifikācijas karšu koncepciju vai tās grozījumiem. Pamatojoties uz 15.08.2006. Ministru kabinetā nolemto³²⁶, Iekšlietu ministrija 2007.gadā izveidoja darba grupu, lai izvērtētu iespēju identifikācijas kartes izmantot e-paraksta radīšanas līdzekļu nesēja funkcionalitātes nodrošināšanai. Darba grupa vienojās par šādu identifikācijas karšu funkcionalitāti:
- 392.1.1. personu apliecinošs un ceļošanas dokuments Eiropas Savienības teritorijā;
- 392.1.2. personas elektroniskās identifikācijas un autentifikācijas līdzeklis e-pakalpojumu saņemšanai;
- 392.1.3. e-paraksta radīšanas līdzekļu nesējs;
- 392.2. sniegti četri iespējamie elektroniskās identifikācijas kartes ieviešanas risinājumu varianti, ierosinot atbalstīt variantu, kurā projekts tiek īstenots sadarbībā ar izvēlētu privāto partneri, paredzot, ka:

³²² MK 30.06.2009. sēdes protokola Nr.45, 77.§. - RAPLM informatīvais ziņojums „Par Ministru kabineta 16.12.2008. protokollēmuma Nr.93 56. § „Par droša elektroniskā paraksta pilnīgas ieviešanas iespējām valsts pārvaldē” 6.3.apakšpunkta izpildi”.

³²³ MK 30.06.2009. sēdes protokola Nr.45, 77.§.

³²⁴ Elektronisko identifikācijas karšu koncepcija.

³²⁵ Ar ĪUMEPLS 13.03.2008. rīkojumu Nr. 1-15/3 „Par darba grupas izveidi universālo identifikācijas karšu koncepcijas izstrādei” izveidotā darba grupa, kurā iekļauti pārstāvji no ĪUMEPLS, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Valsts kancelejas, Iekšlietu ministrijas (tajā skaitā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes un Drošības policijas), Tieslietu ministrijas, Ārlietu ministrijas, Aizsardzības ministrijas, Finanšu ministrijas, Vides ministrijas, Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta, Ekonomikas ministrijas, Bērnu un ģimenes lietu ministrijas, Veselības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Labklājības ministrijas, Zemkopības ministrijas, Kultūras ministrijas un Satiksmes ministrijas.

³²⁶ MK 15.08.2006. sēde protokola Nr.42, 33. §, MK 31.10.2006. sēdes protokola Nr.56, 75.§.

- 392.2.1. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde veic elektronisko identifikācijas karšu izsniegšanu;
- 392.2.2. privātais partneris veic uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja funkcijas.
- 392.3. norādīts, ka piemērojot šo sadarbības modeli, iespējams maksimāli samazināt projekta finansiālos un tehnoloģiskos riskus, novirzot tos no valsts atbildības uz privātā partnera atbildību, vienlaicīgi paturot drošības jautājumu kontroli.
393. Revīzijas laikā RAPLM 2009.gada septembrī izstrādātais elektronisko identifikācijas karšu koncepcijas projekts Ministru kabinetā vēl nebija izskatīts un lēmums par tā virzību nebija pieņemts.

Secinājumi

394. Lai gan ĪUMEPLS informatīvajā ziņojumā³²⁷ ir informējis Ministru kabinetu, ka valsts pārvaldes iestādes un pašvaldību domes (padomes) ir gatavas no 01.01.2010. uzsākt elektronisko dokumentu apriti starp iestādēm, ziņojumā norādītie izpildāmie uzdevumi (uzlabot normatīvo regulējumu elektronisko dokumentu arhivēšanas jomā, izveidot vienotu lietvedības sistēmu valsts pārvaldē) rada risku elektronisko dokumentu aprites pilnīgai ieviešanai (nodrošinot, ka visas iestādes savstarpēji apmainās tikai ar elektroniskiem dokumentiem, kuri ir parakstīti ar drošu e-parakstu) un e-paraksta pakalpojumu attīstībai starp iestādēm.
395. Droša e-paraksta kā vienota autentifikācijas līdzekļa noteikšanas jaunveidojamās valsts informācijas sistēmās atlikšana līdz droša e-paraksta sertifikāta iestrādāšanai identifikācijas kartēs, ņemot vērā, ka jautājums par identifikācijas karšu izsniegšanu Latvijas Republikā tiek risināts jau kopš 1999.gada, rada droša e-paraksta kā vienota autentifikācijas līdzekļa izmantošanas novilcināšanas risku un LVRTC zaudējumu pieaugumu no droša e-paraksta darbības virziena.

Ieteikums

396. Satiksmes ministrijai kā valsts kapitālsabiedrības LVRTC valsts kapitāla daļu turētājam sagatavot priekšlikumu Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai par veicamajiem pasākumiem sertifikācijas pakalpojumu attīstības veicināšanai, lai nodrošinātu iespējami efektīvu projektā ieguldīto valsts kapitālsabiedrību finanšu līdzekļu atdevi.

4.4.2. Sertifikācijas pakalpojumu attīstības finanšu prognozes

Konstatējumi

397. Saskaņā ar LVRTC 18.05.2009. noslēgto līgumu³²⁸ SIA „Ernst&Young” (vienotais reģistrācijas numurs 40003593454) 06.07.2009. sagatavoja ziņojumu par sertifikācijas pakalpojumu darbības virziena vērtības aprēķināšanu. Aprēķinā izmantoti dažādi pieņēmumi un nosacījumi, tajā skaitā:
- 397.1. lai varētu sasniegt prognozētos ieņēmumus, nepieciešams, lai likumdošana būtu labvēlīga e-paraksta un ar to saistīto pakalpojumu attīstībai;
- 397.2. sertifikācijas pakalpojumu darbības virziena attīstība lielā mērā ir atkarīga no identifikācijas karšu ieviešanas un sertifikācijas pamatpakalpojumu – autentifikācijas un e-paraksta sertifikāta ievietošanas identifikācijas kartēs.

³²⁷ ĪUMEPLS 10.03.2009. informatīvais ziņojums „Par valsts un pašvaldību iestāžu (to skaitā arī iestāžu struktūrvienību) gatavību ar 01.01.2010. pāriet uz dokumentu apriti starp iestādēm, izmantojot elektroniski parakstītus dokumentus”.

³²⁸ LVRTC un SIA „Ernst & Young” 18.05.2009. līgums.

398. SIA „Ernst & Young” ziņojumā izvirzīja divus scenārijus:
- 398.1. valsts atbalsta identifikācijas karšu ieviešanu, tās tiek ieviestas un LVRTC uzvar konkursā par šo pakalpojumu sniegšanu;
 - 398.2. no valsts puses nav pietiekoša atbalsta identifikācijas karšu ieviešanai – līdz ar to izpildās kāds no šādiem scenārijiem:
 - 398.2.1. identifikācijas kartes netiek ieviestas;
 - 398.2.2. identifikācijas kartes tiek ieviestas, bet ne plānotajā apjomā;
 - 398.3. identifikācijas kartes tiek ieviestas, bet LVRTC neuzvar iespējamā konkursā par attiecīgo pakalpojumu sniegšanu.
399. SIA „Ernst & Young” ziņojumā iekļautie aprēķini nav saistīti ar pieņēmumiem par valsts atbalstu vai pašīvu attieksmi pret citiem e-paraksta pielietojuma attīstībai svarīgiem aspektiem, tajā skaitā:
- 399.1. elektronisko dokumentu apriti starp iestādēm, izmantojot e-parakstu;
 - 399.2. vienota autentifikācijas mehānisma ieviešanu jaunveidojamajās valsts informācijas sistēmās, izmantojot e-parakstu.
400. SIA „Ernst&Young” veicis prognozēto ieņēmumu detalizētu aprēķinu atbilstoši pieņēmumam, ka valsts atbalsta identifikācijas karšu ieviešanu, LVRTC veic to ieviešanu un izpildās prognozētie ieņēmumi gan no kvalificēta sertifikāta ieviešanas identifikācijas kartēs, gan no saistīto pakalpojumu sniegšanas. Prognozēto izmaksu aprēķins veikts, vadoties no apsvēruma, ka **[Ierobežotas pieejamības informācija]**.

17.tabula

LVRTC prognozēto sertifikācijas pakalpojumu ieņēmumi optimistiskais variants (Ls)
(Ierobežotas pieejamības informācija)

401. Sertifikācijas pakalpojumu ieņēmumu aprēķinā pieņemti šādi apsvērumi par lielākajām ieņēmumu pozīcijām:
- 401.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;
 - 401.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;
 - 401.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;
 - 401.4. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;
 - 401.5. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**;
 - 401.6. **(Ierobežotas pieejamības informācija)**.
402. SIA „Ernst&Young” ir aprēķinājis 2. scenārija ieņēmumus:
- 402.1. atņemot no 1.scenārija kopējiem prognozētajiem ieņēmumiem ieņēmumus, kas attiecas uz identifikācijas karšu atkarīgajiem pakalpojumiem;
 - 402.2. attiecīgi samazinot izmaksas.

LVRTC prognozēto sertifikācijas pakalpojumu ieņēmumi pesimistiskais variants(Ls)
(Ierobežotas pieejamības informācija)

403. LVRTC plāno turpināt attīstīt sertifikācijas pakalpojumus. Plānoto investīciju apmērs parādīts 19. tabulā, tas atšķiras atkarībā no sertifikācijas pakalpojumu attīstības scenārija.

LVRTC plānotās investīcijas sertifikācijas pakalpojumu attīstībai 2009. – 2016.gadā (Ls)
(Ierobežotas pieejamības informācija)

404. LVRTC visus iepriekšējo gadu zaudējumus (tajā skaitā pārņemtos sertifikācijas pakalpojumu zaudējumus [Ierobežotas pieejamības informācija], ko LVRTC attiecināja uz uzņēmuma nemateriālo vērtību) varētu atpelnīt:

404.1. (Ierobežotas pieejamības informācija);

404.2. (Ierobežotas pieejamības informācija).

Secinājumi

405. Ņemot vērā to, ka LVRTC pasūtītajā sertifikācijas pakalpojumu attīstības prognožu aprēķinā nav norāžu par galvenā sertifikācijas pakalpojumu veida – e-paraksta attīstībai tādu būtisku apsvērumu izvērtēšanu kā:

405.1. elektronisko dokumentu aprīte starp iestādēm, izmantojot e-parakstu un

405.2. vienota autentifikācijas mehānisma ieviešanu jaunveidojamajās valsts informācijas sistēmās, izmantojot e-parakstu,

pastāv risks, ka sertifikācijas pakalpojumu attīstības prognozes, kas paredz LVRTC ieņēmumus [Ierobežotas pieejamības informācija] saskaņā ar optimistisko scenāriju un [Ierobežotas pieejamības informācija] saskaņā ar pesimistisko scenāriju, ir pārāk optimistiskas.

406. Lai gan, vadoties pēc LVRTC biznesa plāniem un pieaicinātā eksperta aplēsēm, sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas darbības virziens nākotnē tiek prognozēts kā rentabls, tomēr situācijā, kad:

406.1. valsts pārvaldes iestādes aktīvi neiesaistās sertifikācijas pakalpojumu attīstībā, lai gan par sertifikācijas pakalpojumu ieviešanu ir lēmis Ministru kabinets;

406.2. (Ierobežotas pieejamības informācija);

ir nelietderīgi segt sertifikācijas pakalpojumu zaudējumus no valsts kapitālsabiedrības līdzekļiem, tādējādi samazinot valsts kapitālsabiedrības peļņu un attiecīgi valsts budžetā maksājamo dividendi.

407. Ņemot vērā, ka joprojām nav pieņemts lēmums par to, vai identifikācijas karšu iegādi dotēs valsts budžets vai iedzīvotāji, kuriem varētu nebūt intereses šīs kartes iegādāties, sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas attīstības aprēķinu optimistiskajā variantā plānotie

ieņēmumi [Ierobežotas pieejamības informācija] par sertifikātu iestrādāšanu identifikācijas kartēs ir apšaubāmi. Ņemot vērā iedzīvotāju mazo aktivitāti e-paraksta izmantošanā nebūtu pamatoti pieprasīt no visiem iedzīvotājiem maksu par e-paraksta sertifikāta iestrādāšanu identifikācijas kartēs neatkarīgi no tā, vai viņi izmantos iespēju lietot e-parakstu.

Ieteikums

408. LVRTC izvērtēt jautājumu par plānoto investīciju novirzīšanu jaunu sertifikācijas pakalpojumu veidu attīstīšanai, ņemot vērā risku zaudēt veiktos ieguldījumus potenciālo klientu intereses trūkuma dēļ sertifikācijas pakalpojumu saņemšanā.

Revīzijas grupas vadītājs
vecākais valsts revidents

S.Māliņš

1.pielikums

LVRTC depozīti un depozītu procenti, 2007.gads – 2009.gada 1.pusgads

(Ierobežotas pieejamības informācija)

2.pielikums

Pretendentu intereses apliecinājumi

(Ierobežotas pieejamības informācija)